

PRIREDILI:

KAZNENO PRAVO:

RAJKO KIPKE, voditelj Službe evidencije Kaznenog odjela Županijskog suda u Varaždinu,

DRAGANA ĐULA, viša sudska savjetnica Županijskog suda u Varaždinu

GRADANSKO PRAVO:

DIJANA HOFER, sutkinja iz Službe evidencije Gradanskog odjela Županijskog suda u Varaždinu

GORDANA HRASTIĆ, viša sudska savjetnica Županijskog suda u Varaždinu

SADRŽAJ

KAZNENO PRAVO

I. KAZNENI ZAKON IZ 1997.....	3-4
II. KAZNENI ZAKON IZ 2011.....	5-8
III. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU IZ 1997	9
IV. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU IZ 2008	10-23

GRAĐANSKO PRAVO

I. STVARNO PRAVO	25-36
II. OBVEZNO PRAVO	37-47
III. OBITELJSKO PRAVO	48-49
IV. NASLJEDNO PRAVO	50-51
V. RADNO PRAVO	52-53
VI. PARNIČNI POSTUPAK	54-62
VII. TROŠKOVI POSTUPK	63-66
VIII. OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA	67-96

ZASTARA KAZNENOG PROGONA

čl. 20. st. 4. KZ/97 ; čl. 337. KZ/97

Odredba čl. 20. st. 4. KZ/97 propisuje da se zastara prekida i kad počinitelj počini isto tako teško ili teže kazneno djelo pa je pretpostavka za primjenu ovog propisa ta da je takvo drugo kazneno djelo doista i počinjeno. Činjenica da je netko počinio kazneno djelo sukladno čl. 3. st. 1. ZKP/08 utvrđuje se izricanjem pravomoćne sudske presude kojom je utvrđena krivnja za isto. Dakle, u slučaju kad je državni odvjetnik odustao od kaznenog progona i donijeta je presuda kojom se optužba odbija, nije došlo do prekida zastare kaznenog progona.

Kako s pravom okrivljeni navodi u žalbi, točkom I. pobijane presude on je proglašen krivim radi kaznenog djela iz čl. 337. st. 3. u svezi st. 1. i u svezi čl. 61. KZ/97 počinjenog u razdoblju od 8. rujna 2003. do 6. ožujka 2004. za koje kazneno djelo je propisana kazna zatvora u trajanju od 1 do 5 godina. Sukladno čl. 19. st. 1. KZ/97 za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora teža od 3 godine, ali manja od 5 godina, zastara kaznenog progona nastupa protekom vremena od 5 godina. Nadalje, sukladno čl. 20. st. 3. i 4. KZ/97 zastara se prekida svakom postupovnom radnjom koja se poduzima radi kaznenog progona počinitelja kaznenog djela, a i kad počinitelj počini isto tako teško ili teže kazneno djelo te je u tom slučaju sukladno st. 6. istog članka za nastup zastare potreban protek 2 puta onoliko vremena koliko je prema zakonu određena zastara kaznenog progona, dakle u konkretnom slučaju 10 godina. Iz podataka u spisu proizlazi da je u ovom predmetu istražni zahtjev podnesen 31. ožujka 2009., a povodom istog rješenje o provođenju istrage protiv F. H. doneseno 14. listopada 2009. Dakle i postupovna radnja poduzeta radi kaznenog progona, a i rješenje o provođenju istrage kojim sukladno čl. 164. toč. 1. ZKP/97 započinje kazneni postupak poduzeti su nakon proteka roka relativne zastare od 5 godina za kazneno djelo iz čl. 337. st. 3. i 1. KZ/97 jer je prema optužbi kazneno djelo dovršeno 6. ožujka 2004. godine.

Sukladno čl. 20. st. 4. KZ/97 zastara za kazneno djelo iz čl. 337. st. 3. i 1. KZ/97 bila bi prekinuta počinjenjem kaznenog djela iz čl. 292. st. 2. u vezi st. 1. al. 6. KZ/97 koje je prema optužbi počinjeno u razdoblju od 1. siječnja 2003. godine do 31. prosinca 2005. godine, dakle prije proteka zastarnog roka od 5 godina za kazneno djelo iz čl. 337. st. 3. i 1. KZ/97, ali pod pretpostavkom da je ovo drugo kazneno djelo doista i počinjeno. Međutim, ovom predmetu općinski državni odvjetnik odustao je od optužbe protiv okrivljenog H. F. radi kaznenog djela iz čl. 292. st. 2. u vezi st. 1. al. 4. KZ/97 te je prvostupanjski sud u odnosu na isto kazneno djelo donio presudu kojom se za isto optužba odbija, na koju presudu se državni odvjetnik nije žalio. Isto znači da nije pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da bi okrivljeni H. F. počinio drugo isto tako teško ili teže kazneno djelo iz čl. 292. st. 2. u vezi st. 1. al. 4. KZ/97 koje bi prekinulo nastup relativne zastare za kazneno djelo iz čl. 337. st. 3. i 1. KZ/97 pa nisu ispunjene pretpostavke za primjenu čl. 20. KZ/97 već je za isto kazneno djelo sukladno čl. 19. st. 1. KZ/97 dana 7. ožujka 2009. godine nastupila zastara kaznenog progona.

Iako je dana 1. 1. 2013. godine stupio na snagu KZ/11 koji za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine, u koju kategoriju bi spadalo kazneno djelo iz čl. 337. st. 3. i 1. KZ/97, propisuje zastarni rok od 15 godina, sukladno čl. 3. KZ/11 ima se primijeniti KZ/97 jer je isti važio u vrijeme počinjenja kaznenog djela, a i povoljniji je za počinitelja jer je prema istom zastara kaznenog progona nastupila prije stupanja na snagu KZ/11.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-405/14 od 12. kolovoza 2015.

1. POMAGAČ

čl. 38 KZ/97

Kada iz činjeničnog opisa djela u izreci pobijane presude nije vidljivo da li i ako da, u kojem svojstvu (fizička osoba ili odgovorna osoba u pravnoj osobi) glavni počinitelj ostvaruje objektivna obilježja predmetnog kaznenog djela, optuženik ne može biti proglašen krivim kao pomagač, jer se neće raditi o pomaganju ako glavni počinitelj nije ostvario objektivna obilježja kaznenog djela.

Optuženik je pobijanom presudom proglašen krivim za produljeno kazneno djelo pomaganjem u prijevari u gospodarskom poslovanju u pokušaju iz čl. 293. st. 2. u svezi st. 1. u svezi čl. 33. i 38. KZ/97, odnosno da je s namjerom pomogao drugom da s namjerom započne, ali ne dovrši da kao odgovorna osoba u pravnoj osobi s ciljem pribavljanja imovinske koristi za tu pravnu osobu na drugi način lažnim prikazivanjem činjenica dovede nekoga u zabludu i time ga navede da ovaj na štetu tuđe imovine što učini pribavljanjem znatne imovinske koristi, a postupao je s ciljem pribavljanja takve koristi.

Radnje pomaganja se u izreci pobijane presude opisuju na način da se navodi da je optuženik D. B. tijekom srpnja i kolovoza 2004. u Varaždinu zajedno sa Z. P. i A. V., u cilju da Z. P. pomogne da pribavi nepripadnu imovinsku korist za TD d.o.o. Varaždin, nakon što je prethodno u poslovnim prostorijama tog trgovačkog društva postavljen elektronski uređaj za bezgotovinsko plaćanje putem kreditnih kartica POS-terminal, ... zajedno s još jednom osobom neutvrđenog identiteta, izvršio putem POS uređaja transakcije u korist tog trgovačkog društva.

Iz takvog činjeničnog opisa nije jasno da li glavni počinitelj (iz opisa djela bi se moglo zaključiti da je to Z. P.) uopće sudjeluje u počinjenju predmetnog kaznenog djela, a ako da, na koji način te u kojem svojstvu. U činjeničnom opisu se samo navodi da je optuženik postupao u cilju da Z. P. pomogne da pribavi nepripadnu imovinsku korist za navedeno trgovačko društvo. U svezi toga optuženik u žalbi s pravom dodatno ukazuje da iz takvog opisa nije jasno da li Z. P-u pomaže kao fizičkoj osobi ili kao odgovornoj osobi u tom trgovačkom društvu, a što je u konkretnom slučaju bitno budući da predmetno kazneno djelo – prijevara u gospodarskom poslovanju iz čl. 293. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 - može počiniti samo odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Sukladno čl. 38. KZ/97 pomagač je onaj tko drugome s namjerom pomogne u počinjenju kaznenog djela. Pomaganje kao oblik sudioništva postoji tek pošto je druga osoba (počinitelj) donijela odluku o počinjenju kaznenog djela, te podrazumijeva ostvarenje djela od strane glavnog počinitelja (dovoljno je i ostvarenje objektivnih obilježja kaznenog djela). Pomaganje se uvijek odnosi na određeno kazneno djelo i na određenog počinitelja, a radnja pomaganja usmjerena je na olakšavanje glavnom počinitelju počinjenja kaznenog djela. Iz navedenog jasno slijedi akcesorna narav pomaganja, drugim riječima neće se raditi o pomaganju ako glavni počinitelj nije ostvario objektivna obilježja kaznenog djela.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-347/15 od 11. svibnja 2016.

2. OPOZIV UVJETNE OSUDE

čl. 58. st. 8. KZ/11

Prema čl. 58. st. 8. KZ/11 važećim od 1. siječnja 2013. do 30. svibnja 2015., kada je stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona („Narodne novine“ 56/15), kojim je produljen rok u kojem je moguće opozvati uvjetnu osudu sa šest mjeseci na jednu godinu, u slučaju iz st. 5. istog članka (neispunjenja posebne obveze tj. dodatnog uvjeta) uvjetna osuda ne može se opozvati nakon što je proteklo šest mjeseci od isteka roka određenog za izvršenje posebne obveze tj. dodatnog uvjeta. S obzirom da je rok za ispunjenje posebne obveze istekao 11. lipnja 2014., slijedi da je rok od šest mjeseci istekao 11. prosinca 2014., zbog čega je sud prvog stupnja pravilno i osnovano pobijanim rješenjem temeljem čl. 384. st. 1. KZ/11 obustavio postupak opoziva uvjetne osude zbog isteka zakonskog roka iz čl. 58. st. 8. KZ/11 u kojem je moguće opozvati uvjetnu osudu.

Presuda Općinskog suda u Varaždinu broj K-269/13-2 od 28. svibnja 2013., kojom presudom je prema osuđeniku M. B. temeljem čl. 67. i 68. KZ/97 primijenjena uvjetna osuda, tako da se izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci neće izvršiti ukoliko u roku od dvije godine ne počini novo kazneno djelo, te pod daljnjim uvjetom da u roku od jedne godine oštećeniku naknadi štetu u iznosu od 35.854,40 kn, postala je pravomoćna 11. lipnja 2013. iz čega proizlazi da je rok od jedne godine, u kojem je osuđenik trebao ispuniti dodatni uvjet, istekao 11. lipnja 2014. godine.

Činjenica da je pravomoćna presuda kojom je prema osuđeniku primijenjena uvjetna osuda dostavljena oštećeniku 27. lipnja 2013., a kako to proizlazi iz dostavnice koja prileži u spisu Općinskog suda u Varaždinu broj K-269/13, ali ne i njegovom punomoćniku, ničim ne utječe na pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, pri čemu valja primijetiti da u spisu Općinskog suda u Varaždinu broj K-269/13 niti ne prileži punomoć kojom bi oštećenik ovlastio određenu osobu da ga zastupa u kaznenom postupku. Nadalje, s obzirom da je postupak opoziva uvjetne osude obustavljen zbog isteka zakonskog roka u kojem je uvjetnu osudu moguće opozvati zbog neispunjenja posebne obveze, sud prvog stupnja nije bio dužan razmatrati osnovanost prijedloga za opoziv uvjetne osude zbog neispunjenja posebne obveze tj. dodatnog uvjeta.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-150/16 od 3. svibnja 2016.

3. KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA

čl. 118. KZ/11

Činjenični opis iz kojeg proizlazi da oštećeni kao tužitelj tešku tjelesnu ozljedu nije zadobio izravno uslijed udaraca okrivljenika u predjelu njegova lica, već prilikom pada na desnu ruku, otvara kao dvojbeno pitanje subjektivnog odnosa optuženika prema nastupjeloj posljedici – da li je bio svjestan mogućnosti njezinog nastajanja, ako da, da li je htio odnosno bio siguran u njezino ostvarenje (izravna namjera), ili je na to samo pristao (neizravna namjera), odnosno lakomisleno smatrao da se to neće dogoditi ili da će to moći spriječiti (svjesni nehaj). Ukoliko pak nije bio svjestan mogućnosti nastanka takve ozljede, postavlja se pitanje da li je prema svim okolnostima slučaja bio dužan i prema

svojim osobnim svojstvima mogao biti svjestan te mogućnosti (nesvjesni nehaj). Stoga, tako opisana radnja počinjenja djela ne upućuje na izvjestan i pouzdan zaključak o obliku krivnje, zbog čega djelo koje je predmet optužbe i činjenično je opisano na navedeni način, nije kazneno djelo (teška tjelesna ozljeda iz čl. 118. st. 1. KZ/11), kao ni neko drugo kazneno djelo propisano u KZ/11. pa je takva optužnica oštećenika kao tužitelja pravilno odbačena na temelju čl. 355. st. 1. t. 6. u svezi st. 2. ZKP/08.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-183/16 od 4. svibnja 2016.

4. KAZNENO DJELO CARINSKOG NADZORA

čl. 257 KZ/11

U postupanju okrivljenika kojima se u činjeničnom opisu stavlja na teret da su postupali protivno čl. 14. st. 1. i čl. 17. Zakona o posebnom porezu na duhanske preradevine u nakani stjecanja koristi kupoprodajom duhana na ilegalnom tržištu bez nadzornih markica Ministarstva financija Republike Hrvatske, a u svrhu istoga i prijevoz bez prijave carini određene količine duhana preko graničnog prijelaza O. Virje i Bukovje u Republiku Sloveniju, iz kakvog opisa proizlazi da se okrivljenici prioriteto terete za izbjegavanje plaćanja trošarina i drugih dadžbina Republici Hrvatskoj i kroz to stjecanja koristi za sebe, nema obilježja kaznenog djela iz čl. 257. st. 1. KZ/11. Naime, pristupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije, područje Republike Hrvatske je postalo dio jedinstvenog carinskog područja unije te je ukinut carinski nadzor nad unosom ili trgovinom robe, a time i obveza provedbe mjera carinskog nadzora na granicama s zemljama članicama.

Nije u pravu državni odvjetnik kada u žalbi navodi da su okrivljenici sukladno čl. 44. Zakona o trošarinama imali obvezu podnijeti prijavu za upis u registar trošarinskih obveznika i to najkasnije 8 dana prije početka obavljanja registrirane djelatnosti ili drugog događaja koji znači trošarinsku radnju u smislu tog zakona, što okrivljenici nisu učinili i time što nisu registrirali djelatnost upisom u registar trošarinskih obveznika, a za što je nadležna carinska uprava, da su izvršili povredu čl. 17. i 44. Zakona o trošarinama te 1. – 3. izbjegavajući mjere carinskog nadzora kojima su se osobe koje izvoze duhan morale podvrgnuti pa su time ostvarili obilježja kaznenog djela iz čl. 257. st. 1. KZ/11.

Suprotno žalbenim navodima ovo vijeće smatra da nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08, a niti povreda kaznenog zakona na koje ukazuje žalba i da je sutkinja istrage pravilno zaključila da iz Carinskog zakonika EU i iz Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije ne proizlazi obveza podvrgavanja carinskom nadzoru prilikom prelaska državne granice između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. Naime ne postoji odredba u tim propisima koja govori o obvezi provođenja mjera carinskog nadzora nad putnicima koji putuju unutar država članica EU pa time niti iz Republike Hrvatske u Republiku Sloveniju, niti je državni odvjetnik u prijedlogu za određivanje i produljenje istražnog zatvora naznačio propis na temelju kojega bi, neovisno o članstvu Hrvatske u EU i ulaska u jedinstveno carinsko područje, proizlazila takva obveza. Isto ne isključuje obračun i naplatu poreza na dodanu vrijednost, a i trošarina za robe pa i duhan, koje sukladno čl. 2. Zakona o provedbi carinskih propisa Europske unije mogu kontrolirati i naplaćivati i djelatnici carine. Također isto ne isključuje niti kontrolu poštivanja odredbi Zakona o duhanu u dijelu koje propisuju ograničenja u prometu duhanom i ovlaštenike za isto. Međutim, ova postupanja carinskih organa nisu uvjetovana obvezom građana da prilikom prelaska granice unutar država članica EU budu podvrgnuti carinskom nadzoru. Također, odredbe čl. 17. i 44. Zakona o trošarinama koje u žalbi ističe državni odvjetnik kao osnov za obvezu podvrgavanju carinskom nadzoru u ovom slučaju ne dolaze u primjenu jer se u čl. 17.

radi o dokazu o završetku kretanja trošarinskog proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, dok se u čl. 44. radi o obvezi postupanja pravne ili fizičke osobe koja posluje sa trošarinskim proizvodima, što podrazumijeva osobu bilo pravnu bilo fizičku koja ima ovlaštenje za takvo poslovanje, dakle da se radi o legalnom postupanju, a što ovdje nije slučaj jer iz podataka u spisu proizlazi da se radilo o nezakonitom prometu – kupnji i prodaji duhanskih proizvoda.

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-116/15 od 26. kolovoza 2015.

5. KAZNENO DJELO PROTIV GOSPODARSTVA

čl. 264 KZ/11

Bitno obilježje ovog kaznenog djela je razmjena predmeta čiji je promet ograničen. Prema stavu ovog suda razmjena je pravni posao u kojem se svaki ugovaratelj obvezuje predati drugoj strani određenu stvar (ili uslugu), tako da tim ugovorom za svakog ugovaratelja nastaju prava i obveze koje iz ugovora o prodaji nastaju za prodavatelja. Stoga u situaciji kad se optuženika tereti da je svjedocima donosio duhan koji nedvojbeno nije imao nadzorne markice Ministarstva financija Republike Hrvatske (što ni sam optuženik u svojoj obrani ne osporava), pri čemu je tijekom postupka utvrđeno da između njih nije postojao nikakav dogovor u smislu da bi svjedoci na ime toga kao protuuslugu imali obvezu optuženiku skuhati ručak ili pričuvati dijete, već se radi o želji optuženika da doprinese njihovom zajedničkom životu, nema razmjene kao bitnog obilježja predmetnog kaznenog djela.

Državni odvjetnik u žalbi u bitnome smatra pogrešnim zaključak prvostupanjskog suda da u konkretnom slučaju nije dokazano da bi optuženik J. U. u inkriminiranom razdoblju s puncem M.V. i punicom M. V. razmjenjivao predmete (duhan bez nadzornih markica Ministarstva financija Republike Hrvatske) čiji je promet ograničen. Pritom žalitelj posebno ukazuje na obranu optuženika u kojoj isti između ostalog navodi da je svakih mjesec dana pet do šest kilograma duhana davao puncu i punici, a oni bi kao protuuslugu pripremali ručak, čuvali djecu i slično.

Suprotno žalitelju, prvostupanjski sud je pravilno zaključio da u konkretnom slučaju nije dokazano da bi se radilo o razmjeni, a što je bitno obilježje predmetnog kaznenog djela, slijedom čega je sud prvog stupnja pravilno postupio kada je optuženika pobijanom presudom oslobodio od optužbe. Naime, kazneno djelo iz čl. 264. st. 1. KZ/11 čini onaj tko razmjenjuje predmete čiji je promet ograničen, a time nije počinjeno neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna. Prema tome bitno obilježje ovog kaznenog djela je *razmjena* predmeta čiji je promet ograničen.

Po stavu Županijskog suda u Varaždinu, kao suda drugog stupnja, razmjena je pravni posao u kojem se svaki ugovaratelj obvezuje predati drugoj strani određenu stvar (ili uslugu), tako da tim ugovorom za svakog ugovaratelja nastaju prava i obveze koje iz ugovora o prodaji nastaju za prodavatelja.

Iz obrane optuženika te u bitnome suglasnih iskaza ispitanih svjedoka (punice i punca optuženika) proizlazi da su imenovani prihvatili optuženika kada se on 2014. zajedno sa njihovom kćerkom i unukom iz Đakova doselio u Zagreb, te da su svi zajedno snosili troškove hrane i režija, time da je optuženik znao donositi hranu od svojih roditelja iz Slavonije, dok su M. i M. Vukasović znali skuhati ručak i pričuvati unuka optuženikova sina.

Pritom svjedoci M. i M. V. potvrđuju da im je optuženik znao donijeti i duhan, koji nedvojbeno nije imao nadzorne markice Ministarstva financija Republike Hrvatske (što ni sam

optuženik u svojoj obrani ne osporava) međutim, suglasno kao i optuženik, izrijekom navode da između njih nije postojao nikakav dogovor u smislu da bi oni na ime toga kao protuuslugu imali obvezu skuhati ručak ili pričuvati dijete. To što je optuženik znao donijeti hranu i duhan su doživljavali kao njegovu želju da doprinese njihovom zajedničkom životu.

Dake, u konkretnom slučaju se radi o članovima uže obitelji koji su u inkriminiranom periodu zajedno živjeli i očito si međusobno pomagali na način da je svatko sukladno svojim mogućnostima doprinosaio zajedničkom kućanstvu.

Iz iskaza svjedoka M. i M.V. jasno slijedi da između njih i optuženika (koji to potvrđuje u svojoj kasnijoj obrani) nije postojao nikakav dogovor o razmjeni predmeta, te da bi oni optuženiku, svojoj kćeri i unuku Roku pomogli na opisani način (kuhanjem i čuvanjem djeteta) i da im optuženik nije donosio inkriminirani duhan za koji uzgred rečeno navode da su ga svi zajedno konzumirali, tako da i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda nema govora o tome da bi se u konkretnom slučaju radilo o odnosima koji se mogu podvesti pod zakonsko obilježje predmetnog kaznenog djela - razmjena predmeta čiji je promet ograničen – a kako to obilježje (što je prethodno pobliže obrazloženo) tumači Županijski sud u Varaždinu, kao sud drugog stupnja.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-41/16 od 24. veljače 2016.

6. NEZAKONITI DOKAZI – Radnja prepoznavanja glasa

čl. 9. ZKP/97 u svezi s čl. 225 ZKP/97

Optuženik u radnji prepoznavanja njegovog glasa izgovarajući određene riječi daje dio svoje obrane, zbog čega mora biti upozoren da istu može dati, ali i da se može braniti šutnjom, odnosno ne izgovarati riječi koje je izgovorio prilikom radnje prepoznavanja glasa. Slijedom navedenog, ako prilikom navedene radnje optuženiku nije dano upozorenje u smislu čl. 225. ZKP/97, zapisnik o prepoznavanju glasa optuženika nije zakoniti dokaz.

"Što se tiče zapisnika o prepoznavanju glasa optuženika, po stavu ovoga suda optuženika je bilo potrebno upozoriti u smislu odredbe čl. 225. ZKP/97. Naime, optuženik u radnji prepoznavanja njegovog glasa aktivno sudjeluje izgovarajući određene riječi, a upravo na osnovi te aktivnosti optuženika, oštećenik S. Š., koji je upozoren kao svjedok, vršio je radnju prepoznavanja glasa optuženika. Izgovarajući određene riječi optuženik zapravo daje dio svoje obrane, bez da je upozoren da istu može dati, ali i da se može braniti šutnjom, odnosno u konkretnom slučaju ne izgovarati riječi koje je izgovorio prilikom radnje prepoznavanja glasa. Upravo iz razloga što su izostala upozorenja optuženiku u smislu čl. 225. ZKP/97 zapisnik o prepoznavanju glasa optuženika nije zakoniti dokaz, kako je to pravilno zaključio prvostupanjski sud, te je s pravom taj zapisnik izdvojio iz spisa predmeta pa je u tom dijelu osnovana žalba državnog odvjetnika."

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-134/16 od 5. lipnja 2016.

ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU – „Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14, dalje u tekstu ZKP/08

7. NEZAKONITI DOKAZ – Zakonitost dokazne radnje privremenog oduzimanja predmeta

čl. 10. ZKP/08

Kada je dokazna radnja privremenog oduzimanja predmeta povezana s prethodnom pretragom kuće optuženika, a obavljena je bez pisanog naloga i prisutnosti osoba koje pretraži doma i drugih prostorija moraju prisustvovati (čl. 254. ZKP/08), iako nije ostvaren niti jedan od taksativno navedenih razloga u čl. 244. ZKP/08 kada se pretraži iznimno može pristupiti i bez prethodne predaje naloga i pouke o pravima, odnosno poziva za predaju osobe ili stvari, kao ni razloga propisanih u čl. 246. ZKP/08 kada se pretraga iznimno može obaviti bez naloga, rezultati takve pretrage – zapisnik i potvrda o predmetima koji su privremeno oduzeti od optuženika predstavljaju nezakonite dokaze.

Državni odvjetnik u žalbi u bitnome smatra da su policijski službenici postupajući sukladno odredbama čl. 58. i 59. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima u konkretnom slučaju poduzeli dokaznu radnju privremenog oduzimanja predmeta - čl. 261. ZKP/08, a ne pretrage - čl. 240. ZKP/08. Međutim, žalitelj pritom očito ispušta iz vida da dokaznoj radnji privremenog oduzimanja predmeta prethodi ulazak policijskih službenika u dom III optuženika, gdje se potom oduzimaju predmeti važni za ovaj kazneni postupak (konkretno, riječ je o 9 kg sitno rezanog duhana). Budući da sukladno čl. 240. st. 2. ZKP/08 ulazak u dom i druge prostore radi pronalaženja predmeta ili tragova važnih za kazneni postupak evidentno predstavlja dokaznu radnju pretrage, to državni odvjetnik nije u pravu kada u žalbi tvrdi da se u konkretnom slučaju radilo isključivo o poduzimanju dokazne radnje privremenog oduzimanja predmeta (čl. 261. ZKP/08).

S obzirom da je u konkretnom slučaju pretraga obavljena bez pisanog naloga i prisutnosti osoba koje pretraži doma i drugih prostorija moraju prisustvovati (čl. 254. ZKP/08), a nije ostvaren niti jedan od razloga taksativno navedenih u čl. 244. ZKP/08 kada se pretraži iznimno može pristupiti i bez prethodne predaje naloga i pouke o pravima, odnosno poziva za predaju osobe ili stvari, kao ni razlozi propisani u čl. 246. ZKP/08 kada se pretraga iznimno može obaviti bez naloga, to je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je iz spisa kao nezakonite dokaze izdvojio rezultate takve pretrage – zapisnik i potvrdu o predmetima koji su privremeno oduzeti od III optuženika. Naime, u čl. 250. t. 1. i t. 7. ZKP/08 se izričito propisuje da se zapisnik o pretrazi i dokazi pribavljeni pretragom ne mogu upotrebljavati kao dokaz u postupku između ostalog ako je pretraga, suprotno ZKP/08, obavljena bez pisanog naloga, te bez osoba koje moraju prisustvovati pretrazi.

Pritom valja primijetiti da u ranije spomenutim odredbama ZKP/08 (čl. 244. i 246.) pristanak držatelja stana ili stanara nije propisan kao osnova kada se pretraga iznimno može obaviti bez prethodne predaje naloga i pouke o pravima, odnosno bez naloga, tako da pitanje „dragovoljnosti“ u postupanju III optuženika u konkretnom slučaju uopće nije relevantno.

Također, na ovom mjestu valja navesti da se čak i u situaciji kada je policija posebnim zakonom ovlaštena ući u tuđi dom ili drugi prostor te može provesti pretragu bez naloga (čl. 246. st. 2. toč. 1) ZKP/08) i takva pretraga može poduzeti samo u prisutnosti najmanje dva svjedoka. Slijedom svega iznesenog proizlazi da je zakonodavac, imajući u vidu da se ovdje radi o ograničenju sloboda i prava građanina osiguranih Ustavom, propisao da se pretraga može valjano provesti samo u ranije navedenoj strogoj zakonom propisanoj formi čak i u situaciji kada držatelj stana ili stanar sami to žele, odnosno pristaju na pretragu doma i drugih prostorija.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-314/16 od 14. rujna 2016.

8. NEZAKONITI DOKAZ

čl. 10. ZKP/08

Činjenica da su svjedoci (liječnik, medicinska sestra, psiholog, socijalni radnik) iskazivali o svojim saznanjima o inkriminiranom događaju do kojih su došli iz razgovora sa oštećenicom i neposrednim opažanjem ponašanja oštećenice obavljajući radnje nevezano za ovaj kazneni postupak, već u okviru postupka koji se provodio kod Centra za socijalnu skrb vezano za izuzimanje oštećenice iz obitelji, ali povodom inkriminiranog događaja, njihove iskaze date tijekom ovog kaznenog postupka ne čini nezakonitim jer se ne radi o dokazima pribavljenim na način propisan čl. 10. st. 2. ZKP/08.

Žalitelj tvrdi da je prvostupanjski sud zauzeo pogrešno stajalište da će mišljenje psihologa i vještačenje Poliklinike za zaštitu djece Grada Zagreba kao dokazi izvedeni bez sudskog naloga moći konvalidirati na glavnoj raspravi ispitivanjem osoba kao vještaka ili svjedoka koji o određenim činjenicama imaju posredne spoznaje. Prema mišljenju žalitelja radi se o evidentnom korištenju plodova otrovne vočke iz čl. 10. st. 2. ZKP/08 jer se ne radi o objektivnoj medicinskoj dokumentaciji već o prepričavanju onoga što su stručne osobe saznale od oštećenice i svjedoka. Žalba ukazuje na analogiju sa zakonskom odredbom koja propisuje da se dokazi za koje je policija saznala u obavljanju svoga posla ne mogu koristiti u kaznenom postupku i na te okolnosti policajci ne mogu svjedočiti pa da se ne može koristiti u kaznenom postupku niti ono što se utvrdi po socijalnim ili medicinskim službama.

Suprotno žalbenim navodima ovaj sud smatra da dokazi navedeni u izreci pobijanog rješenja koje je prvostupanjski sud odbio izdvojiti iz spisa nisu nezakoniti dokazi u smislu čl. 10. st. 2. ZKP/08. Navedeni dokazi ne mogu se tretirati analogno kao iskazi djelatnika policije o tome što su isti saznali iz razgovora sa građanima. Naime, odredbom čl. 208. st. 1. ZKP/08 izričito je propisano da u prikupljanju obavijesti policija ne može građane ispitivati u svojstvu okrivljenika, svjedoka ili vještaka pa onda logično niti svjedočiti o sadržaju tih iskaza, dakle radi se o situaciji koja je izričito propisana čl. 10. st. 2. toč. 3. ZKP/08. Međutim, u odnosu na kategoriju osoba čije iskaze obrana predlaže izdvojiti kao nezakonite takve zabrane nema, naprotiv čl. 285. st. 6. ZKP/08 izričito je propisano da osobe iz istog članka st. 1. toč. 5. ne mogu uskratiti iskaz ako se radi o kaznenom djelu kaznenopravne zaštite djece što je ovdje slučaj. Isto tako nalazi i mišljenja psihologa i Poliklinike za zaštitu djece Grada Zagreba samim tim što su vještačenja provedena mimo ovog kaznenog postupka nisu nezakoniti dokazi u smislu čl. 10. st. 2. ZKP/08 te da bi ih zbog toga kao takve trebalo izdvojiti iz spisa, već iste treba tretirati u smislu čl. 450. st. 1. ZKP/08. Zbog svega naprijed navedenoga žalba okrivljenika nije osnovana.

Županijski sud u Varaždinu, Kžzd-4/15 od 9. rujna 2015.

9. PRESUĐENA STVAR – kada nema povrede načela ne bis in idem

čl. 12. ZKP/08

U slučaju kad se u prekršajnom nalog optuženik teretio da je na javnom mjestu remetio javni red i mir građana na način da je u alkoholiziranom stanju vikao, a u kaznenom postupku se u odnosu na isti događaj tereti da je uvrijedio privatnog tužitelja, ne radi se o presuđenoj stvari, jer je riječ o kažnjivim ponašanjima čiji zaštitni objekti su različiti. Tako je kod citiranog prekršaja zaštitni objekt javni red i mir, dok se kod predmetnog kaznenog djela uvrede iz čl. 147. st. 1. KZ/11 štiti čast i ugled druge osobe.

Općinski sud u Virovitici je presudom od 9. prosinca 2015., proglasio je krivim opt. V. Š., zbog kaznenog djela protiv časti i ugleda- uvredom, opisano i kažnjivo po čl. 147. st.1. KZ/11.

Optuženik u žalbi tvrdi da je za inkriminirani događaj prethodno već pravomoćno osuđen prekršajnim nalogom Prekršajnog suda u Virovitici od 24. studenog 2015., presliku kojeg prilaže uz žalbu.

Iz navedenog prekršajnog naloga proizlazi da je optuženik pravomoćno proglašen krivim u bitnome što je dana 11. studenog 2015. u 17,45 sati, u Slatini, u ulici Bartola Kašića 12, narušavao javni red i mir na način da je u alkoholiziranom stanju vikao ispred trgovine NTL, dakle da je na javnom mjestu na opisani način remetio javni red i mir građana, čime je počinio prekršaj kažnjiv po čl. 13. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira.

Prema činjeničnom opisu kaznenog djela iz izreke pobijane presude doduše proizlazi da je predmetno djelo počinjeno istog dana u isto vrijeme i na istom mjestu, međutim, za razliku od prekršajnog naloga u kojem se optuženik teretio da je na javnom mjestu remetio javni red i mir građana na način da je u alkoholiziranom stanju vikao, u ovom kaznenom postupku optuženik se tereti da je uvrijedio privatnog tužitelja G. L.

Riječ je o kažnjivim ponašanjima čiji zaštitni objekti su različiti, tako je kod citiranog prekršaja zaštitni objekt javni red i mir, dok se kod predmetnog kaznenog djela uvrede iz čl. 147. st. 1. KZ/11 štiti čast i ugled druge osobe.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju ne postoji niti materijalni niti formalnopravni identitet kažnjivih ponašanja za koja je optuženik proglašen krivim u prekršajnom i ovom kaznenom postupku, tako da optuženik nije u pravu kada u žalbi smatra da je za predmetno kazneno djelo već pravomoćno presuđen.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-38/16 od 24. veljače 2016.

10. NAČELO ZABRANE REFORMATIO IN PEIUS - kod prometnog delikta

čl. 13. ZKP/08

U situaciji kada je drugostupanjski sud ukinuo prethodnu presudu prihvaćajući optuženikovu žalbu i kada je vratio predmet na ponovno suđenje, a državni odvjetnik se žalio samo zbog kaznenopravne sankcije, prvostupanjski sud nije smio prilikom donošenja nove presude prihvatiti dodatnu nepovoljniju inkriminaciju za optuženika jer je tako zbog svoje žalbe on doveden u teži položaj nego prije.

Iz stanja prvostupanjskog spisa proizlazi da je raniju presudu suda prvoga stupnja u ovom predmetu broj 3 K-146/09-33 od 28. listopada 2011. Županijski sud u Varaždinu rješenjem broj 19 Kž-960/11-5 od 10. siječnja 2012. ukinuo, jer je prihvatio žalbu optuženika B. S. Tom prilikom se ODO žalilo samo zbog odluke o kaznenoj sankciji. Optuženik je tom ranijom ukinutom presudom proglašen krivim zbog toga što je kršenjem blanketnih prometnih propisa iz čl. 199. st. 1. i čl. 43. Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj 67/08, 48/10, 74/11 – pročišćeni tekst, 80/13, 158/13 – odluka Ustavnog suda, 92/14 i 64/15, u daljnjem tekstu ZOSPNC) izazvao predmetnu prometnu nesreću u kojoj je neka druga osoba teško tjelesno ozlijeđena, no tada mu se u sklopu čl. 199. st. 1. ZOSPNC-a stavljalno na teret da je vožnju teretnim vozilom poduzeo pod utjecajem alkohola u koncentraciji najmanje 1,22 g/kg apsolutnog alkohola u krvi, pristajući da vožnjom u tako alkoholiziranom stanju ugrozi druge sudionike u prometu. Nakon ponovljenog suđenja optuženik je opetovano proglašen krivim zbog kršenja istih blanketnih normi ZOSPNC-a, međutim sada mu je uz naprijed naznačenu koncentraciju apsolutnog alkohola u krvi stavljalno na teret i da je vožnju poduzeo pod

utjecajem lijekova „Zaldiar“ i „Brufen“, koji mogu izazvati pospanost i time imaju utjecaj na sposobnost za sigurno upravljanje motornim vozilom, zbog čega su u sinergiji ovih lijekova s konzumiranim alkoholom optuženikove vozačke sposobnosti bile bitno smanjene. Takvim činom prvostupanjski sud je postupio protivno zabrani *reformatie in peius* u smislu čl. 13. ZKP/08.

Naime, dopunjenom inkriminacijom od strane ODO u ponovljenom suđenju, a koju je sud prvog stupnja usvojio, *de facto* dodana nova kriminalna količina koju ranija presuda nije sadržavala. Budući da se državni odvjetnik prije, kao i sada, žalio samo zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, u ponovljenom kaznenom postupku on više nije imao mogućnost zbog zabrane *reformatie in peius* proširivati opseg radnji kojima daje značaj postupanja optuženika s neizravnom namjerom izazivanja prometne nesreće, a ako je to već i učinio, sud prvoga stupnja takvu intervenciju državnog odvjetnika u činjenični supstrat inkriminiranog kaznenog djela nije smio uvažiti.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-263/16 od 30. kolovoza 2016

11. STVARNA NADLEŽNOST

čl. 19.c. st. 1. toč. d. ZKP/08

S obzirom da se kazneno djelo iz čl. 292. st. 2. KZ/97 ne navodi u odredbi iz čl. 19.c toč. 1. podtoč. d. ZKP/08 na koju upućuje članak čl. 257. st. 6. V Novele ZKP/08, ta se odredba ne može primijeniti u situaciji kada je djelo u vrijeme podizanja optužnice bilo pravno kvalificirano kao kazneno djelo zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz čl. 292. st. 2. u svezi st. 1. KZ/97 (u predmetnom slučaju u vrijeme optuženja još nije bio na snazi novi KZ/11 pa djelo u tom trenutku niti nije moglo biti pravno kvalificirano kao kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. st. 2. u svezi st. 1. ZKP/08).

Državni odvjetnik nije u pravu kada se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st.1. toč 6. ZKP/08, koju nalazi u tome što je prvostupanjski sud nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti. Pritom državni odvjetnik ukazuje na odredbu iz čl. 257. st. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine 145/13, dalje V Novela ZKP/08) kojom se propisuje da će se u kaznenom postupku za djela iz članka 19.c toč. 1. podtoč. d. ZKP/08 postupak dovršiti pred sudom koji je bio nadležan u trenutku podizanje optužnice. Prema njegovom mišljenju, budući je prvostupanjski sud u vrijeme podizanja optužnice bio stvarno nadležan za suđenje za kazneno djelo zlouporabe ovlasti u gospodarskom poslovanju iz čl. 292. st. 2. u svezi st. 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03 - odluka Ustavnog suda, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 - dalje u tekstu: KZ/97), koju pravnu kvalifikaciju državno odvjetništvo nije mijenjalo, te kako u konkretnom slučaju postoji pravni kontinuitet između tog kaznenog djela i kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. st. 2. u svezi st. 1. ZKP/08, koje se taksativno navodi u ranije citiranoj odredbi iz čl. 19.c toč. 1. podtoč. d. ZKP/08, žalitelj smatra da se pravilnim tumačenjem odredbe iz čl. 257. st. 6. V Novele ZKP/08 dolazi do zaključka da je prvostupanjski sud bio stvarno nadležan i za suđenje za kazneno djelo iz čl. 246. st. 2. u svezi st. 1. KZ/08.

Protivno navedenom, po stavu Županijskog suda u Varaždinu, suština i smisao odredbe iz čl. 257. st. 6. V Novele ZKP/08 je u tome da se postupci za djela koja su u vrijeme optuženja bila pravno kvalificirana kao kaznena djela taksativno navedena u članka 19.c toč. 1. podtoč. d. ZKP/08, a u odnosu na koja su se nakon optuženja izmijenile odredbe o stvarnoj nadležnosti, dovrše pred sudom koji za ta djela bio nadležan u trenutku podizanja optužbe.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-4/16 od 13. siječnja 2016.

12. MJERE OPREZA

čl. 98. ZKP/08

S obzirom da se prilikom određivanja odnosno produljenje mjere opreza treba utvrditi postojanje zakonskih uvjeta za istražni zatvor, postojanje osnovane sumnje da je optuženik počinio kazneno djelo i da je ispunjena neka od istražno-zatvorskih osnova iz čl. 123. st. 1. ZKP/08, prilikom preispitivanja daljnje potrebe za naloženim mjerama opreza sukladno čl. 98. st. 6. ZKP/08 potrebno je održati ročište temeljem čl. 129. ZKP/08 te na isto pozvati državnog odvjetnika, optuženika i branitelja optuženika.

Pobijanim rješenjem Općinski sud u Koprivnici je temeljem čl. 98. st. 5. u svezi st. 1. i st. 2. toč. 3., 4., 5., 9. i 10. ZKP/08 protiv optuženika produljio mjere opreza i to udaljenje iz doma zabranom ulaska u dvorište i kuću u R., uz obvezu da živi na adresi u R. kod D. L., zabrana

približavanja oštećenici na udaljenosti manjoj od 100 metara, zabrana uspostavljanja ili održavanja veze sa oštećenicom, zabrana uhođenja ili uznemiravanja oštećenice te obvezu redovitog javljanja dva puta tjedno Policijskoj postaji K., izvršenje kojih mjera je povjereno Policijskoj postaji K. s time da je optuženik upozoren da ukoliko prekrši bilo koju mjeru opreza da će protiv njega biti određen istražni zatvor.

U pravu je optuženik kada u žalbi tvrdi da je sud prvog stupnja počinio relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. u svezi čl. 98. st. 6. ZKP/08 time što ga nije obavijestio o sjednici vijeća na kojoj je donijeto pobijano rješenje.

Naime, kao što proizlazi iz spisa Općinskog suda u Koprivnici, u kojem je donijeto pobijano rješenje, sud prvog stupnja je održao sjednicu vijeća bez pozivanja stranaka, dakle državnog odvjetnika, optuženika i branitelja optuženika, što je u protivnosti sa čl. 129. ZKP/08 koji članak se analogno primjenjuje i prilikom odlučivanja o mjerama opreza, pa tako i prilikom preispitivanja postojanja potrebe za naloženim mjerama opreza sukladno čl. 98. st. 6. ZKP/08. Naime, mjere opreza predstavljaju zamjenu za istražni zatvor tj. da bi se odredile mjere opreza trebaju biti ispunjeni uvjeti koji su potrebni za određivanje istražnog zatvora, pri čemu se ocjenjuje da se sa mjerama opreza može ostvariti svrha zbog koje bi trebalo odrediti istražni zatvor. S obzirom da je sud prvog stupnja prije donošenja pobijanog rješenja propustio primijeniti čl. 129. ZKP/08 na taj način počinio je relativno bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 3. ZKP/08, zbog čega je valjalo prihvatiti žalbu optuženika i ukinuti pobijano rješenje te predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-286/15 od 12. lipnja 2015.

13. TROŠKOVI POSTUPKA

čl. 149. st. 3. ZKP/08

Oštećenika kao tužitelja, koji je preuzimajući kazneni progon podnio prijedlog za provođenje dokaznih radnji, koje su i provedene, a tijekom kojih radnji su nastali troškovi kaznenog postupka u vidu nagrade i nužnih izdataka branitelja po službenoj dužnosti, koji troškovi su temeljem rješenja suca istrage predujmljeni iz proračunskih sredstava, valja obvezati na naknadu navedenih troškova u smislu čl. 149. st.3. ZKP/08, ako u roku od 8 dana od obavijesti suca istrage o poduzetim radnjama nije podigao optužnicu.

Pobijanim rješenjem oštećenik kao tužitelj je temeljem čl. 149. st. 3. ZKP/08 obavezan naknaditi nagradu i troškove branitelja po službenoj dužnosti osumnjičenom, koji su temeljem rješenja suca istrage broj isplaćeni iz proračunskih sredstava, s obzirom da oštećenik kao tužitelj nije podigao optužnicu nakon što su po njegovom prijedlogu provedene dokazne radnje, zbog čega se u smislu čl. 213c. st. 4. ZKP/08 smatra da je odustao od kaznenog progona.

Oštećenik kao tužitelj žalbom pobija citirano rješenje suca istrage s bitnom tvrdnjom da ga je sudac istrage neosnovano obvezao na naknadu predmetnih troškova temeljem čl. 149. st. 3. ZKP/08, s obzirom da nije donijeta niti jedna odluka koju predviđa citirana zakonska odredba, zbog čega nagrada i nužni izdaci branitelja po službenoj dužnosti imaju pasti na temelju proračunskih sredstava u smislu čl. 149. st. 1. ZKP/08. Naime, prema čl. 149. st. 3. ZKP/08 oštećenik kao tužitelj obavezan je naknaditi troškove kaznenog postupka u vidu nužnih izdataka i nagrade branitelja ako je postupak završen, između ostalog, i rješenjem o obustavi postupka (iznimke od navedenog pravila predviđene citiranom zakonskom odredbom ne konkuriraju u predmetnom slučaju). S obzirom da se prema čl. 213c. st. 4. u svezi čl. 225. st. 5. ZKP/08 smatra da je oštećenik kao tužitelj odustao od kaznenog progona ako u roku od osam

dana ne podigne optužnicu, s time da se kod kaznenih djela za koja se ne provodi istraga ne donosi rješenje o obustavi kaznenog postupka, jer kazneni postupak nije ni započeo u smislu čl. 17. st. 1. ZKP/08, zbog čega nije ni moguće donijeti takvo rješenje, sudac istrage je pravilno zaključio da čl. 149. st. 3. ZKP/08 valja primijeniti i u predmetnoj pravnoj situaciji, dakle situaciji kada se smatra da je oštećenik kao tužitelj odustao od kaznenog progona jer nije u zakonskom roku podnio optužnicu nakon što je od strane suca istrage izviješten da su dokazne radnje provedene, bez obzira što u toj situaciji nije donijeto rješenje o obustavi postupka.

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-64/16 od 3. svibnja 2016.

14. TROŠKOVI ZA PROVOĐENJE IZVIDA

čl. 149. st. 1. ZKP/08; čl. 145. st. 4. ZKP/08

Državni odvjetnik je tijelo koje vodi postupak u prethodnom postupku i u situaciji kada policija provodi izvide temeljem čl. 207. i 208. ZKP/08, o kojim izvidima policija obavještava državnog odvjetnika (čl. 207. st. 2. ZKP/08), i to bez obzira da li je državni odvjetnik preuzeo nadzor nad provođenjem izvida u smislu čl. 206h. ZKP/08 pa je sukladno tome analognom primjenom čl. 202. st. 35. u svezi čl. 145. st. 4., te čl. 149. st. 1. ZKP/08 u obvezi naknaditi osumnjičenici troškove obrane po branitelju u predistražnom postupku ako nakon provođenja izvida nije ni podnesena kaznena prijava.

Pobijanim rješenjem odbijen je zahtjev osumnjičenice za naknadu troškova za nagradu branitelja iz razloga što se nagrada odnosi na radnje poduzete tijekom provođenja policijskih izvida temeljem čl. 207. i 208. ZKP/08 nad kojim državno odvjetništvo nije preuzelo nadzor, nakon kojih izvida nije ni podnesena kaznena prijava protiv osumnjičenice, zbog čega u odnosu na osumnjičenicu državno odvjetništvo nije bilo tijelo koje je vodilo postupak.

U pravu je osumnjičenica kada pobija pravilnost rješenja državnog odvjetništva s bitnom tvrdnjom da je državno odvjetništvo bilo tijelo koje je vodilo postupak bez obzira što je izvide poduzela policija, te da je državno odvjetništvo dužno platiti troškove na ime nagrade branitelju.

Naime, prema dokumentaciji iz državnoodvjetničkog spisa proizlazi da su djelatnici policije provodili izvide, između ostalog, i protiv osumnjičenice zbog postojanja osnova sumnje da je počinila kazneno djelo iz čl. 230. st. 3. KZ/11 na štetu J. M., tijekom kojih izvida su osumnjičenicu i uhitili, a o čemu je sukladno čl. 108. st. 5. ZKP/08 izviješteno ŽDO u Varaždinu. Osumnjičenica je potom angažirala branitelja, odvjetnika D. Z. koji je pristupio u Policijsku postaju Prelog, gdje je obavio razgovor sa osumnjičenicom, u postaji se zadržao od 7,45 do 9,30 sati, a potom je osumnjičenica istog dana u 21,45 sati bila puštena na slobodu s time da protiv nje nije podnesena kaznena prijava.

Osumnjičenica je zatražila naknadu troškova na ime nagrade branitelju u svezi obavljenog razgovora 20. siječnja 2016. u Policijskoj postaji Prelog u iznosu od 4.500,00 kn sukladno Tbr. 3. toč. 1. u svezi Tbr. 4. toč. 1. al. 4. Odvjetničke tarife, te za sastav podneska radi povrata privremeno oduzetih predmeta od 26. siječnja 2016. u iznosu od 4.000,00 kn sukladno Tbr. 1. toč. 3. u svezi Tbr. 4. toč. 1. al. 4. Odvjetničke tarife.

Prema čl. 202. st. 35. ZKP/08 tijelo koje vodi postupak u prethodnom postupku je državni odvjetnik, koji postupa prije podizanja optužnice, te sud kada provodi istragu i dokazno ročište. Nakon podizanja optužnice ili privatne tužbe, tijelo koje vodi postupak je sud. Premda

odredbama ZKP/08 prethodni postupak obuhvaća, između ostalog, izvide i istraživanje (čl. 204. – 215.), pa dakle i izvide koje provodi policija temeljem čl. 207. i 208. ZKP/08. Sukladno citiranim odredbama, prema mišljenju ovog suda državni odvjetnik je tijelo koje vodi postupak u prethodnom postupku i u situaciji kada policija provodi izvide temeljem čl. 207. i 208. ZKP/08, o kojim izvidima policija obavještava državnog odvjetnika (čl. 207. st. 2. ZKP/08), i to bez obzira da li je državni odvjetnik preuzeo nadzor nad provođenjem izvida u smislu čl. 206h. ZKP/08.

Prema čl. 145. st. 4. ZKP/08 troškovi iz st. 2. istog članka, dakle i nagrada i nužni izdaci branitelja, isplaćuju se iz sredstava tijela koje vodi postupak, a naplaćuju se kasnije od osoba koje su ih dužne naknaditi prema odredbama tog Zakona, s time da prema st. 1. istog članka troškove kaznenog postupka čine, između ostalog, i izdaci za pružanje pravne pomoći, u koju pravnu pomoć nesumnjivo spada obrana osumnjičenika po branitelju u predistražnom postupku sukladno Tbr. 3. toč. 1. Odvjetničke tarife.

S obzirom da protiv osumnjičenice nakon provođenja izvida nije ni podnesena kaznena prijava, po mišljenju ovog suda, analognom primjenom čl. 202. st. 35. u svezi čl. 145. st. 4., te čl. 149. st. 1. ZKP/08, kojom potonjom odredbom je propisano da će se u slučaju obustave kaznenog postupka ili donošenja oslobađajuće ili odbijajuće presude odlučiti da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava, Županijsko državno odvjetništvo u Varaždinu je kao tijelo koje je vodilo postupak tijekom provođenja policijskih izvida dužno iz svojih sredstava isplatiti osumnjičenici naknadu troškova za nagradu branitelju.

Od zatraženih troškova osumnjičenici je priznata nagrada branitelju za obavljene razgovor u iznosu od 4.500,00 kn sukladno Tbr. 3. toč. 1. u svezi Tbr. 4. toč. 1. al. 4. Odvjetničke tarife, dok joj je za sastav podneska odnosno zahtjeva za povrat privremeno oduzetih predmeta priznata nagrada u iznosu od 500,00 kn sukladno Tbr. 1. toč. 4. Odvjetničke tarife, a ne u zatraženom iznosu od 4.000,00 kn (Tbr. 1. toč. 3. Odvjetničke tarife) s obzirom da se ne radi o sastavu podneska s navođenjem činjenica i obrazloženim dokaznim prijedlozima odnosno sastavu prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza iz spisa. Dakle, osumnjičenici je ukupno priznato 5.000,00 kn.

Županijski sud u Varaždinu, Kv II-135/16 od 4. listopada 2016.

15. OŠTEĆENIK KAO TUŽITELJ - PREKLUZIVNI ROK

čl. 225. ZKP/08

U slučaju kad je sudac istrage oštećenom kao tužitelju dostavio samo nalaz i mišljenje financijskog vještačenja i uputu da je nalaz i mišljenje dužan dostaviti nadležnom sudu u roku od osam dana od dana zaprimanja istog, a bez upozorenje o mjestu gdje se nalazi spis i drugi predmeti i vremenu u kojem ih može razgledati, kao i o pravu da u roku od 8 dana može podnijeti optužnicu, oštećeniku ne teče prekluzija prava na podizanje optužnice.

Pobijanim rješenjem Općinski sud u Varaždinu je na temelju odredbe iz čl. 344. st. 1. t. 5. u svezi čl. 230. st. 1. i čl. 57. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12 – odluka Ustavnog suda, 143/12, 56/13 i 145/13 – dalje u tekstu: ZKP/08), odbacio optužnicu od 15. lipnja 2015. oštećenika kao tužitelja M. S., podignutu protiv okrivljenice K. K, radi kaznenog djela iz čl. 224. st.1. KZ/97, kao nepravodobno podnijetu.

Žalitelj je u pravu kada u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon u pitanju postojanja okolnosti koje isključuju kazneni progon (čl. 469. toč. 3 ZKP/08). Suština obrazloženja odluke kakvu je pobijanim rješenjem donio prvostupanjski sud sastoji se u tome da oštećeni kao tužitelj nije u zakonskom roku iz čl. 230. st. 1. ZKP/08 podnio optužnicu, te da je po mišljenju suda prvog stupnja pritom nevažno da li je oštećeni kao tužitelj prethodno dobio takvu uputu od suca istrage.

Takav pravni stav prvostupanjskog suda je pogrešan.

Sud prvog stupnja očito ispušta iz vida sadržaj odredbe iz čl. 213. c st. 4. ZKP/08 u kojoj je propisana obveza suca istrage da nakon provedenih dokaznih radnji povodom prijedloga oštećenog kao tužitelja postupi sukladno čl. 225. st. 6. ZKP/08 (na ovom mjestu valja primijetiti da se zbog očite nomotehničke pogreške ima u vidu stavak 5. citirane odredbe, jer ista ima samo pet stavaka).

U čl. 225. st. 5. ZKP/08 se propisuje obveza suca istrage da kada ustanovi da je istraga završena o tome obavijesti oštećenika kao tužitelja u kojoj obavijesti ga je dužan upozoriti o mjestu gdje se nalazi spis i drugi predmeti i vremenu u kojem ih može razgledati, kao i o pravu da u roku od 8 dana može podnijeti optužnicu te o tome obavijestiti suca istrage. Ako oštećenik kao tužitelj u tom roku ne podigne optužnicu, smatrat će se da je odustao od kaznenog postupka, pa će sudac istrage istragu obustaviti. Iz citirane odredbe jasno proizlazi da je nužna pretpostavka nastupa prekluzije prava oštećenika na podizanje optužnice prethodna obavijest suca istrage da je istraga završena (slijedom odredbe iz čl. 213. c ZKP/08 isto vrijedi i za dokazne radnje) uz upozorenje o mjestu gdje se nalazi spis i drugi predmeti i vremenu u kojem ih može razgledati, kao i o pravu da u roku od 8 dana može podnijeti optužnicu. Tek tada, ukoliko oštećeni kao tužitelj u roku ne podigne optužnicu smatrat će se da je odustao od kaznenog postupka.

U konkretnom slučaju oštećeni kao tužitelj izvjesno nije dobio takvu obavijest i pouku od strane suca istrage jer iz spisa broj Kir-721/12 proizlazi da je sudac istrage dopisom od 8. lipnja 2015. oštećenom kao tužitelju samo dostavio nalaz i mišljenje financijskog vještačenja, uz uputu da je nalaz i mišljenje dužan dostaviti Općinskom sudu u Varaždinu u roku od osam dana od dana zaprimanja istog.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-140/16 od 6. travnja 2016.

16. APSOLUTNA BITNA POVREDA ODREDBA KAZNENOG POSTUPKA

čl. 468. st. 11. ZKP/08

Ostvarena je apsolutno bitna povreda odredba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 u vidu nerazumljivosti izreke i obrazloženja kada se u činjeničnom opisu djela iz izreke pobijane presude optuženici terete " da su zajednički i po prethodnom dogovoru .... nepoznatim osobama prodali i predali u posjed navedenu pokretninu", dakle kao supočinitelji, dok se prema zakonskom opisu djela I optuženica tereti kao počinitelj, a II optuženik kao pomagač. U opisu djela nužno je konkretno razgraničiti radnje koje ostvaruju počinitelj odnosno supočinitelji djela od radnji koje s namjerom poduzima pomagač.

Prema činjeničnom opisu djela iz izreke pobijane presude bit inkriminacija za koju se optuženici terete je u tome da su *zajednički i po prethodnom dogovoru .... nepoznatim osobama prodali i predali u posjed navedenu pokretninu*, a što, kako to pravilno u žalbi primjećuje II opt. V. M. sugerira da se optuženici terete da su djelo počinili kao supočinitelji - naime, prema čl. 35. st. 3. KZ/97 supočinitelji kaznenog djela su dvije ili više osoba koje na temelju zajedničke odluke počine kazneno djelo tako da svaka od njih sudjeluje u počinjenju ili na drugi način bitno pridonosi počinjenju kaznenog djela), dok se s druge strane prema zakonskom opisu djela I opt. Lj. M. tereti kao počinitelj, a II opt. V. M. kao pomagač.

Prema čl. 38. KZ/97 pomagač je onaj tko drugome s namjerom pomogne u počinjenju kaznenog djela, s time da se pomaganjem smatra osobito: *davanje savjeta i uputa kako da se počinji kazneno djelo, stavljanjem počinitelju na raspolaganje sredstva za počinjenje kaznenog djela, uklanjanje prepreka za počinjenje kaznenog djela te unaprijed obećano prikrivanje kaznenog djela, počinitelja, sredstva kojim je djelo počinjeno, tragova kaznenog djela ili predmeta pribavljenih kaznenim djelom.*

Stoga je II opt. V. M. u pravu kada u žalbi tvrdi da iz opisa djela u izreci pobijane presude doista nije jasno u čemu se konkretno sastoje njegove radnje, podvedive pod citiranu odredbu iz čl. 38. KZ/97, kojima je pomogao I opt. Lj. M. u počinjenju predmetnog djela, jer se i I optuženica i II optuženik terete da su *zajedno i po prethodnom dogovoru ... nepoznatim osobama prodali i predali u posjed navedenu pokretninu*, a što predstavlja samu radnju počinjenja djela. Naime, pomagač za razliku od supočinitelja ne sudjeluje u radnji počinjenja djela, već tu radnju poduzima počinitelj odnosno supočinitelji kaznenog djela, dok mu (im) pomagač samo s namjerom pomaže u tome.

Stoga je u opisu djela nužno konkretno razgraničiti radnje koje ostvaruju počinitelj odnosno supočinitelji djela od radnji koje s namjerom poduzima pomagač, što kako to u žalbi s pravom tvrdi II opt. V. M. u opisu djela u izreci pobijane presude izostaje, a što takvu izreku čini nerazumljivom.

Dodatno zbunjuje to što prvostupanjski sud u obrazloženju pobijane presude djelomično prihvaća obranu I opt. Lj.M. u kojoj tvrdi da je njezin tadašnji suprug II opt. V. M., premda formalno nije bio zaposlenik III opt. TD „MIN“ d.o.o., ustvari donosio odluke vezano za poslovanje društva te faktično bio voditelj tvrtke. Iz toga bi slijedilo da je u inkriminirano vrijeme i II optuženik V. M. imao svojstvo odgovorne osobe (što je važno napomenuti jer predmetno kazneno djelo može počiniti samo službena ili odgovorna osoba).

Naime, prema čl. 89. st. 7. KZ/97 odgovornom osobom se smatra osoba kojoj je povjeren određeni djelokrug poslova iz područja djelovanja pravne osobe, državnog tijela i tijela lokalne samouprave i uprave i tijela lokalne samouprave. Prema ranije navedenoj obrani I opt. Lj. M., koju prvostupanjski sud prihvaća, II opt. V. M. je bio osoba kojoj je bio povjeren određeni djelokrug poslova iz područja djelovanja TD „MIN“ d.o.o. Koprivnica (dapače prema obrani I

optuženice, II opt. V. M. je ustvari bio voditelj društva i donosio odluke vezane za poslovanje istog). Pritom po stavu ovog drugostupanjskog suda nije odlučno da li je takvo ovlaštenje II optuženiku dano i formalno jer je za postojanje svojstva odgovorne osobe dovoljno već i stvarno, faktično povjeravanje određenog djelokruga poslova iz područja djelovanje pravne osobe.

Kada se navedeno dovede u svezu s opisom djela u izreci pobijane presude tada se doista postavlja pitanje na koji konkretno način je II optuženik pomogao I optuženici u počinjenju predmetnog kaznenog djela, a što sve izreku presude čini nerazumljivom, te proturječnoj kako samoj sebi tako i razlozima presude.

Županijski sud u Varaždinu, KŽ-331/15 od 19. kolovoza 2015.

17. APSOLUTNA BITNA POVREDA ODREDAVA KAZNENOG POSTUPKA

čl. 468. st. 11. ZKP/08

Sud prvog stupnja počinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 u vidu znatne proturječnosti razloga o odlučnim činjenicama u svezi kršenja propisa iz čl. 198. st. 1. ZOSPC s obzirom da sud prvog stupnja prihvaća nalaz i mišljenje psihijatrijskog vještaka, iz kojeg proizlazi da optuženik zbog deficita sna (spavao 2 sata u proteklih 24 sata prije nesreće) nije bio nesposoban za vožnju, već mu je sposobnost za sigurno upravljanje vozilom bila smanjena, ali ne u bitnom stupnju, no unatoč tome zaključuje, prihvaćajući nalaz i mišljenje psihijatrijskog vještaka "...da je zbog nedovoljne količine spavanja od svega 2 sata u protekla 24 sata bio umoran u tolikoj mjeri da je zbog takvog psihofizičkog stanja bio nesposoban za sigurno upravljanje vozilom, zbog smanjenih sposobnosti za sigurno upravljanje vozilom kakvima ih je ocijenio psihijatrijski vještak".

Kršenje propisa iz čl. 198. st. 1. ZOSPC sud prvog stupnja obrazložio je s navođenjem da je optuženik zbog male količine spavanja u prethodna 24 sata bio umoran zbog čega su mu vozačke sposobnosti bile smanjene, a što je utvrđeno na temelju nalaza i mišljenja psihijatrijskog vještaka, s obzirom da je u čl. 198. st. 1. ZOSPC propisano da vozač koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili u takvom psihofizičkom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti. Sud prvog stupnja u pobijanoj presudi u biti ponavlja razloge kojima obrazlaže kršenje propisa iz čl. 198. st. 1. ZOSPC, na koji način je sud prvog stupnja ponovio bitnu povredu iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 iz ranije ukidne odluke.

U svezi kršenja propisa iz čl. 198. st. 1. ZOSPC, za koje se optuženik tereti da je upravljao vozilom premda je zbog nedovoljnog spavanja bio umoran, valja ponoviti da prema čl. 198. st. 1. ZOSPC vozač koji je u tolikoj mjeri umoran da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti. Dakle, mora se raditi o takvom stupnju stanja umora da je vozač nesposoban za sigurno upravljanje vozilom. Optuženik se tereti da je zbog nedovoljnog spavanja bio umoran. Prema nalazu i mišljenju psihijatrijskog vještaka kojeg je sud prvog stupnja prihvatio proizlazi da je na strani optuženika postojao deficit (manjak) spavanja odnosno sna prije inkriminirane vožnje, zbog kojeg deficita nije bio nesposoban za sigurno upravljanje vozilom već mu je sposobnost za sigurno upravljanje vozilom bila smanjena, ali ne u bitnom stupnju. S obzirom da je sud prvog stupnja prihvatio takav nalaz i mišljenje psihijatrijskog vještaka, ranije citirani razlozi kojima obrazlaže kršenje propisa iz čl. 198. st. 1. ZOSPC, za koje je optuženik proglašen krivim u znatnoj mjeri su proturječni, čime je počinjena bitna povredu iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08 a kako to

optuženik osnovano navodi u žalbi, zbog čega je u tom dijelu valjalo prihvatiti žalbu optuženika.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-291/15 od 27. listopada 2015.

18. BITNA POVREDA ODREDAVA KAZNENOG POSTUPKA

čl. 468. st. 10. ZKP/08

Kad je riječ o kaznenom djelu izazivanja prometne nesreće kod kojeg se radnja počinjenja sastoji u kršenju propisa o sigurnosti prometa, izmjena činjeničnog opisa djela u smislu da se uz kršenje jednog propisa o sigurnosti prometa dodatno inkriminira i kršenje drugog propisa o sigurnosti prometa, kojim je prouzročena prometna nesreća, predstavlja znatnu izmjenu činjeničnog opisa kaznenog djela te se takvom izmjenom povrjeđuje načelo zabrane *reformatio in peius* propisano čl. 13. ZKP/08.

S obzirom da se prije navedene izmjene optužbe optuženik teretio da je prometnu nesreću prouzročio kršenjem propisa iz čl. 198. st. 1., čl. 51. st. 1. i čl. 70. st. 2. ZOSPC, dok je izmijenjenom optužbom optuženiku stavljeno na teret, uz kršenje navedenih propisa, i kršenje propisa iz čl. 54. st. 1. toč. 1. ZOSPC, tj. da je upravljao vozilom brzinom od 169 km/h na dijelu auto ceste gdje je brzina ograničena na 130 km/h kojim kršenjem je također prouzročio prometnu nesreću, a koju izmijenjenu optužbu u svezi kršenja propisa iz čl. 54. st. 1. toč. 1. ZOSPC je sud prvog stupnja prihvatio pobijanom presudom, na taj način povrijeđeno je načelo zabrane *reformatio in peius* iz čl. 13. ZKP/08, te je time počinjena i bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 10. ZKP/08, jer se protiv ranijih prvostupanjskih presuda državni odvjetnik žalio samo zbog odluke o kazni.

Sud prvog stupnja je prihvaćajući djelomično izmijenjenu optužnicu iz podneska od 25. studenog 2014. optuženika proglasio krivim da je svojom vožnjom prekršio i propis iz čl. 54. st. 1. toč. 1. ZOSPC time što je upravljao vozilom brzinom od 169 km/h na dijelu auto ceste gdje je brzina ograničena na 130 km/h, pri čemu sud prvog stupnja u pobijanoj presudi navodi da na taj način nije povrijeđeno načelo zabrane *reformatio in peius* propisano čl. 13. ZKP/08, s obzirom da se protiv ranijih prvostupanjskih presuda žalio i državni odvjetnik zbog odluke o kazni, zbog čega se ne može smatrati da je postojala samo žalba u korist optuženika.

Suprotno mišljenju suda prvog stupnja, prema ustaljenoj sudskoj praksi presuda se može donijeti na štetu okrivljenika samo u povodu žalbe podnesene na njegovu štetu i to u dijelu presude koji se žalbom pobija i samo iz razloga iz kojih se pobija. S obzirom da se protiv ranijih prvostupanjskih presuda (K-159/12-24 od 14. studenog 2012. i K-220/13 od 16. siječnja 2014.), koje su ukinute prihvaćanjem žalbe opt. S. T. odnosno po službenoj dužnosti, državni odvjetnik žalio samo zbog odluke o kazni, u ponovljenom postupku optuženik nije mogao biti proglašen krivim po izmijenjenoj optužnici, dakle i za kršenje propisa iz čl. 54. st. 1. toč. 1. ZOSPC, jer se time povrjeđuje načelo iz čl. 13. ZKP/08. S obzirom da je sud prvog stupnja optuženika proglasio krivim i za kršenje propisa iz čl. 54. st. 1. toč. 1. ZOSPC, prihvaćajući izmijenjenu optužnicu, na taj način počinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka i čl. 468. st. 1. toč. 10. ZKP/08, na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-291/15 od 27. listopada 2015.

19. DOPUŠTENOST ŽALBE OŠTEĆENIKA

čl. 491 st. 1. toč. 1. ZKP/08

Oštećenik ima pravo žalbe na rješenje kojim je obustavljen postupak opoziva uvjetne osude koji je pokrenut zbog neispunjenja obveze koja je osuđeniku bila izrečena uz uvjetnu osudu jer se radilo o obvezi kojom je osuđeniku na ime imovinskopravnog zahtjeva naloženo da oštećenom trgovačkom društvu plati iznos od 464.407,21 kn, uslijed čega je oštećenik u smislu čl. 491. st. 1. ZKP/08 osoba čije pravo je pobijanim rješenjem povrijeđeno.

Prema odredbi iz čl. 491. st. 1. ZKP/08 pravo žalbe protiv rješenja državnog odvjetnika, suca istrage i drugih rješenja prvostupanjskog suda imaju stranke i osobe čija su prava povrijeđena uvijek kada u ZKP/08 nije izrijekom propisano da žalba nije dopuštena. Sukladno čl. 202. st. 13. i 14. ZKP/08 stranke su tužitelj i okrivljenik, s time da tužitelj može biti državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj. Oštećenik TD "Vukonić" d.o.o. Križevci u konkretnom slučaju evidentno nije stranka jer nema procesnu ulogu niti državnog odvjetnika, niti oštećenika kao tužitelja ili privatnog tužitelja.

Međutim, po stavu ovog drugostupanjskog suda u konkretnom slučaju se radi o situaciji u kojoj su povrijeđena prava oštećenika TD "Vukonić" d.o.o. Križevci, a što mu sukladno ranije navedenoj odredbi iz čl. 491. st. 1. ZKP/08, premda nije stranka (u ovom postupku stranke su državni odvjetnik i osuđenik) daje pravo na žalbu protiv prvostupanjskog rješenja.

Naime, u konkretnom slučaju se radi o rješenju kojim je obustavljen postupak opoziva uvjetne osude koji je pokrenut zbog neispunjenja obveze koja je osuđeniku bila izrečena uz uvjetnu osudu presudom Općinskog suda u Koprivnici broj K-314/12-22 od 7. lipnja 2013. Budući se radilo o obvezi kojom je osuđeniku na ime imovinskopravnog zahtjeva naloženo da oštećenom TD „Vukonić“ d.o.o. Križevci plati iznos od 464.407,21 kn, oštećenik se u konkretnom slučaju ukazuje kao osoba čije pravo je pobijanim rješenjem povrijeđeno.

Činjenicu da se u postupku opoziva uvjetne osude u situaciji kada je presudom određeno da će se kazna izvršiti ako osuđenik ne vrati imovinsku korist, ne naknadi štetu ili ne udovolji drugim obvezama prema oštećeniku između ostalog raspravlja i odlučuje i o pravima oštećenika, koja prvostupanjskom odlukom mogu biti povrijeđena, očito uvažava i sam zakonodavac, budući u odredbi iz čl. 564. st. 1. ZKP/08 propisuje da uz državnog odvjetnika kao stranke i oštećenik ima pravo podnijeti prijedlog za pokretanje postupka opoziva uvjetne osude, odnosno djelomične uvjetne osude.

Polazeći od svega iznijetog, a imajući u vidu da se u konkretnom slučaju ne radi o prvostupanjskom rješenju u odnosu na koje je u ZKP/08 izrijekom propisano da žalba nije dopuštena, žalitelj je u pravu kada tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno postupio kada je pobijanim rješenjem njegovu žalbu na rješenje Općinskog suda u Koprivnici broj Kv-75/15-5, K-314/12 od 1. srpnja 2015. kojim je obustavljen postupak opoziva uvjetne osude, odbacio kao nedopuštenu.

Županijski sud u Varaždinu, Kž-50/16 od 17. veljače 2016.

GRADANSKO PRAVO

I/ STVARNO PRAVO

GUBITAK POSJEDA

Neodržavanje nekretnine

(Čl. 28. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Neodržavanje nekretnine u smislu redovite košnje i čišćenja ne dovodi do gubitka posjeda te nekretnine.

„Činjenica neodržavanja nekretnine u smislu redovite košnje i općenito čišćenja sama za sebe, po ocjeni ovog suda, ne dovodi do gubitka faktične vlasti nad nekretninom, a tuženik ne tvrdi niti ne dokazuje da bi nastupile neke druge okolnosti zbog kojih bi tužitelj kao i posjed njegove prednice prestali pa kako neodržavanje samo po sebi ne predstavlja osnovu prestanka posjeda u smislu čl. 28. st. 2. ZV-a ovaj sud, suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, zaključuje da je prednica tužitelja u času smrti bila posjednica predmetne nekretnine. Njezin posjed, koji prigovorima tuženika nije osporen, časom smrti prešao je na tužitelja kao nasljednika temeljem odredbe čl. 17. st. 1. ZV-a čiji posjed tuženik također neosnovano osporava samo zbog činjenice neredovitog održavanja nekretnine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5657/14-2 od 7. travnja 2016. godine

SUVLASNICI

Hitni popravak zajedničkog dijela zgrade

(Čl. 382. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 39/09 i 153/09)

Sanacija dimovodnog kanala smatra se hitnim popravkom zajedničkog dijela zgrade koji se namiruje iz zajedničke pričuve.

„Pri tome treba navesti i da sadržaj Uredbe o održavanju zgrada (NN. 64/97) određuje da se zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade smatraju i (čl.3. st.1. alineja 7.) dimnjaci i ventilacijski kanali, hidranti, protupožarni sustavi ... te da se sredstva zajedničke pričuve koriste za održavanje zajedničkih dijelova i uređaja u graditeljskom i funkcionalnom stanju u što između ostaloga spada i čišćenje dimnjaka i dimovodnih kanala (dimnjačarske usluge) što

je propisano čl.4. navedene Uredbe, dok je čl.5. propisano da se hitnim popravcima smatra poduzimanje radova na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade naročito u slučaju ... znatnih oštećenja dimnjaka i dimovodnih kanala. Tim člankom propisano je da kad upravitelj utvrdi potrebu obavljanja hitnih popravaka dužan je iste poduzeti odmah ili u najkraćem roku. Prema tome nema dvojbe da je na temelju utvrđenih činjenica tuženica bila ovlaštena, obzirom da joj predstavnik suvlasnika i sada osporava opravdanost izvršenja konkretnog popravka, poduzeti nužnu radnju na sanaciji dimnjaka, time da je u ovom postupku dokazala opravdanost poduzetog, što žalbenim navodima tužitelja nije dovedeno u sumnju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2122/15-6 od 24. veljače 2016. godine

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

Predstavnik suvlasnika

(Čl. 93. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 39/09 i 153/09)

Predstavnik suvlasnika nije ovlašten zastupati suvlasnike pred sudom u postupku radi isplate zajedničke pričuve.

„Valja ovdje napomenuti da u ovom parničnom postupku suvlasnici ne mogu biti zastupani po predstavniku suvlasnika kako je to navedeno u uvodu pobijane presude jer je upravitelj taj koji upravlja kako nekretninom i zajedničkom pričuvom kao zastupnik svih suvlasnika i on je ovlašten voditi u ime svih suvlasnika postupke pred sudom ili drugim tijelima sukladno čl.93. st.1 i 2 ZV-a, dok takve zakonske ovlasti nema predstavnik suvlasnika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-885/15-3 od 2. svibnja 2016. godine

ZAJEDNIČKA PRIČUVA

Obveza suvlasnika nekretnine

(Čl. 85. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - NN. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09; 153/09; 143/12 i 152/14)

Zajedničku pričuvu dužni su plaćati suvlasnici nekretnine na kojoj je uspostavljeno vlasništvo određenog posebnog dijela nekretnine i kad postoje samo dva suvlasnika.

„Tuženik u žalbi navodi da je presuda na zakonu neosnovana jer nekretnina za koju se od njega traži plaćanje pričuve u naravi predstavlja stambenu zgradu sa dva etažna dijela na kojem je uspostavljeno vlasništvo posebnog dijela u smislu čl. 73. st. 3. ZV-a u svezi sa čl. 2. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama pa smatra da za nekretninu koja ima dva suvlasnika odnosno dva posebna dijela ne postoji obveza plaćanja zajedničke pričuve jer se radi o nekretnini koja ima manje od tri posebna dijela. Okolnost što su suvlasnici potpisali Međuvlasnički ugovor nije odlučna jer se pravnim poslom ne može derogirati obvezna zakonska norma. Iz tih razloga drži da niti Međuvlasnički ugovor ne proizvodi pravne učinke u

odnosu na njega a niti u odnosu na bilo kojeg drugog suvlasnika. Čl. 85. st. 1 ZV-a propisano je da cijelom nekretninom na kojoj je na jednom ili više suvlasničkih dijelova osnovano vlasništvo određenoga posebnog dijela upravljaju suvlasnici po općim pravilima o upravljanju suvlasničkom stvari, ako ovim Zakonom nije što drugo određeno. St. 3. istog članka propisano je da su suvlasnici dužni sudjelovati u upravljanju nekretninom, odrediti osobu koja će obavljati poslove zajedničkog upravitelja i osnovati zajedničku pričuvu koja je u smislu odredbe čl. 90. ZV-a je namjenski vezana zajednička imovina svih koji su suvlasnici nekretnine namijenjena za pokriće troškova održavanja i poboljšavanja nekretnine te za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova. Iz izloženog slijedi da su zajedničku pričuvu dužni plaćati suvlasnici nekretnine na kojoj je uspostavljeno vlasništvo određenog posebnog dijela nekretnine i u situaciji kada se radi o samo dva suvlasnika, pa tvrdnje tuženika da obveza plaćanja pričuve postoji samo kada se radi o nekretnini koja ima tri ili više posebnih dijelova nemaju uporišta u određenim odredbama u ZV-u pa niti u odredbi čl. 73. st. 3. ZV-a na koju se u žalbi poziva tuženik.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4985/14-2 od 13. svibnja 2016. godine

STJECANJE PRAVA VLASNIŠTVA

Jače pravo za stjecanje prava vlasništva

(Čl. 120. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09 i 143/12)

Pravo posjeda temeljem faktičnog prava vlasništva i činjenica posjedovanja pravno valjanog kupoprodajnog ugovora kao pravne osnove za stjecanje prava vlasništva predstavlja jače pravo od formalnog upisa druge osobe kao vlasnika predmetne nekretnine u zemljišnoj knjizi.

„Naime, polazeći od nespornih činjenica – da je tužitelj šest godina prije iniciranja predmetnog ovršnog postupka odnosno zabilježbe ovrhe u zemljišnoj knjizi sa drugotuženikom sklopio kupoprodajni ugovor kojim je kupio predmetnu nekretninu, da je podmirio i kupoprodajnu cijenu i poreznu obvezu te da se nalazi u nesmetanom i mirnom posjedu iste od 2006.g., to i po ocjeni ovoga suda njegovo pravo posjeda (koje izvire iz faktičnog prava vlasništva) i činjenica posjedovanja pravno valjanog kupoprodajnog ugovora (kao pravne osnove za stjecanje prava vlasništva) predstavljaju jača prava od formalnog upisa drugotuženika kao vlasnika predmetne nekretnine u zemljišnoj knjizi (stajalište Građanskog odjela Županijskog suda u Varaždinu sa sjednice održane dana 06.10.2011.g.) slijedom čega je prvostupanijski sud zakonito i osnovano pravo tužitelja pretpostavio ovršnom zahtjevu prvotuženika usmjerenom na nekretninu koja je tek formalno uknjižena kao vlasništvo drugotuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-966/15-2 od 8. veljače 2016. godine

STANARSKO PRAVO

Otkaz stanarskog prava

(Čl. 87. Zakona o stambenim odnosima – NN. 52/74)

Otkaz ugovora o korištenju stana (stanarskog prava) nositelj stanarskog prava nije mogao uvjetovati prenošenjem stanarskog prava na drugu osobu.

„Kod toga valja ukazati da se N. S., kao nositelj stanarskog prava, izjavom od 24. ožujka 1977.g. odrekao svog stanarskog prava te da je stanarsko pravo sukladno čl. 87. u to vrijeme važećeg Zakona o stambenim odnosima (NN 52/74) moglo prestati samo u slučajevima i na način koji su predviđeni tim zakonom, a jedan od načina prestanka stanarskog prava propisan je odredbom čl. 89. tog Zakona prema kojem stanar može dati otkaz ugovora o korištenju stana u svako doba ne navodeći razlog te se otkaz daje u pismenom obliku i predaje ga davaocu stana uz otkazni rok od 30 dana. Otkaz ugovora o korištenju stana po ocjeni ovog suda nositelj stanarskog prava ne može uvjetovati prenošenjem svog stanarskog prava na drugu osobu, u konkretnom slučaju na supruga, odnosno oca tuženica M. M., koji je prema utvrđenom činjeničnom stanju u predmetnom stanu povremeno i živio uz dozvolu nositelja stanarskog prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1830/13-2 od 7. listopada 2015. godine

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

Stjecanje prava vlasništva na nekretninama u Republici Hrvatskoj

(Čl. 356. st. 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96., 68/98., 137/99., 22/00., 73/00., 114/01., 79/06., 141/06., 146/08., 38/09., 153/09., 143/12., 152/14. i 81/15. – pročišćeni tekst)

Republika Hrvatska i Republika Srbija nemaju sklopljen bilateralan ugovor temeljem kojeg bi državljani Republike Srpske bili ovlašten stjecati pravo vlasništva na nekretninama u Republici Hrvatskoj na temelju pravnog posla bez prethodne suglasnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa Republike Hrvatske.

„Pogrešno je stajalište predlagateljice da je u konkretnom slučaju prvostupanjski sud trebao primijeniti odredbu čl.356. st.1. ZV-a obzirom da pravni osnov na kojem predlagateljica temelji prijedlog za upis njezinog prava vlasništva na nekretninama pok. N. Ž. nije rješenje o nasljeđivanju već Ugovor o doživotnom izdržavanju kojeg je pok. N. Ž. kao primateljica uzdržavanja sklopila sa predlagateljicom dana 07. rujna 2005.g., dakle dvostrano obvezno pravni ugovor kojemu je cilj stjecanje prava vlasništva nekretnina nakon smrti primateljice uzdržavanja. Odredbom čl.356. st.2. ZV-a određeno je da strane fizičke i pravne osobe mogu, ako zakonom nije drugačije određeno, pod pretpostavkom uzajamnosti, stjecati vlasništvo nekretnina na području Republike Hrvatske, ako suglasnost za to dade ministar nadležan za poslove pravosuđa Republike Hrvatske, dok je odredbom čl.357. st.1. ZV-a određeno da je, ako je za stjecanje prava vlasništva nekretnine potrebna suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa Republike Hrvatske, pravni posao kojemu je cilj stjecanje tog prava vlasništva,

ništetan bez suglasnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa. Kako protivno navodima žalbe Republika Hrvatska nije sa Republikom Srbijom sklopila ugovor kojim bi srpski državljani mogli stjecati pravo vlasništva nekretnina na temelju pravnog posla bez prethodne suglasnosti ministra nadležnog za poslove pravosuđa Republike Hrvatske, a da predlagateljica uz prijedlog za uknjižbu nije dostavila takvu suglasnost zbog čega je primjenom čl.357. st.1. ZV-a predmetni pravni posao ništetan, osnovano je zemljišnoknjižni referent odbacio prijedlog predlagateljice za upis njezinog prava vlasništva na nekretninama koji su predmet tog pravnog posla na temelju čl.109. st.6. ZZK-a, ocijenivši da prijedlogu nisu priloženi svi prilozi nužni za donošenje odluke o osnovanosti prijedloga za upis prava vlasništva na nekretninama u korist predlagateljice kao državljanke Republike Srbije.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-93/16-2 od 16. svibnja 2016. godine

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

Pravo na gospodarenje nekretninom

(Čl. 362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09 i 153/09)

Ukoliko je u zemljišnoj knjizi kao organ upravljanja upisan narodni odbor, tada se smatra da je takva nekretnina na kojoj je upisana općenarodna imovina bez upisanog prava upravljanja, korištenja i raspolaganja, te da je općina koja je imala pravo upravljanja na toj nekretnini imala samo pravo na gospodarenje istom do rješavanja pitanja titulara prava vlasništva.

„Prvostupanjski sud navodi da je pojam općenarodne imovine izjednačen sa pojmom društvenog vlasništva, dok je u zemljišnim knjigama upisani organ upravljanja „narodni odbor“ prestao postojati donošenjem Zakona o provođenju novog uređenja općina i kotareva (NN 33/52) te donošenjem Ustava FNR (Sl. list SFRJ 14/63) i Ustava SRH (NN 15/63 i 18/63), pa kako upisani organ upravljanja više ne postoji prestalo je u zemljišnim knjigama i uknjiženo „pravo upravljanja“ tako da se radi o nekretnini na kojoj je upisana općenarodna imovina bez upisanog prava upravljanja, korištenja i raspolaganja. Sud napominje da pravo upravljanja koje imaju općine u smislu čl.9. Zakona o građevinskom zemljištu (NN 53/90 dalje:ZGZ) nije jedno od prava koje čine društveno vlasništvo već se radi samo o pravu na gospodarenje tim zemljištem do rješavanja pitanja titulara prava vlasništva iz čega i slijedi da se pod pravom upravljanja ne smatra da bi time općine bile titulari prava koje izvire iz društvenog vlasništva. Zbog navedenog sud je pozivom na odredbu čl.362. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN br.91/96; 68/98; 137/99; 22/00; 73/00; 114/01; 79/06; 141/06; 146/08; 38/09 i 153/09; dalje: ZV) prijedlog odbio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5390/14-2 od 9. prosinca 2015. godine

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

Uknjižba prava vlasništva u zemljišnu knjigu na temelju odluke suda

(Čl. 55. st. 1. toč. b) Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Upis zemljišnoknjižnog prava određenog na temelju sudske odluke kojom je određeno da tužitelj i tuženik zaključuju ugovor o kupoprodaji stana u sadržaju koji u cijelosti zamjenjuje ta presuda može se ishoditi neposredno temeljem te odluke budući da je kupac na temelju presude ovlašten zatražiti uknjižbu prava vlasništva na tom stanu.

„Protustranka u žalbi ustraje u tvrdnji da je predlagatelj morao dostaviti dokaz da je isplaćena kupoprodajna cijena utvrđena presudom i da se uknjižba prava vlasništva na spornom stanu nije mogla dopustiti u korist predlagatelja. Međutim, iz izreke presude suda može se zaključiti da je u toč. I. izreke (koja je postala pravomoćna) određeno da tužitelj (ovdje predlagatelj), kao kupac i tuženik (ovdje protustranka), kao prodavatelj, zaključuju ugovor o kupoprodaji stana u sadržaju koji u cijelosti zamjenjuje navedena presuda. U izreci nije uvjetovano ni na koji način provođenje upisa prava vlasništva na spornom stanu na ime predlagatelja, pa tako niti isplatom kupoprodajne cijene, kao što to tvrdi protustranka. Naprotiv, kupac (ovdje predlagatelj) ovlašten je na temelju presude zatražiti i postići uknjižbu prava vlasništva na spornom stanu na svoje ime uz istodobno brisanje tog prava s imena tuženika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-142/16-2 od 12. travnja 2016. godine.

UKNJIŽBA PRAVA VLASNIŠTVA

Uknjižba prava vlasništva u zemljišnu knjigu na temelju odluke suda

(Čl. 55. st. 1b Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01; 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Zemljišnoknjižni sud neće dopustiti uknjižbu prava (su)vlasništva na temelju odluke suda kojom je predlagatelj utvrđen suvlasnikom nekretnine ukoliko je isti odbijen sa zahtjevom za izdavanje tabularne isprave od strane vlasnika te nekretnine.

„No obzirom da je citiranom presudom tek utvrđeno da je predmetni stan (pobliže opisan u izreci navedene presude) u ¼ dijela bračna stečevina predlagatelja i protustranke i da je predlagatelj suvlasnik istog u ¼ dijela, dok je odbijen njegov tužbeni zahtjev radi obvezivanja protustranke da mu izda tabularnu ispravu koju bi u protivnom zamijenila opisana presuda, to je prvostupanjski sud zauzeo stajalište da u konkretnom slučaju navedena presuda ne udovoljava pretpostavkama propisanim odredbom čl. 55.stav.1.b. Zakona o zemljišnim knjigama (dalje:ZZK – NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01; 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13) koja javnom ispravom na temelju koje se može dopustiti uknjižba određuje i odluku suda koja se prema propisima o ovrsi smatra ovršnom ispravom prikladnom za upis prava u zemljišnu knjigu ako sadrži točnu oznaku zemljišta ili prava na koje se odnosi upis, jer ne sadrži naznaku da će tabularnu izjavu nadomjestiti presuda u slučaju da je tuženica „ne ispusti“. Naime, predlagatelj u žalbi – u bitnome - ističe da je suvlasništvo predmetne

nekretnine stekao na osnovu zakona što isključuje obvezu protustranke da mu izda tabularnu ispravu pa stoga prvostupanjski sud pogrešno tretira predmetnu presudu kao ovršnu ispravu odnosno tabularnu ispravu, jer je ista priložena prijedlogu za uknjižbu isključivo jer potvrđuje da je predlagatelj suvlasništvo predmetnog stana stekao temeljem zakona pa je i uknjižba kod takvog pravomoćnog utvrđenja, po njegovom stajalištu trebala biti provedena ex offo.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-178/16-2 od 21. travnja 2016. godine

UKNJIŽBA

Neuredan prijedlog za uknjižbu

(Čl. 99. st. 4. Zakona o zemljišnim knjigama - NN. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Sud će odbaciti kao neuredan prijedlog predlagatelja kojim traži „upis zemljišta“, jer iz takvog prijedloga nije moguće odrediti vrstu upisa koju predlagatelj predlaže.

„Stajalište prvostupanjskog suda o neurednosti prijedloga prihvaća i ovaj sud. Naime, prema odredbi čl. 99. st. 4. ZZK-a, iz prijedloga za upis treba biti vidljivo koje bi se pravo tim upisom steklo, ograničilo, opteretilo ili ukinulo, a ako se predlaže upis zabilježbe, osobni odnos ili pravna činjenica čiji se upis zahtijeva. Predlagatelj je predložio "upis zemljišta", čime nije postupio u skladu s odredbom čl. 99. st. 4. ZZK-a, a upis nije moguće odrediti niti uz primjenu odredbe čl. 100. st. 1. ZZK-a, prema kojoj podnositelj mora odrediti koju vrstu upisa zahtijeva; inače prijedlog za upis prešutno sadrži u sebi prijedlog za onu vrstu upisa (uknjižbu, predbilježbu, zabilježbu) koji je po postojećem zemljišnoknjižnom stanju i priložima prijedloga najpovoljniji za osobu u čiju se korist upis zahtijeva, a moguć je i dopušten. Kako prema odredbi čl. 109. st. 6. ZZK-a, neuredan prijedlog i prijedlog kojem nisu priloženi svi prilozi nužni za donošenje odluke o osnovanosti prijedloga sud odbacuje (bez pozivanja predlagatelja na ispravak i dopunu, osim u situaciji iz st. 7. tog članka), to je donošenjem pobijanog rješenja materijalno pravo pravilno primijenjeno te je neosnovan i taj žalbeni razlog. Naime, prijedlog u kojem predlagatelj nije odredio koju vrstu upisa zahtijeva, a niti se to može utvrditi prema postojećem zemljišnoknjižnom stanju i priložima prijedloga, neuredan je prijedlog i po njemu se ne može postupiti, već ga valja odbaciti bez pozivanja predlagatelja da ga dopuni.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-149/16-2 od 12. travnja 2016. godine

ZABILJEŽBA

Zabilježba izjavljene revizije

(Čl. 70.-79. Zakona o zemljišnim knjigama -NN.91/96; 68/98; 137/99, 114/01; 100/04; 107/07, 152/08, 126/10 – Odluka US RH; 55/13; 60/13 – ispravak)

Zabilježba izjavljene revizije nije dopuštena.

„Potvrđivanje odbijanja prijedloga za upis zabilježbe po predlagatelju podnesene revizije Vrhovnom sudu RH protiv rješenja Županijskog suda u Z. od 25. studenog 2013. g., prvostupanjski sud je također ocijenio pravilnim. To stoga što zabilježba revizije nije predviđena ZZK-om, a niti drugim propisom kao institut zemljišnoknjižnog prava, upućujući na to da je revizija po svojoj prirodi izvanredni pravni lijek kako ga propisuje odredba čl. 382. ZPP-a, a zabilježba spora može se tražiti za vrijeme trajanja spora, dok je predmetni spor kako je to utvrđeno među strankama okončan pravomoćnim ranije spomenutim rješenjem Županijskog suda u Z.. Pri tome zaključuje da bi se jedino u slučaju ukidanja prvostupanjske i drugostupanjske odluke povodom usvajanja revizije i vraćanja predmeta na ponovno suđenje, eventualno tada mogla tražiti zabilježba spora koja kao vrsta upisa mora imati svoje uporište u Zakonu o zemljišnim knjigama ili nekom drugom propisu budući u protivnom ne bi mogla proizvoditi pravne učinke kada bi i bila upisana u iste, a zabilježba revizije čija je svrha čuvati prednost upisa u zemljišnim knjigama nije predviđena čl. 70.-79. ZZK radi čega je temeljem čl. 123. a. st. 5. ZZK odbio prigovor predlagatelja i potvrdio oba rješenja ovlaštenog zemljišnoknjižnog referenta toga suda.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-16/16-2 od 10. veljače 2016. godine

ZABILJEŽBA ZABRANE OTUĐENJA I OPTEREĆENJA NEKRETNINE

Ovršni postupak u tijeku

(Čl. 1. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05)

Zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine nema prednost pred postupkom ovrhe.

„Čl. 77 st.1 OZ-a je propisano da je uz prijedlog za ovrhu na nekretnini ovrhovoditelj dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika. Sukladno čl.77. st.1 OZ-a ovrhovoditelj je dokazao postojanje vlasništva ovršenika na nekretnini kao jednog od uvjeta za provođenje ovrhe. Što se tiče zabilježbe zabrane otuđenja i opterećenja predmetne nekretnine, ista nema prednost pred postupkom ovrhe u kojem postupku se prisilno ostvaruje tražbina ovrhovoditelja pred sudom ili javnim bilježnikom temeljem ovršnih ili vjerodostojnih isprava (čl.1 st.1 OZ-a).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4351/14-2 od 14. prosinca 2015. godine

ZABILJEŽBA

Zabilježba otvaranja postupka predstečajne nagodbe

(Čl. 73. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Upis zabilježbe otvaranja postupka predstečajne nagodbe u zemljišnu knjigu ne sprječava niti zaustavlja mogućnost daljnjeg raspolaganja knjižnim pravima.

„Naime, osnovano predlagatelj u žalbi upire na sadržaj odredbe čl. 73. st. 1. ZZK-a, prema kojoj će se zabilježba prvenstvenog reda dopustiti samo ako bi po stanju zemljišne knjige bila dopuštena uknjižba, odnosno brisanje onog prava koje se ima upisati, odnosno brisati i ako je na prijedlogu za zabilježbu istinitost potpisa ovjerovljena na propisani način, dok se zabilježbom otvaranja postupka predstečajne nagodbe, koja je normirana u čl. 53. st. 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, ne osnivaju niti mogu osnovati nikakvi drugi pravni učinci, već se samo čini vidljivim mjerodavna okolnost otvaranja postupka predstečajne nagodbe. Iz relevantnih odredbi Zakona o zemljišnim knjigama (čl. 30. st. 4. i čl. 39.) i Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (čl. 53. st. 2.), može se zaključiti da upis zabilježbe otvaranja postupka predstečajne nagodbe ne sprječava niti zaustavlja mogućnost daljnjeg raspolaganja knjižnim pravom (u konkretnom slučaju založnim pravom/hipotekom), kako je to pogrešno zaključio zemljišnoknjižni sudac. Takvi pravni učinci navedene zabilježbe nisu predviđeni zakonom u smislu odredbe čl. 30. st. 4. ZZK-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-93/15-2 od 6. travnja 2016. godine

ZABILJEŽBA

Zabilježba podnošenja prijedloga za otvaranje stečaja

(Čl. 70. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Nije dopuštena zabilježba podnošenja prijedloga za otvaranje stečaja.

„Naime, iz sadržaja prijedloga koji je predlagateljica podnijela 20. rujna 2012. pod brojem Z-__/12, može se zaključiti da je predložila upis zabilježbe podnošenja prijedloga za otvaranje stečaja. Prema odredbi čl. 70. ZZK-a, zabilježbe se mogu odrediti kad je to predviđeno tim ili drugim zakonom. Zabilježba podnošenja prijedloga za otvaranje stečaja nije predviđena niti ZZK-om, ali niti bilo kojim drugim zakonom. U tom kontekstu pravilno se zemljišnoknjižni sudac poziva na odredbe čl. 46. st. 3., čl. 54. st. 6. i čl. 65. st. 2. Stečajnog zakona (NN br. 44/96; 29/99; 129/00; 123/03; 197/03; 187/04; 82/06; 116/10; 25/12 i 133/12), u kojima su predviđene određene vrste zemljišnoknjižnih upisa, ali niti tim zakonom nije normirana zabilježba koju je u ovom postupku predložila predlagateljica. Iako je točna žalbena tvrdnja da u ZZK-u zabilježbe nisu taksativno nabrojene, prema odredbi čl. 70. ZZK-a, zabilježba se može odrediti samo kad je to predviđeno tim ili drugim zakonom. Dakle, upis zabilježbe može su dopustiti isključivo ako je određena vrsta zabilježbe zakonski normirana.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-75/16-2 od 24. ožujka 2016. godine

ZABILJEŽBA

Zabilježba postojanja bračnog ugovora

(Čl. 255. Obiteljskog zakona – NN. 116/03; 17/04; 136/04 i 107/07)

Dopuštena je zabilježba postojanja bračnog ugovora u zemljišnim knjigama.

„Predmet ovog postupka je upis zabilježbe postojanja ugovora o načinu uređenja imovinskopravnih odnosa bračnih drugova (zabilježbe postojanja bračnog ugovora) na nekretnini čkbr. ___/2, upisanoj u z.k.ul. ____ k.o. S. (E-9). Predlagateljica u žalbi osnovano upire na odredbu čl. 255. Obiteljskog zakona (NN br. 116/03; 17/04; 136/04 i 107/07; dalje: OBZ), prema kojoj se bračnim ugovorom mogu urediti imovinskopravni odnosi na postojećoj ili budućoj imovini (stavak 1.), da prema trećim osobama uglavci o upravi ili raspolaganju imovinom imaju pravni učinak ako su upisani u zemljišne knjige, odnosno javne upisnike kod kojih je upis nužan za stjecanje prava ili se stvar ne može rabiti bez takva upisa (stavak 2.). Prema stavku 3. istog članka, bračni ugovor sklapa se u pisanom obliku, a potpisi bračnih drugova moraju biti ovjereni. Uzimajući u obzir sadržaj citiranih odredbi, prema stajalištu ovog suda, zabilježba postojanja bračnog ugovora (ugovora o načinu uređenja imovinskih odnosa bračnih drugova) propisana je zakonom (OBZ-om), jer prema trećim osobama uglavci o upravi ili raspolaganju imovinom imaju pravni učinak ako su upisani u zemljišne knjige.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-47/16-2 od 25. ožujka 2016. godine

PRIVREMENA MJERA – ZABRANA OTUĐENJA I OPTEREĆENJA NEKRETNINE

Ovlaštenje zemljišnoknjižnog suda

(Čl.108. st.1. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 i 60/13)

Zemljišnoknjižni sud nije ovlašten odrediti privremenu mjeru - zabranu otuđenja i opterećenja nekretnine.

„Odlučujući o prigovoru predlagatelja na naprijed citirano rješenje zemljišnoknjižnog referenta temeljem ovlaštenja koje proizlazi iz čl.123.a st.2. ZZK-a, zemljišnoknjižni sudac odbio je prigovor ocijenivši da je zemljišnoknjižni referent pravilno utvrdio da zemljišnoknjižni sud nije nadležan za donošenje odluke o mjeri osiguranja već samo provodi odluku koju je donio neki drugi sud dok zemljišnoknjižni sud samo ispituje da li su ispunjene sve pretpostavke za upis po drugom sudu donesene privremene mjere koje se i donose u postupku propisanom čl.345. st.1. Ovršnog zakona ("Narodne novine" broj: 112/12., 25/13. i 93/14. – dalje: OZ) odnosno prema čl.332. OZ-a za prethodne mjere. Stajališta je da se zemljišnoknjižni referent pravilno pozvao i na odredbu čl.108. st.1. ZZK-a ocijenivši da postoji zapreka za udovoljenje prijedlogu predlagatelja obzirom predlagatelj nije priložio ispravu temeljem koje se može dopustiti zatraženi upis.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-78/16-2 od 22. ožujka 2016. godine

ISPRAVAK POGREŠNOG UPISA

Primjena instituta pogrešno provedenog upisa

(Čl. 116.- čl. 119. Zakona o zemljišnim knjigama – NN. 91/96; 68/98; 137/99; 114/01; 100/04; 107/07; 152/08; 126/10 - Odluka US RH; 55/13 i 60/13 – ispravak)

Institut pogrešno provedenog upisa ne primjenjuje se ako je upis u zemljišnu knjigu proveden u skladu s rješenjem o upisu, bez obzira što je provedbom upisa povrijeđeno nečije knjižno pravo.

„Nadalje, prema stajalištu i ovoga suda, kada je upis proveden u cijelosti u skladu s rješenjem o upisu, na takav upis ne može se primijeniti institut pogrešno provedenog upisa, pa je prijedlog odbijen uz pravilnu primjenu materijalnog prava. Naime, kroz institut ispravka pogreške u upisu prema zakonskim odredbama koje uređuju taj institut (čl. 116. do 119. ZZK-a) ne može se ispravljati upis za čiju provedbu nisu eventualno bile ispunjene sve pretpostavke određene zemljišnoknjižnim pravom, odnosno čijom provedbom je eventualno povrijeđeno nečije knjižno pravo. U konkretnoj situaciji, nema pogrešnog upisa odnosno nema neslaganja između naloga za upis i samog upisa, a time ne postoje pretpostavke za ispravak pogrešnog upisa, kako je to pravilno zaključio prvostupanjski sud. Odredbe Zakona o zemljišnim knjigama na koje se predlagatelj poziva u žalbi (čl. 8., čl. 45. i čl. 107. ZZK-a), nisu odlučne u ovoj pravnoj stvari jer tim odredbama nije normiran institut ispravka pogrešnog upisa. Zaključno, ukoliko predlagatelj smatra da je pretrpio neku štetu zbog pogrešno izdanog izvotka iz zemljišne knjige (predlagatelj tvrdi da je izvadak na koji se poziva izdan bez upisanog založnog prava u korist protustranke), tada može potraživati naknadu štete kroz odgovarajući (parnični) postupak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-50/16-4 od 9. svibnja 2016. godine

DRUŠTVENO VLASNIŠTVO

Pravo općina na upravljanje

(Čl. 9. Zakona o građevinskom zemljištu – NN. 48/88. – pročišćeni tekst, 16/90 i 53/90)

Pravo upravljanja koje su imale općine u skladu sa ranije važećim Zakonom o građevinskom zemljištu nije se smatralo pravom društvenog vlasništva.

„Osnovano žaliteljica u žalbi ukazuje da s obzirom da je predmetna čkbr. ___/85 – pašnjak sa 5049913 m², kuća br. ___ sa 129 m², garaža sa 40 m², gospodarska zgrada sa 113 m², gospodarska zgrada sa 175 m², (sveukupno 5050370 m²) upisana kao općenarodna imovina dok je Narodni odbor Općine u S. upisan kao organ upravljanja, prilozi uz prijedlog predlagatelja za upis zajedničkog vlasništva predlagatelja i Republike Hrvatske na toj

nekretnini temeljenog na čl. 84. st. 1. ZIDZZK-a ne daju dovoljnu podlogu za predloženi upis. Prije svega, a protivno navodima prijedloga, predlagatelj kao pravni slijednik upisanog organa upravljanja - Narodnog odbora Općine S. (u odgovoru na žalbu navodi da je pravni slijednik organa upravljanja Narodnog odbora gradske općine B.) nije na temelju čl.13. st.1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi iz 1993.g. postao vlasnikom predmetne nekretnine jer ni pravo upravljanja koje su imale općine u skladu s čl.9. Zakona o građevinskom zemljištu („Narodne novine“ br.48/88. – pročišćeni tekst, 16/90. i 53/90. dalje:ZGZ) koji je prestao važiti stupanjem na snagu ZV-a, ne predstavlja jedno od prava koje čine društveno vlasništvo (pravo raspolaganja, korištenja i upravljanja) već je to pravo imalo značenje gospodarenja građevinskim zemljištem, a do rješavanja pitanja titulara prava korištenja (čl.25. ZGZ). Izneseno materijalnopravno stajalište izrazio je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odlukama broj:Rev-1079/11, Rev-1084/11, Rev-1085/11.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Zk-24/16-3 od 15. travnja 2016. godine

BRISOVNA TUŽBA

Zaštita prava brisovnom tužbom

(Čl. 129. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima – NN. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01 i 79/06)

Tužitelj nije ovlašten zaštititi svoja prava brisovnom tužbom ukoliko je nekretnina koja je predmet spora bila upisana kao društveno vlasništvo prije nego su se tuženici upisali kao vlasnici iste.

„Naime, tužitelji su u konkretnom slučaju podnijeli brisovnu tužbu usmjerenu na brisanje prava vlasništva tuženika na poslovnim prostorima, na nekretnini u Č., broj 33 i 34. Odredbom čl.129. st.1. ZZK propisano je da je nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten radi zaštite toga svoga prava zahtijevati brisanje svake uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja (brisovna tužba) sve dok ne nastupe činjenice na temelju kojih bi mu povrijeđeno knjižno pravo i tako trebalo prestati, ako zakonom nije drukčije određeno. Nije sporno da je prije nego što su tuženici uknjižili svoje pravo vlasništva, na predmetnim poslovnim prostorima bilo upisano društveno vlasništvo. Kako, stoga, tužitelji nisu bili upisani kao vlasnici neposredno prije osporavanih upisa tuženika, to se isti ne mogu, u smislu čl. 129. st. 1. ZZK, smatrati nositeljima knjižnog prava koje bi bilo povrijeđeno uknjižbom u korist tuženika. Zbog navedene činjenice valja zaključiti da pravno sredstvo koje tužiteljima stoji na raspolaganju za zaštitu njihovih prava ne može biti brisovna tužba, pa i bez obzira na to što društveno vlasništvo više ne postoji.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5101/14-2 od 21. ožujka 2016. godine

II/ OBVEZNO PRAVO

ZASTARA

Zajednička pričuva

(Čl. 226. st. 1. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05., 41/08. i 125/11.)

Tražbina s osnove zajedničke pričuve zastarijeva u roku od tri godine.

„Prvostupanjski sud u odnosu na prigovor zastare pogrešno je primijenio čl.227. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08. i 125/11. – dalje: ZOO) obzirom da je tom odredbom određena zastara prava iz kojeg proističu povremene tražbine. Relevantna odredba za ocjenu osnovanosti tog prigovora je čl.226. st.1. ZOO-a koji određuje da tražbine povremenih davanja kakva je i tražbina s osnova zajedničke pričuve, zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. No, i primjenom te zakonske odredbe prigovor zastare tuženika nije osnovan budući da je najstarije utuženo potraživanje dospjelo 16. veljače 2010.g. dok je prijedlog za ovrhu javnom bilježniku dostavljen dana 27. lipnja 2012.g. s kojim danom je sukladno čl.241. ZOO-a zastara prekinuta, pa stoga od najstarije dospjele tražbine do podnošenja prijedloga za ovrhu nije protekao rok zastare od 3 godine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1281/15-2 od 10. prosinca 2015. godine

ZASTARA

Tražbina po revolving kartici

(Čl. 225. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05 i 41/08)

Tražbina po revolving kartici zastarijeva u općem zastarnom roku.

„Prigovor zastare istaknut po tuženoj prvostupanjski sud je otklonio kao neosnovanog smatrajući da se u konkretnom slučaju primjenjuje opći, petogodišnji zastarni rok sukladno odredbi čl. 225. Zakona o obveznim odnosima (dalje:ZOO – NN 35/05, 41/08) budući da zastarni rok na dugovanje po revolving kartici nije posebno reguliran, ističući da se u konkretnom slučaju ne radi o jednakim i unaprijed određenim povremenim iznosima već o otplati u obrocima i u drugim djelomičnim ispunjenjima po dispoziciji korisnika što se ne smatra povremenom tražbinom u smislu odredbe čl. 226. ZOO-a na koji se poziva tužena. Polazeći nadalje od sadržaja predmetnog obvezno-pravnog odnosa između parničnih stranaka koji je normiran Općim uvjetima valja zaključiti da se predmetnom kreditnom karticom tuženoj kao korisnici omogućava podmirivanje domaćih i inozemnih troškova u cijelosti ili u obliku proizvoljnih mjesečnih obroka uz obvezno mjesečno plaćanje minimalnog iznosa dospjelog duga definiranog od strane tužitelja. Takav minimalni iznos određen je tužiteljevim Općim uvjetima kao dio ukupnog duga koji čini 10% svih učinjenih troškova karticom, uvećanih za

troškove redovne kamate, zatezne kamate te naknade pri čemu obračun kamata ovisi o visini plaćenog iznosa do datuma dospijeca pa ukoliko korisnik podmiri cjelokupno učinjeni trošak, to mu se ne obračunava nikakva kamata. Sagledavajući cjelokupni predmetni obvezno-pravni odnos između parničnih stranaka, osnovan je zaključak prvostupanjskog suda da se u konkretnom slučaju radi o otplati u obrocima i o drugim djelomičnim ispunjenjima po dispoziciji korisnika koji se ne smatraju povremenim tražbinama na koje se primjenjuje trogodišnji zastarni rok.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2914/15-2 od 3. svibnja 2016. godine

ZASTARA

Tražbine s osnove obavljene odvjetničke usluge

(Čl. 371. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 12/99 i 88/01)

Tražbina s osnove obavljene odvjetničke usluge zastarijeva u roku od pet godina.

„Osim navedenog, ako tužitelj traži naplatu naknade za ugovor od 10. studenog 2001.g. (kao što navodi u računu temeljem kojeg je izdan platni nalog, a o kojem je potrebno odlučiti u ovom parničnom postupku u smislu da li se održava na snazi ili se ukida) onda je osnovan tuženikov prigovor zastare. Naime, potraživanje tužitelja za obavljene odvjetničke usluge zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina iz čl. 371 Zakona o obveznim odnosima. Prema odredbi čl. 361 st. 1 Zakona o obveznim odnosima zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze, ako Zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano. Zakonom za tražbine koje odvjetnici obračunavaju na temelju Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika nije propisan neki drugi početak tijeka zastare. Kada nema posebnog sporazuma između odvjetnika i klijenta kojeg zastupa o načinu i vremenu plaćanja odvjetničke usluge, odvjetnik ima pravo zahtijevati nagradu za svaku obavljenju radnju od trenutka kada je ta radnja obavljena. Takav stav zauzet je i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Rev-953/2012-2 od 26. veljače 2013.g.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2860/15-2 od 14. siječnja 2016. godine

ZASTARA

Tražbine utvrđene pravomoćnom odlukom tijela javne vlasti

(Čl. 233. st. 1. Zakona o obveznim odnosima- NN. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15)

Tražbine s osnove poreza i drugih javnih tražbina koje su utvrđene pravomoćnom odlukom nadležnog tijela javne vlasti zastarijevaju u roku od deset godina.

„U nastavku ovog postupka tužiteljica je u spis dostavila pojedinačna porezna rješenja kojima se utvrđuje postojanje poreznog potraživanja te drugih pristojbi i javnih prihoda prema I-tuženiku u razdoblju od 2003.g. pa do 2009.g. sa klauzulom pravomoćnosti i izvršnosti svakog dostavljenog rješenja te dokazom o primitku istih po I-tuženiku s time da su priložena rješenja navedena i u rješenju od 21. prosinca 2009.g. kao rješenja temeljem kojih je između

ostalih utvrđen ukupni porezni dug I-tuženika na dan 21. prosinca 2009.g. Uz navedena porezna rješenja tužiteljica je dostavila i obračune kamata na pojedine tražbine do dana 16. travnja 2009.g. zbog čega, a kako je tužiteljica dokazala da je njezino potraživanje u utuženom iznosu utvrđeno odlukama nadležnog tijela to prvostupanjski sud pravilno utvrđuje da sukladno čl.379. st.1 Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99, 88/01 - dalje: ZOO/91) odnosno čl.233. st.1 Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 - dalje: ZOO/05) prigovor zastare nije osnovan. Opći porezni zakon (NN 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15- dalje: OPZ) koji propisuje rokove zastare poreznih tražbina u čl. 94-96, između ostalog u čl. 94. st. 12 određuje da u koliko tim Zakonom nije određeno drugačije da se na poreznu zastaru primjenjuje ZOO. Kako OPZ ne propisuje rokove zastare tražbine po osnovu poreza i drugih javnih tražbina koji su utvrđeni pravomoćnom odlukom nadležnog tijela javne vlasti, što je svakako i Porezna uprava, to se na tražbine utvrđene pravomoćnim i izvršnim rješenjima Porezne uprave mora supsidijarno primijeniti odredba čl.233. st.1 ZOO/05 (odnosno čl. čl.379. st.1 ZOO/91) kojom je propisano da takve tražbine zastarijevaju za deset godina pa i one za koje zakon inače predviđa kraći rok zastare (tako npr. i Rev-73/09, Rev-1103/10, Rev-2332/12). Kako je najstarija tražbina tužitelja dospjela ovršnošću rješenja iz 2003.g. to do dana podnošenja tužbe u ovom postupku 13. travnja 2012.g. nije protekao zakonski rok od 10 godina za zastaru tražbina tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3386/15-2 od 13. siječnja 2016. godine

ZASTARA

Tražbina banke s osnove negativnog salda na tekućem računu

(Čl. 371. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01)

Tražbina banke s osnove negativnog salda na tekućem računu zastarijeva u općem zastarnom roku.

„Sva potraživanja banke po osnovi negativnog salda na tekućem računu i po ocjeni ovog suda zastarijevaju u općem zastarnom roku od pet godina propisanog čl. 371.ZOO/91 koja je istovjetna i odredbi čl. 225. ZOO/05, pa kako činjenično nije sporno da je tužitelj zbog negativnog salda na tekućem računu predmetni ugovor otkazao s danom 11. srpnja 2012. g. nakon kojeg je imao pravo zahtijevati da mu tuženik isplati dugovani iznos, a prijedlog za ovrhu podnio 03. listopada 2012.g., evidentno je da tužitelj nije izgubio pravo zahtijevati ispunjenje obveze pa istaknuti prigovor zastare nije osnovan.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4587/14-2 od 8. siječnja 2016. godine

ZASTARA

Prekid zastare

(Čl.103. st. 3. Ovršnog zakona – NN. 57/96 i 29/99)

Smatra da je nastupio prekid zastare podnošenjem prijedloga za ovrhu bez obzira na činjenicu što je ovršni postupak obustavljen zbog nemogućnosti prisilne naplate ovršne tražbine.

„Imajući u vidu da je ovršni postupak vođen povodom prijedloga tuženice protiv tužitelja kao ovršenika u predmetu broj: I-__ obustavljen temeljem odredbe čl.103. st.3. mjerodavnog Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96. i 29/99. - dalje: OZ) koji se primjenjivao obzirom na vrijeme kada je ovršni postupak pokrenut, po ocjeni ovog suda ne može se izjednačiti sa slučajevima iz čl.389. ZOO/91 kojim su određene okolnosti radi kojih se smatra da prekid postupka nije nastupio jer niti je tuženica kao ovrhovoditeljica odustala od daljnjeg provođenja ovršnog postupka niti je njezin zahtjev za provođenje ovrhe odbačen ili odbijen, a niti je postupak ovrhe koji je pokrenula tuženica kao ovrhovoditeljica poništen.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2707/15-2 od 13. siječnja 2016. godine

PRIPAJANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA

Odgovornost preuzimatelja pripojenog društva

(Čl. 549. Zakona o trgovačkim društvima - NN.111/93; 34/99; 51/00-odluka US RH; 118/03; 107/07; 146/08; 137/09; 152/11-pročišćeni tekst; 111/12 i 68/13)

Pripajanjem trgovačkog društva preuzimatelj pripojenog društva odgovara za obveze tog trgovačkog društva.

„Po ocjeni ovog suda, pripajanje trgovačkog društva predstavlja statusnu promjenu na strani pripojenog društva kojom dolazi do prijenosa cijele imovine pripojenom društvu, koje treba smatrati statusnim promjenama, ali one ne dovode do prestanka obveze odgovornosti preuzimatelja za obveze preuzetog društva, što proizlazi iz mjerodavnih zakonskih odredbi koje reguliraju pripajanje trgovačkih društava i pravne posljedice spajanja (čl. 549. ZTD-a, odnosno odredbe čl. 512. istog Zakona, koja regulira način pripajanja (prijenos cijele imovine)). Identično pravno stajalište u vezi konkretne posljedice pripajanja proizlazi iz obrazloženja rješenja Visokog trgovačkog suda RH br. Pž-5903/04 od 2. ožujka 2007., koje pripajanje tretira kao statusnu promjenu, što je u navedenoj odluci razmatrano obzirom na određenje pasivno legitimirane osobe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-377/16-2 od 27. travnja 2016. godine

IZDVAJANJE IZ SUSTAVA CENTRALNOG GRIJANJA PREKO ZAJEDNIČKE KOTLOVNICE

Obveze vlasnika stana nakon izdvajanja iz sustava centralnog grijanja

Vlasnik stana nakon izdvajanja iz sustava centralnog grijanja preko zajedničke kotlovnice više nije u obvezi plaćati račune koji se odnose na potrošnju plina za zajedničku kotlovnicu, bez obzira što suvlasnici nisu pristali na takvo izdvajanje.

„Budući da u tom kontekstu nije sporno da tuženica, nakon izdvajanja, više ne koristi sustav centralnog grijanja preko zajedničke kotlovnice (tužitelj u žalbi navodi da je tuženica izvršila izdvajanje, ali bez suglasnosti ostalih suvlasnika), ovaj sud nema dvojbe da bi obvezivanje tuženice da, osim plaćanja stvarne potrošnje korištenjem etažnog centralnog grijanja (urednost kojeg plaćanja tužitelj ne osporava), plati i predmetnu tražbinu za uslugu koju nije koristila, bilo protivno načelu jednake vrijednosti činidaba te načelu savjesnosti i poštenja. Ovome valja dodati da iz sadržaja spisa proizlazi da je tuženica tužitelja obavijestila o izdvajanju (raskidu ugovora), a spisu prileži i račun za plaćanje potrošnje plina, koji se odnosi na novopostavljeni plinomjer u stanu tuženice.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2415/15-2 od 19. veljače 2016. godine

OPOZIV UGOVORA O DAROVANJU

Izjava o opozivu ugovora o darovanju

(Čl. 496. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05., 41/08 i 125/13)

Ukoliko obdareniku nije dostavljena pismena izjava o opozivu ugovora o darovanju na kojoj je ovjeren potpis darodavca po javnom bilježniku, tada takva izjava ne proizvodi pravni učinak opoziva ugovora o darovanju.

„Naime, u odnosu na tužbeni zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje da je opozvan predmetni Ugovor o darovanju, valja reći da se prema odredbi čl.496. ZOO-a darovanje opoziva pisanom izjavom upućenom obdareniku (stav 1.), te da potpis na izjavi mora biti ovjeren od strane javnog bilježnika (stav 2.). U konkretnom slučaju tužitelj niti ne tvrdi da je opozvao darovanje na način kako to određuje naprijed citirana zakonska odredba te da je izjavu o opozivu uručio tuženiku. U činjeničnom supstratu tužitelj navodi, citirano: „da zbog osiromašenja sukladno čl.493. i grube nezahvalnosti obdarenika sukladno čl.494. Zakona o obveznim odnosima, opoziva predmetni Ugovor o darovanju nekretnina te zahtijeva povrat dara“, no ni citiranom izjavom nije zadovoljena forma opoziva propisana čl.496. ZOO-a. Posljedica nepoštivanja propisanog oblika opoziva je da takav opoziv nema pravni učinak u smislu čl.290. st.1. ZOO-a koji se na odgovarajući način primjenjuje i za opoziv iako se radi o jednostranom aktu. Obzirom da izjava o opozivu dana na naprijed opisani način ne proizvodi pravne učinke opoziva, to je tužbeni zahtjev za utvrđenje Ugovora o darovanju opozvanim već samo stoga neutemeljen. Naime, tužbom za utvrđenje se sukladno čl.187. st.1. ZPP-a samo utvrđuje postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave, te takva tužba nema konstitutivni karakter. Posljedično nije osnovan ni tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži vraćanje dara budući da je obdarenik dužan vratiti dar

(odnosno njegovu vrijednost) samo u slučaju opoziva darovanja, a da tužitelj darovanje nije opozvao na način kako je to propisano čl.496. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1964/15-2 od 27. siječnja 2016. godine

NEŽIVOTNO OSIGURANJE

Osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja

(Čl. 3. Zakona o osiguranju – NN. 151/05)

Osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja predstavlja ugovor o neživotnom osiguranju.

„Prije svega, osnovano je predmetno osiguranje prvostupanjski sud podveo pod neživotno osiguranje pozivajući se na mjerodavne odredbe čl.3. st.1. i 2. Zakona o osiguranju koji je bio na snazi u vrijeme koje je pokriveno osiguranjem predmetnom Policom i same nastale nezgode. Naime, čl.3. st.1. tog Zakona o osiguranju određuje da su poslovi osiguranja u smislu tog Zakona sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnom i životnom osiguranju, odnosno reosiguranju, osim obveznih socijalnih osiguranja. Stavak 2. istog članka određuje da se neživotna osiguranja dijele na vrste osiguranja nabrojanih u toč.1. – 18. tog stavka te je u toč.1. kao jedna od vrsta neživotnih osiguranja određeno i osiguranje od nezgode. Sadržaj sklopljenog ugovora o osiguranju ne ostavlja nikakvu dvojbu da se radi o osiguranju osoba od posljedica nesretnog slučaja s osnove kojeg tužiteljica i zahtjeva isplatu zbog nastale invalidnosti sukladno Općim uvjetima s Tablicama za određivanje postotka trajnog invaliditeta kao posljedice nesretnog slučaja kao njegovim sastavnim dijelom, a koje osiguranje je člankom 3. st. 2. toč.1. Zakona o osiguranju razvrstano u ugovor o neživotnom osiguranju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2934/15-3 od 15. veljače 2016. godine

UGOVOR O OSIGURANJU

Izmjena ugovora o osiguranju

(Čl. 921. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05., 41/08. i 125/11.)

Jednostrano izmijenjen ugovor o osiguranju od strane osiguravatelja u odnosu na visinu premije ne obvezuje osiguranika.

„Nesporno je da su parnične stranke sklopile ugovor o osiguranju dana 05. travnja 2012.g., da je tužitelj tuženici predao policu osiguranja od automobilske odgovornosti broj: _____ te da su navedenu policu obje parnične stranke potpisale (list 13 spisa), a ujedno je nesporno da je tom policom utvrđena i obveza tuženice platiti ugovoreni iznos premije od 1.397,51 kn koji iznos je tuženica tužitelju i platila. Kod takvog činjeničnog stanja tužitelj kao jedna ugovorna strana ugovora o osiguranju nije bio ovlašten jednostrano izmijeniti sklopljeni ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti u pogledu cijene kao bitnog sastojka ugovora, a niti izmijeniti policu korigiranjem visine premije na više iz razloga što je nakon

sklapanja tog ugovora utvrdio da je pogrešno, protivno svojim Uvjetima za obvezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu trećim osobama, obračunao bonus. Stoga tako jednostrano izmijenjen ugovor o osiguranju u pogledu visine premije ne obvezuje tuženicu niti je ista dužna snositi teret eventualno nastale greške pri utvrđivanju visine premije od strane djelatnika tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4195/14-2 od 17. prosinca 2015. godine

PRAVO REGRESA

Regresni zahtjev Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

(Čl. 394. Zakona o obveznim odnosima -NN. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Regresni zahtjev Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje protiv osiguravajućeg društva radi isplate razmjernog dijela invalidske mirovine koju isplaćuje svojem osiguraniku predstavlja novčanu štetu koja nema karakter rente iz kojeg razloga se ista kod obračuna limita pokrića uzima u nominalnom iznosu.

„Predmet spora je regresni zahtjev tužitelja za isplatu razmjernog dijela invalidske mirovine koju isplaćuje svom osiguraniku G. Š. koji tužbeni zahtjev tužitelj temelji na odredbi čl. 212. Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (Narodne novine broj 26/83., 5/86., 42/87., 34/89., 57/89., 40/90., 9/91., 26/93., 96/93. i 44/94. -dalje ZMIO). Obzirom na iznijete žalbene navode i u žalbenoj fazi sporno je da li se kod utvrđivanja limita pokrića do sada isplaćena šteta koju je tuženik isplatio tužitelju na ime razmjernog dijela invalidske mirovine koju tužitelj isplaćuje svom osiguraniku uzima u iznosu u kojem je nastala ili se visina tog oblika štete utvrđuje kapitaliziranjem prema kriterijima u vrijeme nastanka štetnog događaja. Ovaj sud suglasan je sa zauzetim stajalištem prvostupanjskog suda da se radi o novčanoj šteti koja nema karakter rente pa se ista kod obračuna limita pokrića uzima u iznosu u kojem je nastala sukladno čl. 394. Zakona o obveznim odnosima (NN. 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.), dakle u nominalnom iznosu, a ne kapitaliziranjem mirovine prema cijenama i kriterijima na dan štetnog događaja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gžx-237/14-2 od 7. listopada 2015. godine

PRIMJENA MATERIJALNOG PRAVA

Prometna nezgoda na području Republike Hrvatske

(Čl. 3. Konvencije o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama od 4. svibnja 1971. godine)

Ukoliko se prometna nezgoda dogodila na području Republike Hrvatske tada se kao mjerodavno pravo za građansku izvanugovornu odgovornost za prometne nezgode na cestama primjenjuje pravo Republike Hrvatske.

„Predmetna prometna nesreća dogodila se na području Republike Hrvatske, u Z., zbog čega, kao mjerodavno u pogledu opsega štete, valja primijeniti pravo Republike Hrvatske, konkretno Zakon o obveznim odnosima koji je bio na snazi u vrijeme nastanka predmetnog obveznog odnosa (Narodne novine, broj: 35/05, 41/08 – nastavno: ZOO). Budući da mjerodavno pravo, u smislu čl. 8 Haaške konvencije, između ostalog određuje vrstu i opseg naknade štete, valja u pogledu ocjene osnovanosti zahtjeva tužitelja primijeniti odredbe ZOO-a koje se odnose na naknadu imovinske štete. Stoga je potrebno imati u vidu da je prema čl. 1085. ZOO-a odgovorna osoba dužna uspostaviti stanje koje je bilo prije nego što je šteta nastala (st. 1.), dok je, ako uspostava prijašnjeg stanja ne otklanja štetu potpuno, odgovorna osoba dužna za ostatak štete dati naknadu u novcu (st. 2.). Kad uspostava prijašnjeg stanja nije moguća odgovorna osoba je oštećeniku dužna isplatiti odgovarajući iznos novca na ime naknade štete (st. 3.), dok će se oštećeniku, ako on to zahtijeva, a okolnosti danog slučaja ne opravdavaju uspostavu prijašnjeg stanja, dosuditi naknada u novcu (st. 4.). Osim toga, daljnjom materijalnopravnom odredbom čl. 1090. ZOO-a propisano je da će sud, uzimajući u obzir i okolnosti koje su nastupile poslije prouzročenja štete, dosuditi naknadu u iznosu koji je potreban da se oštećenikova materijalna situacija dovede u ono stanje u kojem bi se nalazila da nije bilo štetne radnje ili propuštanja. Imajući u vidu sadržaj navedenih odredbi, iznos naknade štete mora biti odgovarajući da bi se materijalna situacija oštećenika dovela u stanje prije nastalog štetnog događaja. Pri tome je odlučno to što tužitelj u SR Njemačkoj ima prijavljeno boravište još od 23. lipnja 1997.g. te dozvolu boravka i rada s neograničenim važenjem, izdanu 01. siječnja 2005.g. Točno je da je sud prvog stupnja pogrešno utvrdio da tužitelj ima prebivalište u SR Njemačkoj, međutim, navedena proturječnost ne utječe na mogućnost ispitivanja pobijane presude pa zbog toga nije ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP). Naime, uz navedene okolnosti koje govore o faktičnoj povezanosti tužitelja za SR Njemačku, predmetno vozilo tužitelja registrirano je u toj državi pa činjenica da tužitelj u Republici Hrvatskoj ima prijavljeno prebivalište sama po sebi ne dovodi u pitanje zaključak o tome da su prava i obveze koje za tužitelja nastaju u svakodnevnom životu, pa tako i spram njegova vozila – odnosno opsega štete koju trpi, vezana uz područje u kojem živi i radi, a tuženik nije dokazao, pa ni učinio vjerojatnim protivno – da bi tuženik stvarno živio u Republici Hrvatskoj. Budući da tužitelj živi u SR Njemačkoj te iz utvrđenih okolnosti slučaja proizlazi da tamo štetu i trpi, troškove vezane za predmetnu štetu valja mu, čime se ostvaruje smisao prikazanih materijalnopravnih odredaba, na čiju primjenu neizravno upućuje i tuženik pozivajući se na Haašku konvenciju, priznati prema cijenama u toj državi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1519/15-3 od 13. siječnja 2016. godine

ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Odgovornost davatelja poštanskih usluga

(Čl. 46.-48. Zakona o poštanskim uslugama – NN. 88/09 i 61/11)

Odredbe Zakona o poštanskim uslugama koje propisuju odgovornost davatelja poštanskih usluga, naknadu štete i zastaru potraživanja davatelja i korisnika poštanskih

usluga ne isključuju primjenu općeg pravila o naknadi štete određenog Zakonom o obveznim odnosima.

„Obrazlažući pobijanu presudu sud temeljem zapravo nespornih činjenica da tužitelju poziv za ročište 18. listopada 2012.g. u postupku Općinskog suda u C. nije dostavljen zbog nepravilnog postupanja poštara koji je na sudskom pismenu naveo da je tuženik nepoznat na navedenoj adresi zbog čega je pismo i vraćeno tom sudu s naznakom „nepoznat“ s time da tuženik, a kako to i proizlazi iz njegova odgovora tužitelju od 17. lipnja 2013.g. i 29. srpnja 2013.g. upućuje ispriku tužitelju zbog „neugodnosti i poteškoća proizašlih iz nastale situacije“ i priznaje nepravilan rad svojeg djelatnika, zaključuje da je radi takvog postupanja tuženika, tužitelj pretrpio imovinsku štetu u vidu troškova koje je imao tijekom i u vezi postupka kod Općinskog suda u C. Tužitelj je tijekom vođenja navedenog postupka imao troškove kako plaćenih sudskih pristojbi, dolazaka na sud, dnevnica, što za njega s obzirom da postupak nije završio donošenjem meritorne sudske odluke predstavlja imovinsku štetu za koju odgovara tuženik kao poslodavac svojeg radnika koji je izvršio nepravilnu dostavu a u smislu odredbe čl.1061. ZOO-a kojom je propisano da za štetu koju zaposlenik u radu ili u svezi s radom prouzroči trećoj osobi odgovara poslodavac kod kojega je radnik radio u trenutku prouzročene štete, osim ako dokaže da su postojali razlozi koji isključuju odgovornost zaposlenika. Odredbe Zakona o poštanskim uslugama na koje se poziva tuženik tražeći isključivo njihovu primjenu u konkretnom slučaju ne isključuju opća načela naknade štete koja su propisana Zakonom o obveznim odnosima, a prema kojima svatko tko drugome prouzroči štetu dužan ju je naknaditi ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje. Tuženik u ovom postupku niti ne tvrdi da nije bilo krivnje na njegovom radniku, a odredbe čl.46. 47. i 48. Zakona o poštanskim uslugama koje propisuju odgovornost davatelja poštanskih usluga, naknadu štete te zastaru potraživanja davatelja i korisnika poštanskih usluga ne isključuju opće pravilo o naknadi štete već samo propisuju pored navedenog i specifičnu odgovornost davatelja poštanskih usluga kao i naknadu u vidu vraćanja naplaćene cijene neobavljene poštanske usluge.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3166/15-2 od 18. travnja 2016. godine

NAKNADA ŠTETE

Naknada štete zbog smrti osiguranika uslijed ozlijede na radu

(Čl. 161. st. 2. Zakona o mirovinskom osiguranju – NN. 102/98; 127/00; 50/01; 109/01; 147/02; 117/03; 30/04; 177/04 i 92/05)

Za naknadu štete zbog smrti osiguranika uslijed ozlijede na radu Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje solidarno odgovaraju poslodavac i radnik koji je uzrokovao smrt osigurane osobe.

„Predmet ove parnice zahtjev je tužitelja radi naknade štete koja nastaje mjesečnim isplata obiteljske mirovine nakon smrti S. T. koji je smrtno stradao na radu kod tuženika dana 22. rujna 2004. Tako je uvidom u kazneni predmet Općinskog suda u K. br. K-___/05, utvrđeno je da je za štetni događaj kriv radnik tuženika V. K.. Na takav činjenični supstrat, pravilno je primijenjena odredba čl. 161. st. 2. ZMO, prema kojoj ako je šteta iz st. 1. tog

članka (riječ je o naknadi štete od osobe koja je uzrokovala invalidnost ili smrt osigurane osobe) uzrokovao radnik na radu ili u svezi s radom, odgovaraju poslodavac i radnik solidarno. U tom kontekstu promašeno je pozivanje tuženika na odredbu čl. 161. st. 3. ZMO-a, kojom je normirana odgovornost poslodavca u slučaju ako je šteta nastala zbog toga što nisu provedene mjere zaštite na radu, odnosno mjere za zaštitu građana. Naime, u konkretnom slučaju nema dvojbe da je štetu na radu uzrokovao radnik tuženika, te za štetu u smislu odredbe čl. 161. st. 2. ZMO-a odgovaraju poslodavac (ovdje tuženik) i radnik solidarno, pa nije osnovan niti žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-48/14-2 od 26. studenog 2016. godine

STJECANJE BEZ OSNOVE

Imovinska korist zbog posjedovanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu tužiteljice bez valjane pravne osnove

(Čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima – NN. 35/05 i 41/08)

Plaćanje vrijednosti postignute koristi zbog posjedovanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu tužiteljice bez valjane pravne osnove moguće je samo u slučaju kad je nekretnina ili neka druga stvar upotrijebljena na način da je promijenila identitet, zbog čega nije moguće ili nije gospodarski opravdano vraćanje te nekretnine ili neke druge stvari tužiteljici.

„Predmet ove parnice zahtjev je tužiteljice da joj prvo i drugo tuženik vrate (predaju u posjed) dijelove nekretnine upisane u z.k.ul. __ k.o. R., kčbr. __, kao i da joj plate iznose na ime imovinske koristi zbog posjedovanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu tužiteljice bez valjane pravne osnove u visini početne cijene zakupnine za poljoprivredno zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na području k.o. R.. Tužiteljica se je u tužbi pozivala na odredbe čl. 1111. u vezi čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (NN br. 35/05 i 41/08; dalje: ZOO/05) i čl. 210 i čl. 214. Zakona o obveznim odnosima (NN br. 53/91; 73/91; 111/93; 3/94; 7/96; 91/96; 112/99 i 88/01; dalje: ZOO/91), dakle, na odredbe u kojima je normirano stjecanje bez osnove. Polazište za odluku je pravno stajalište koje je prihvaćeno na sjednici Građanskog odjela ovog suda koja je održana 4. rujna 2013., prema kojem kada tuženik posjeduje nekretninu ili neku drugu stvar tužitelja ili posjeduje njegov suvlasnički dio (u konkretnom slučaju, utvrđeno je da drugotuženik posjeduje dio nekretnine u vlasništvu tužiteljice) plaćanje vrijednosti postignute koristi prema čl. 1111. i čl. 1120. ZOO/05 (navedeno stajalište je primjenjivo i na odgovarajuće odredbe ZOO/91), moguće je samo u slučaju kada je nekretnina ili neka druga stvar upotrijebljena na način da je promijenila identitet, zbog čega nije moguće ili nije gospodarski opravdano vraćanje te nekretnine ili neke druge stvari. Kada je moguće vraćanje, tj. kada je moguća predaja nekretnine ili stvari u posjed ili suposjed, naknada koristi prosuđuje se prema odredbama čl. 164. i čl. 165. ZV-a, ali samo u slučaju kada tužitelj uz plaćanje postignute koristi, tužbenim zahtjevom traži i predaju nekretnine ili stvari u posjed. Ovo stajalište svoje uporište ima u stajalištu sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 26. listopada 2009., prema kojem, ako je određena stvar još uvijek u nepromijenjenom obliku (očuvanog identiteta) u posjedu nevlasnika, valja primijeniti odredbe

čl. 164. st. 1 i čl. 165. st. 1 ZV-a, prema kojim odredbama je samo nepošten posjednik dužan naknaditi koristi od uporabe tuđe stvari. Ako je određena stvar uporabljena na način da je promijenila identitet (radi čega nije moguće ili gospodarski nije opravdano vraćanje te stvari) tek u takvoj situaciji valja primijeniti odredbu čl. 1120. ZOO-a, prema kojoj je osoba koja je uporabila tuđu stvar u svoju korist dužna vlasniku naknaditi koristi i bez obzira na svoje poštenje odnosno nepoštenje. Nema nikakve sumnje da nekretnina (njen dio) koja je predmet spora u odnosu na drugotuženika nije promijenila identitet te je moguće njeno vraćanje.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4086/14-2 od 13. ožujka 2016. godine

STJECANJE BEZ OSNOVE

Obveza nezaposlene osobe zbog stjecanja bez osnove

(Čl. 55. st. 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti – NN. 32/02, 86/02, 114/03 i 151/03)

Prilikom utvrđivanja obveze nezaposlene osobe kojoj je na teret Zavoda za zapošljavanje izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo da vrati te iznose primjenjuje se Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

„Navedeni Zakoni o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti ni u jednoj svojoj odredbi ne upućuju na primjenu općih propisa obveznog prava, pa kako isti u svojim sadržajno identičnim odredbama čl.55. st.1., odnosno čl.61. st.1., uređuju dužnost nezaposlene osobe (kakav status je nedvojbeno imao tuženik do donošenja rješenja HZMO-a od 03. travnja 2009.g.), kojoj je na teret Zavoda izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo, vratiti primljene iznose, odnosno nadoknaditi učinjene izdatke samo ukoliko su ispunjene i ostale pretpostavke određene tim odredbama, nije bilo osnove za primjenu općih propisa obveznog prava, konkretno čl.1111. st.3. ZOO-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1819/15-2 od 12. veljače 2016. godine

III/ OBITELJSKO PRAVO

BRAČNA STEČEVINA

Novčani iznos isplaćen po ugovoru o kreditu
(Čl. 252. Obiteljskog zakona – NN. 126/98)

Novčani iznos isplaćen jednom bračnom drugu temeljem ugovora o kreditu za vrijeme trajanja bračne zajednice ne predstavlja vlastitu imovinu tog bračnog druga.

„Suprotno prethodno navedenom okolnost što je ostatak kupoprodajne cijene sporne nekretnine namaknut kreditom dignutim po tužiteljici tijekom trajanja braka te da ga je ona isplatila iz svoje plaće ne znači da ta sredstva predstavljaju njezinu vlastitu imovinu, a ne bračnu stečevinu. Naime, bračnu stečevinu sukladno odredbi čl.252. Obiteljskog zakona (NN 162/98 dalje:ObZ) koji je bio na snazi u vrijeme stjecanja sporne nekretnine, predstavlja imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine, a odredba čl.253. st.1 istog Zakona propisuje da su bračni drugovi u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini ukoliko nisu drugačije ugovorili. Valja naglasiti da iznos kredita uzet po jednom bračnom drugu ne može predstavljati posebnu imovinu jednog bračnog druga već jedino ukoliko je nakon razvoda braka isključivo jedan bračni drug otplaćivao predmetni kredit on bi imao pravo ali samo obvezno pravnim zahtjevom zahtijevati isplatu u ½ istog od drugog bračnog druga. Prema tome kredit dignut u vrijeme trajanja bračne zajednice ne može predstavljati vlastitu imovinu tužene iz razloga što je tužena otplaćujući kredit kako i sama navodi iz svoje plaće za vrijeme trajanja braka, imala manju mogućnost podmirivati ostale zajedničke troškove koji terete bračnu zajednicu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-138/16-2 od 16. ožujka 2016. godine

BRAČNA STEČEVINA

Neotplaćeni iznos kredita nakon prestanka bračne zajednice
(Čl. 248. Obiteljskog zakona – NN. 116/03., 17/04., 136/04. i 107/07.)

Ukoliko su bračni drugovi novčani iznos kredita utrošili na zajedničke potrebe za vrijeme trajanja bračne zajednice tada neotplaćeni iznos tog kredita nakon prestanka bračne zajednice predstavlja teret bračne stečevine koji snose bivši bračni drugovi na jednake dijelove.

„Imajući u vidu da su parnične stranke novčani iznos zajma utrošile za zajedničke potrebe za vrijeme trajanja bračne zajednice, to je neotplaćeni iznos kredita nakon prestanka bračne zajednice teret bračne stečevine koji teret snose obje parnične stranke kao bivši bračni drugovi na jednake dijelove. Naime, kako je prema odredbi čl.248. Obiteljskog zakona (Narodne novine“ broj:116/03., 17/04., 136/04. i 107/07.) koji se primjenjivao u vrijeme

trajanja bračne zajednice parničnih stranaka, bračna stečevina imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine, te da su prema čl.249. st.1. tog Zakona, bračni drugovi u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini (ako nisu drukčije ugovorili), to su bračni drugovi i u obvezi vratiti dugove s osnova sklopljenog ugovora o zajmu utrošenog za njihove zajedničke potrebe nakon prestanke njihove bračne zajednice u jednakim dijelovima. Valja navesti da su korisnici predmetnog zajma bile obje parnične stranke te da se radi o djeljivoj obvezi u smislu čl. 41. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08. i 125/11. – dalje: ZOO) Budući da je tužiteljica sama nakon prestanka bračne zajednice otplatila preostali dug s osnova sklopljenog ugovora o zajmu, u vezi kojeg je P.B. Z. u svrhu jamstva i sredstva osiguranja dala Suglasnost o zapljeni plaće za cijeli iznos zajma (list 34 spisa) i na temelju koje se provodila ovrha na plaći tužiteljice, to je isplatom cjelokupnog preostalog zajma ispunila i obvezu tuženika zbog čega je tuženik i po toj osnovi, a i temeljem čl.120. ZOO-a u obvezi tužiteljici isplatiti ½ iznosa, odnosno ukupno 66.727,50 kn budući je čl.120. ZOO-a određeno da jamac koji je isplatio vjerovniku njegovu tražbinu može zahtijevati od dužnika da mu naknadi sve što je isplatio za njegov račun, i kamate od dana isplate.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-805/15-2 od 4. prosinca 2015. godine

IV/ NASLJEDNO PRAVO

OSTAVINSKA IMOVINA

Mirovina isplaćena na tekući račun ostaviteljice

(Čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima -NN.35/05; 41/08; 125/11 i 78/15)

Mirovina isplaćena na tekući račun ostaviteljice nakon njezine smrti ne smatra se ostavinskom imovinom.

„U odnosu na žalbene navode tužitelja valja navesti da je za odluku o tužbenom zahtjevu potpuno nebitno da je u vrijeme smrti Š. K. njezin račun bio u minusu, nego je jedino bitna činjenica da su isplate mirovine na njezin račun izvršene nakon njezine smrti, a iznosi isplaćeni na ime mirovine nakon smrti Š. K. ne mogu se smatrati dugom za koji odgovaraju nasljednici u smislu odredbe čl. 139. st. 1. ZN jer se ne radi o dugovanju pok. ostaviteljice budući da je isplata izvršena nakon njezine smrti. Stoga je pozivanje tužitelja na odredbu čl. 139. ZN potpuno promašeno jer se u konkretnom slučaju o zahtjevu tužitelja može odlučivati jedino primjenom instituta stjecanja bez osnove u smislu odredbe čl. 1111. ZOO.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3021/15-2 od 18. travnja 2016. godine

PISANA OPORUKA

Svjedok pisane oporuke

(Čl. 8. st. 2. Zakona o nasljeđivanju – NN. 48/03; 163/03; 35/05; 127/13 i 33/15)

Izvanbračni drug potomka ostavitelja ne može biti svjedok pisane oporuke.

„Nije sporno da je oporuku ostavitelja kao jedan od svjedoka potpisao D. R. koji je u svom iskazu naveo da je izvanbračni suprug trećetuženice S. B. sa kojom u zajedničkom domaćinstvu sa ostaviteljem živi od 2005.g., a isto je potvrdila i trećetuženica S. B. iz čijeg iskaza proizlazi da je i on kao član domaćinstva brinuo o ocu pa žalbeni navodi tuženika da je sud olako donio zaključak o postojanju izvanbračne zajednice između D. R. i oporučne nasljednice S. B. nemaju uporišta u stanja spisa. Čl. 35. st. 2. ZN-a propisano je da ne mogu biti svjedoci pri sastavljanju pisane oporuke pred svjedocima ni javne oporuke, niti oporuku sastaviti po oporučiteljevu kazivanju u svojstvu ovlaštene osobe: oporučiteljevi potomci, njegova posvojčad i njihovi potomci, njegovi predci i posvojitelji, njegovi srodnici u pobočnoj lozi do zaključno četvrtog stupnja, bračni drugovi svih tih osoba, ni oporučiteljev bračni drug. Točni su žalbeni navodi da navedeni zakonski članak izrijekom ne spominje da izvanbračni drug ne može biti svjedok oporuke no ovaj sud smatra da isti također spada u krug osoba koje ne mogu biti svjedoci pisane oporuke pred svjedocima. Uporište za to proizlazi i čl. 8. st. 2. ZN-a prema kojem je izvanbračni drug izjednačen u pravu nasljeđivanja s bračnim drugom pa izvanbračni partner potomka ostavitelja ne može biti svjedok oporuke.“

NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA

Izjava o odricanju od nasljedstva

(Čl. 232. Zakona o nasljeđivanju – NN. 51/71 i 47/78)

Izjava o odricanju od nasljedstva dana u ostavinskom postupku koji je dovršen ne odnosi se i na naknadno pronađenu ostavinsku imovinu.

„Prije svega, izjava o odricanju od nasljedstva dana u ostavinskom postupku dovršenome donošenjem pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju ne odnosi se i na naknadno pronađenu ostavinsku imovinu. Iz ostavinskog spisa br. O-__/81 može se zaključiti da se je na ročištu koje je održano 7. srpnja 1981. (list 3 spisa), N. Đ. prihvatila nasljedstva iza ostavitelja temeljem zakona, a svoj nasljedni dio ustupila nasljedniku V. B. (koji se prihvatio nasljedstva i u odnosu na ustupljeni dio). Na taj način, N. Đ. odrekla se nasljedstva u korist određenog nasljednika (V. B.), a prema odredbi čl. 139. st. 2. ZN/71, odricanje u korist određenog nasljednika ne smatra se kao odricanje od nasljedstva, nego kao izjava o ustupanju svog nasljednog dijela. Stoga je u konkretnim okolnostima, kada nasljednica N. Đ. nije podnijela prijedlog radi rasporeda naknadno pronađene ostavinske imovine, prvostupanjski sud postupio pravilno i zakonito kada je pozvao nasljednike na davanje nasljedničkih izjava te je naknadno pronađenu ostavinsku imovinu rasporedio u skladu s danim izjavama.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2813/15-2 od 4. veljače 2016. godine

V/ RADNO PRAVO

ZAKONSKA ZATEZNA KAMATA NA NEPRAVODOBNO ISPLAĆENI DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

Isplaćen dohodak od nesamostalnog rada temeljem sudske odluke

(Čl. 15. st. 3. Zakona o porezu na dohodak – NN. 177/04, 73/08, 80/10, 144/11, 22/12, 144/12, 43/13, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14 i 143/14)

Radniku kojem se isplaćuje dohodak od nesamostalnog rada temeljem sudske odluke pripada i obračunata kamata na nepravodobno isplaćeni dohodak od nesamostalnog rada bez dodatnog oporezivanja.

„Naime, odredbom čl. 15. st. 3. Zakona o porezu na dohodak propisano je da ako poslodavac i isplatiatelj primitka, odnosno plaće isplaćuje radniku plaću po sudskoj presudi, propisane zatezne kamate isplaćene po toj osnovi ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i ne podliježu oporezivanju. Prema mišljenju Porezne uprave (Klasa: 410-01/14-01/484, Urbroj: 513-07-21-01/14-2, od 19. veljače 2014.g.), a sukladno Uputi o oporezivanju plaća po sudskoj presudi i nagodbi u tijeku sudskog postupka i izvansudskoj nagodbi Središnjeg ureda Porezne uprave Klasa: 411-01/05-01/68, Urbroj: 513-07-21-01/06-2 od 23. ožujka 2006.g., obračunata kamata na nepravodobno isplaćeni dohodak od nesamostalnog rada u cijelosti pripada radniku bez dodatnog oporezivanja osim dijela kamata koje se odnose na obvezu iz doprinosa i uplaćuje se na propisane uplatne račune doprinosa.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5984/14-2 od 1. prosinca 2015. godine

ODGOVORNOST POSLODAVCA

Odgovornost poslodavca za štetu radniku ili članu obitelji radnika

(Čl. 170. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima – NN. 53/91, 73/91, 3/94, 7/96 i 112/99)

Poslodavac odgovara za štetu radniku ili članu obitelji radnika ukoliko iste ne obavijesti o pravima iz police osiguranja – kombiniranog kolektivnog osiguranja osoba od posljedica nesretnog slučaja temeljem koje je radnik bio osiguran, a član obitelji tog radnika bio je korisnik osiguranja u slučaju smrti radnika.

„Drugotuženik kao poslodavac prednice tužitelja, po stajalištu ovog suda, odgovara za štetu nastalu zbog neobavješćivanja tužitelja kao člana obitelji o njegovom pravu iz osiguranja - korisnika osiguranja po Polici, a koji propust toga tuženika je imao za posljedicu

nenaplaćivanje svote osiguranja. Na taj pravni odnos stranaka mjerodavne su opće odredbe obveznog prava, konkretno odredba čl.170. st.1 i 3 ZOO/91. Za takvo materijalnopravno stajalište postoji uporište u recentnoj praksi Vrhovnog suda RH i to odlukama broj: Rev-1245/94-2 od 04. listopada 1995.g. i broj: Rev-2228/95-2 od 14. rujna 1999.g., prema kojima postoji odgovornost poslodavca za propust da obavijesti radnika ili člana obitelji o pravima iz ugovora o osiguranju. U konkretnom slučaju je upravo ta činjenica (propust) imala za posljedicu neisplatu svote osiguranja tužitelju kao korisniku osiguranja što se prosuđuje po naprijed iznesenim propisima prema stajalištu zauzetom u tim odlukama, a koje oduke Vrhovnog suda RH su i danas aktualne. Slijedom iznesenog u takvom se slučaju i prigovor zastare prosuđuje po odredbama o zastari zahtjeva za naknadu štete po tada mjerodavnom propisu iz čl.376.ZOO/91.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2250/14-2 od 27. siječnja 2016. godine

INVALIDSKA MIROVINA

Pravo na invalidsku mirovinu

(Čl. 160. Zakona o mirovinskom osiguranju – NN. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08, 40/10, 121/10, 130/10)

Jednom priznata invalidska mirovina ne prevodi se navršavanjem određenih godina života u starosnu mirovinu.

„Nadalje, kako se prema stajalištu prvostupanjskog suda jednom priznata invalidska mirovina trajno isplaćuje do kraja života korisnika, to isti smatra da činjenica što nisu u cijelosti isplaćeni razmjerni iznosi invalidske mirovine koji odgovaraju preostalom vremenu mirovinskog staža i godina života osiguranika tužitelja do stjecanja prava na punu starosnu mirovinu, nije relevantno za priznato pravo niti donosi bilo kakvu promjenu u jednom stečenom pravu na invalidsku mirovinu. Pri tome je sud prihvatio pravilnim i Izračun kapitalizirane štete od strane tužitelja cijeneći da je isti u skladu sa odredbom čl.160. st.5 ZMO-a jer je isti temeljen na dobi njegovog osiguranika na dan 01. siječnja 2008.g., godinama radnog staža i godišnjoj svoti invalidske mirovine koja će se isplaćivati mjesečno, te trajanju obveze (doživotno) i koja je izračunata u već rečenom jednokratnom iznosu od 159.649,30 kn, a čiju visinu nakon umanjenja vezano na razmjerni dio i omjer suodgovornosti osiguranika tužitelja tužena nije osporavala.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1996/14-2 od 11. veljače 2016. godine

VI/ PARNIČNI POSTUPAK

APSOLUTNA SUDSKA NADLEŽNOST

Upis brisanja zemljišnoknjižnog stanja upisanog na temelju rješenja donesenog u pojedinačnom ispravnom postupku

(Čl. 197. Zakona o zemljišnim knjigama- NN. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10)

Za odlučivanje o tužbenom zahtjevu kojim se traži upis brisanja zemljišnoknjižnog stanja upisanog na temelju rješenja donesenog u pojedinačnom ispravnom postupku i uspostava prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja nadležan je redovni općinski sud.

„Naime, nije sporno da je pravo vlasništva tuženika na predmetnoj nekretnini upisano nakon provedenog pojedinačnog ispravnog postupka, a iz sadržaja dokumentacije koja prileži spisu proizlazi da je tužitelj u tom postupku podnio prigovor kojeg je Općinski sud u Z. zbog nepravovremenosti odbacio. Protiv rješenja donesenih u pojedinačnom ispravnom postupku žalba nije dopuštena, ali Zakon o zemljišnim knjigama (Narodne novine, broj: 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10 – nastavno: ZZK) predviđa u čl. 197. mogućnost podnošenja tužbe za ispravak upisa, u kojem smislu je Općinski sud u Z. u rješenju broj: Rz-___/12 od 30. svibnja 2012.g., kojim je ispravio zemljišnoknjižno stanje na predmetnoj nekretnini, dao i uputu o pravnom lijeku. Budući da je tužitelj, s time u skladu, tužbenim zahtjevom zatražio da se naloži upis brisanja zemljišnoknjižnog stanja upisanog na temelju rješenja donesenog u pojedinačnom ispravnom postupku te uspostavu prijašnjeg zemljišnoknjižnog stanja, a ne poništavanje ili oglašavanje ništavim upravnog akta (što bi bio predmet upravnog spora), to rješavanje ovog spora jest u sudskoj nadležnosti.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2826/15-2 od 25. studenog 2015. godine

APSOLUTNA SUDSKA NENADLEŽNOST

Odlučivanje o prijedlogu radi održavanja kontakta roditelja sa djetetom

(Zakon o potvrđivanju Konvencije o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju i ovrsi i suradnji u odnosu na roditeljsku odgovornost i o mjerama za zaštitu djece – NN. Međunarodni ugovori br. 5/09 od 2. srpnja 2009. godine)

O prijedlogu radi održavanja kontakata roditelja sa djetetom odlučuje upravno ili sudsko tijelo države ugovornice redovnog boravišta djeteta nadležno za poduzimanje mjera usmjerenih na zaštitu djetetove osobe ili imovine.

„Suprotno takvom žalbenom stajalištu, u ovoj pravnoj stvari odnos roditelj - dijete nitko ne osporava, pa ga nema potrebe niti utvrđivati. Predlagatelj predlaže da se u postojećem

odnosu (roditelj - dijete) uredi susreti i druženja djeteta s roditeljem, pa se predmet ovog spora očito ne može podvesti pod domašaj odredbe čl. 4. st. 1. toč. a Konvencije. Prvostupanjski sud je u postupku pravilno utvrdio odlučnu činjenicu da je redovito boravište mladb. L. Š. u B. (SR Njemačka), a to predlagatelj u žalbi niti ne osporava. Stoga se sud osnovano pozvao na odredbu čl. 5. st. 1. Konvencije, prema kojoj su sudska ili upravna tijela države ugovornice redovitog boravišta djeteta nadležna poduzimati mjere usmjerene na zaštitu djetetove osobe ili imovine. Zbog navedenog, neosnovano se predlagatelj poziva na odredbe čl. 9. st. 3. i čl. 10. Konvencije.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-746/14-2 od 8. studenog 2013. godine

NADLEŽNOST NACIONALNOG SUDA

Tužba za razvod braka kada jedan bračni drug nema prebivalište u Republici Hrvatskoj
(Čl. 3. st. 1. toč. b. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2001/03 od 27. studenog 2003. godine o nadležnosti i priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću –BU II bis)

Ukoliko su bračni drugovi državljani Republike Hrvatske, a jedan bračni drug nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, tada je tužitelj ovlašten podnijeti tužbu radi razvoda braka pred nadležnim sudom u Republici Hrvatskoj.

„U RH se glede predmetne vrste spora od 01. srpnja 2013.g. (dan stupanja RH u članstvo u EU) primjenjuje procesnopravna Uredba Vijeća (EZ) br.2001/03 od 27. studenog 2003.g. o nadležnosti i priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom je stavljena izvan snage Uredba (EZ) br.1347/2000- (Uredba br. 2001/2003 od 27. studenog 2003.g. ima skraćeni naziv BU II bis). U konkretnom slučaju obzirom da je ista na snazi bila bi moguća primjena Uredbe BU II bis čijim čl.3. st.1 je propisano da su u predmetima koji se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka nadležni sudovi država članica (a) na čijem području: - bračni drugovi imaju uobičajeno boravište, ili – su bračni drugovi imali zadnje uobičajeno boravište, ako jedan od njih i dalje ima isto boravište, ili – protustranka ima uobičajeno boravište, ili -u slučaju zajedničkog prijedloga za pokretanje postupka ima uobičajeno boravište bilo koji od bračnih drugova, ili – stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje godinu dana prije pokretanja postupka, ili – stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje 6 mjeseci prije pokretanja postupka, a on ili ona je bio državljanin države članice o kojoj je riječ, ili, u slučaju da je riječ o Velikoj Britaniji ili Irskoj, tamo imao svoj "domicile", (b) prema državljanstvu oba bračna druga ili u slučaju Velike Britanije ili Irske prema "domicile" oba bračna druga. Citirani čl.3 Uredbe BU II bis upućuje da je u predmetnim odnosima za razvod i zakonsku rastavu ili poništaj braka propisana nadležnost sudova država članica alternativno (st.1 toč.(a)), dok toč. (b) određuje nadležnost države članice prema državljanstvu oba bračna druga. Kako su u konkretnom slučaju bračni drugovi – stranke u postupku oboje državljani RH, a citirane odredbe Uredbe propisuju nadležnost suda i prema državljanstvu oba bračna druga, te je postupak tužitelj i pokrenuo dakle i u skladu sa čl.3. st.1 toč.b Uredbe BU II bis pred

nacionalnim sudom (tužba podnesena pred prvostupanjskim sudom 27. svibnja 2014.g.) to podnošenje zahtjeva prema mjerodavnoj Uredbi ima isti rezultat kao i po ZRSZ, sve obzirom na jednaki i primarni značaj kriterija državljanstva, pa je u konkretnom slučaju za odlučivanje u predmetnom postupku razvoda braka nadležan nacionalni sud, a kako je to pravilno zaključio i prvostupanjski sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ob-36/15-2 od 17. veljače 2016. godine

STVARNA NADLEŽNOST

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

(Čl. 3. st. 4. Zakona o poljoprivredi – NN. 149/09)

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo ne smatra se pravnom osobom.

„Trgovački sud ne bi bio nadležan niti da se radi o obvezno-pravnom odnosu između tužitelja, kao pravne osobe i obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva koje je čl. 3. st. 4. Zakona o poljoprivredi (NN 149/09, dalje: ZP) definiran kao samostalna gospodarska i socijalna jedinica koju čine punoljetno članovi zajedničkog kućanstva, a temelji se na vlasništvu i/ili uporabi proizvodnih resursa u obavljanju poljoprivredne djelatnosti. Nositelj OPG-a je punoljetna osoba koja radi stalno ili povremeno na gospodarstvu i odgovorna je za njezino poslovanje (čl. 3. st. 6. ZP). Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo predstavlja entitet koji ima imovinsku masu, ali nema takvu organizaciju strukturu koja bi je činila pravnom osobom, odnosno osobom sposobnom biti nositeljem prava i obveza (Odluke VSRH Rev-2570/10-2 od 20. ožujka 2012.g. i Gr1-63/14-2 od 26. ožujka 2014.g.). Kako se u konkretnoj parnici radi o sporu između pravne i fizičke osobe to je za suđenje u sporu sukladno čl. 34.st. 2. ZPP-a stvarno nadležan općinski sud.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3514/14-2 od 13. travnja 2016. godine

MJESNA NADLEŽNOST

Pravila o mjesnoj nadležnosti u ovršnom postupku

(Čl. 70. st. 5. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Za ovršni postupak vrijede pravila o mjesnoj nadležnosti suda propisana Ovršnim zakonom zbog čega se ne mogu primijeniti odredbe Zakona o parničnom postupku.

„U konkretnom slučaju ovrhovoditelj uz ovršni prijedlog nije priložio Opće uvjete poslovanja na koje se poziva prvostupanjski sud, niti je predložio da se u slučaju spora postupak vodi pred mjesno nadležnim Općinskim sudom u S., pa prvostupanjski sud po službenoj dužnosti nije mogao odrediti da će se nakon pravomoćnosti pobijanog rješenja predmet dostaviti Općinskom sudu u S. jer se radi isključivo o ovlaštenju stranaka, a ne suda.

Osim toga valja ukazati da za ovršni postupak vrijede pravila o mjesnoj nadležnosti suda propisana Ovršnim zakonom i ne mogu se primijeniti odredbe Zakona o parničnom postupku. Tek nakon što se ovršni postupak nastavi kao parnični stranke se mogu pozivati na sporazum o mjesnoj nadležnosti. Drugim riječima, tek u parničnom postupku ovrhovoditelj u svojstvu tužitelja može ostvariti svoje pravo da u parnici odlučuje sud čiju su mjesnu nadležnost stranke ugovorile. Prema tome, tek u parnici se ovrhovoditelj (kao tužitelj) može pozivati na ispravu o prorogacijskom sporazumu koju je u smislu odredbe čl. 70. st. 5. ZPP-a dužan dostaviti u spis.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1507/15-3 od 7. siječnja 2016. godine

MJESNA NADLEŽNOST

Sporovi o izvanugovornoj odgovornosti za štetu Republike Hrvatske

(Čl. 20. Zakona o parničnom postupku- NN. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – Odluka US RH, 84/08, 96/08 – odluka US RH, 123/08 – ispr. 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst 25/13, 89/14 – odluka US RH)

Za suđenje u sporovima o izvanugovornoj odgovornosti za štetu Republike Hrvatske nije određena isključiva mjesna nadležnost suda.

„Za konkretni spor o izvanugovornoj odgovornosti za štetu u kojem tužitelj potražuje naknadu štete, ni jednom odredbom ZPP-a na koju se sud u pobijanom rješenju pozvao kao ni jednom drugom odredbom tog Zakona kojom se propisuje mjesna nadležnost sudova za suđenje u sporovima o izvanugovornoj odgovornosti za štetu RH nije određena isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda, zbog čega sud nije bio ovlašten po službenoj dužnosti se proglasiti mjesno nenadležnim. Prema čl. 20. st. 2 ZPP- a sud se po službenoj dužnosti može proglasiti mjesno nenadležnim samo kada postoji isključiva mjesna nadležnost nekog drugog suda i to najkasnije do upuštanja tuženika u raspravljanje, u suprotnom takvo ovlaštenje ima samo u povodu prigovora tuženika u koliko je prigovor podnesen najkasnije do upuštanja tuženika u raspravljanje.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3176/15-2 od 1. veljače 2016. godine

MJESNA NADLEŽNOST

Ugovorena mjesna nadležnost

(Čl. 279. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Ukoliko je postupak iniciran podnošenjem prijedloga za ovrhu tada se smatra da je tužitelj tek pravomoćnošću rješenja suda kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi i određen nastavak postupka kao povodom prigovora protiv platnog naloga stekao mogućnost istaknuti prigovor ugovorene mjesne nadležnosti suda.

„Naime, imajući u vidu da je predmetni postupak iniciran kao ovršni postupak podnošenjem prijedloga za ovrhu protiv tuženika kao ovršenika i da je nadležnost javnog bilježnika bila determinirana prebivalištem ovršenika u smislu odredbe čl. 279.stav.1. Ovršnog zakona to je tužitelj tek pravomoćnošću rješenja broj Povrv-___ od 08.12.2014.g. kojim je stavljeno izvan snage rješenje o ovrsi javnog bilježnika u dijelu određene ovrhe, ukinute sve provedene ovršne radnje i određeno nastavno postupanje kao u povodu prigovora protiv platnog naloga stekao mogućnost za isticanje prigovora ugovorene mjesne nadležnosti suda koje pravo je tužitelj iskoristio u svom podnesku od 06.07.2015.g. podnesenog prije prvog ročišta za glavnu raspravu.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-115/16-2 od 23. veljače 2016. godine

STRANAČKA SPOSOBNOST

Nastavak ovršnog postupka nakon smrti ovršenika

(Čl. 82. Zakona o parničnom postupku – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Nastavak ovršnog postupak u odnosu na nasljednika ovršenika moguć je samo u slučaju ako je ovršenik umro nakon podnošenja prijedloga za ovrhu.

„Prema odredbi čl. 82. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP), koja se u ovršnom postupku primjenjuje na temelju čl. 21. st. 1. mjerodavnog Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14 – nastavno: OZ), sud je dužan, u tijeku cijelog postupka, paziti po službenoj dužnosti, između ostalog, može li osoba koja se pojavljuje kao stranka biti stranka u postupku. Isti Zakon u čl. 354. st. 2. toč. 8. propisuje da je ostvarena apsolutno bitna povreda u slučaju ako je u postupku kao stranka sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, time da je sud u povodu žalbe, sukladno čl. 365. st. 2. ZPP-a, dužan po službenoj dužnosti kontrolirati pobijanu odluku s tog aspekta. U odredbi čl. 83. st. 5. ZPP-a propisano je da će sud, ako se nedostaci zbog kojih stranka ne može biti stranka u postupku ne mogu otkloniti, rješenjem ukinuti radnje provedene u postupku ako su zahvaćene tim nedostacima i odbaciti tužbu ako su nedostaci takve prirode da sprečavaju daljnje vođenje parnice. Sukladno navedenom, prvostupanjski sud je opravdano ocijenio da nema mjesta daljnjem vođenju postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ Ovr-404/16-3 od 12. svibnja 2016. godine

OBVEZE FIZIČKE OSOBE NAKON ODJAVE OBRTA

Obveze vlasnika obrta

(Čl. 1. st. 3. Zakona o obrtu – NN. 77/93, 90/96, 64/01, 71/01–ispravak, 49/03–pročišćeni tekst, 68/07, 79/07–ispravak i 40/10)

Odjavom obrta ne prestaju postojati obveze fizičke osobe kao obrtnika nastale obavljanjem obrta.

„Naposljetku neodlučni su navodi žalbe ovršenika u odnosu na isticanje odjave obrta (17. studenog 2009.g.) jer i neovisno od toga ne prestaju postojati obveze njega kao obrtnika nastale obavljanjem obrta. Kod toga treba imati u vidu da je prema čl. 1. st. 3. Zakona o obrtu (Narodne novine, broj: 77/93, 90/96, 64/01, 71/01–ispravak, 49/03–pročišćeni tekst, 68/07, 79/07–ispravak i 40/10 – nastavno: ZO/93), obrtnik fizička osoba, te da je u čl. 70. st. 2. mjerodavnog OZ-a propisano da se ovrha radi ostvarenja novčane tražbine protiv fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost može provesti na cjelokupnoj njezinoj imovini, osim na onim stvarima i pravima na kojima se protiv nje ne bi mogla provesti kad ne bi obavljala registriranu djelatnost te na onim stvarima i pravima koja su nužna za obavljanje njezine registrirane djelatnosti ako joj je ona glavni izvor sredstava za život.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-1077/15-2 od 4. veljače 2016. godine

ZAHTJEV ZA MIRNO RJEŠENJE SPORA DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

Odbačaj tužbe

(Čl. 186.a Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH)

Sud će odbaciti tužbu tužitelja kojim tuži Republiku Hrvatsku ukoliko je zahtjev za mirno rješenje spora državnom odvjetništvu podnio nakon podnošenja tužbe nadležnom sudu.

„Razmatranjem pobijane presude i stanja prvostupanjskog spisa nesporno je po ovom sudu utvrđeno da je tužitelj uz svoju tužbu koju podnosi sudu dana 23. prosinca 2009.g. priložio prijavu od 02. ožujka 2007.g upućenu Ministarstvu unutarnjih poslova PU Z. kojom je „zatražio utvrđenje identiteta policajca koji je postupao u konkretnom slučaju, poduzimanje mjera sukladno zakonu protiv navedenog, udaljenje iz službe i da se podnese kaznena prijava“. Kako uz tužbu tužitelj nije priložio dokaz postupanja u smislu čl.186a ZPP-a sud ga je svojim rješenjem od 12. siječnja 2010.g. pozvao da se izjasni i dostavi dokaz o postupanju sukladno navedenoj zakonskoj odredbi, nakon čega tužitelj dostavlja sudu dopis od 16. veljače 2010.g. Državnog odvjetništva RH kojim DORH prijedlog tužitelja za mirno rješenje spora dostavlja nadležnom ODO u Zagrebu, kao i odgovor ODO u Z. od 09. travnja 2010.g. u kojem se navodi da „zahtjev tužitelja zaprimljen 17. veljače 2010. g. za mirno rješenje spora nije nađen osnovanim“. Iz prethodno navedenog jasno proizlazi da se tužitelj prije pokretanja ovog postupka nije obratio nadležnom državnom odvjetništvu (a niti nenadležnom). Kako je obraćanje nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora u smislu odredbe čl.186a ZPP-a procesna pretpostavka za podnošenje tužbe sudu protiv Republike Hrvatske koja mora biti ispunjena u trenutku kada je tužba podnijeta sudu a iz prednje navedenog proizlazi da tužitelj toj pretpostavci nije udovoljio to je valjalo primjenom čl.186a st.6 ZPP-a, kojom je određeno da će sud odbaciti tužbu protiv RH podnesenu prije donošenja odluke o zahtjevu za mirno rješenje spora, tužbu tužitelja odbaciti. Kako je čl.186a st.1 ZPP-a izriječno propisano da osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv RH dužna se prije

podnošenja tužbe obratiti sa zahtjevom za mirno rješenja spora državnom odvjetništvu, to podnošenje takvog zahtjeva nakon što je parnični postupak pokrenut i tužba podnijeta sudu nema nikakvog utjecaja na obvezu tužitelja da se prethodno, prije podnošenja tužbe sudu obrati sa zahtjevom nadležnom državnom odvjetništvu (tako npr. i VSRH Rev 1659/11-2 od 21. travnja 2015g., Rev 218/09-2 od 07. travnja 2010.g.).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2185/14-2 od 2. prosinca 2015. godine

PREKID POSTUPKA

Nedopustivost donošenja odluke nakon prekida postupka

(Čl. 214. st. 2. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05. i 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH)

Sud nije ovlašten donijeti odluku povodom prijedloga za određivanje privremene mjere nakon što je odredio prekid postupka.

„Odredbom čl.214. st.1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05. i 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH - dalje: ZPP) određeno je da prekid postupka uzrokuje to da prestaju teći svi rokovi određeni za obavljanje parničnih radnji, dok je stavkom 2. istog članka određeno da za trajanja prekida postupka sud ne može poduzimati nikakve radnje u postupku, time da je određena iznimka u slučaju ako je prekid nastupio poslije zaključenja glavne rasprave kada sud može na temelju te rasprave donijeti odluku. Imajući u vidu naprijed citiranu zakonsku odredbu prvostupanjski sud nakon što je odredio prekid postupka nije mogao poduzimati nikakve parnične radnje pa tako ni donositi odluku o prijedlogu tužitelja za određivanje privremene mjere.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2672/15-2 od 1. prosinca 2015. godine

IZUZEĆE VJEŠTAKA

Isplaćena nagrada vještaku za vještačenje

(Čl. 255. st. 3. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Sud nije ovlašten naložiti vještaku da vrati novčana sredstva koja su mu isplaćena na ime nagrade za vještačenje bez obzira što su postojali razlozi za njegovo izuzeće.

„Kod iznesenih radnji tužitelja te postupka prvostupanjskog suda ovaj sud smatra da nije bilo osnove za donošenje odluke kojom bi se zahtijevao povrat sredstava za vještačenje od strane vještaka koja su mu na ime nagrade isplaćena u iznosu od 1.100,00 kn. Prema ispravnom zaključku prvostupanjskog suda, kako je već rečeno, takav nalog sud može rješenjem odrediti na zahtjev stranke temeljem čl. 255.st.3 ZPP-a samo ako vještak takve troškove uzrokuje

svojim neopravdanim nedolaskom ili neopravdanim odbijanjem da vještači. U konkretnom slučaju vještak je postupio po nalogu suda radi čega je, suprotno isticanju žalbe, prvostupanjski sud pravilno odlučio kada je zahtjev tužitelja ocijenio nedopuštenim. Naime, sam Zakon ne dopušta podnošenje takvog zahtjeva iz razloga izuzeća vještaka pa donošenjem pobijanog rješenja sud nije ostvario istaknutu relativno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1 u vezi čl. 255. st.3 ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-281/16-2 od 7. ožujka 2016. godine

JAVNA ISPRAVA

Oboriva presumpcija

(Čl. 230. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Podatak o vlasništvu vozila iz prometne dozvole predstavlja oborivu presumpciju.

„Po ocjeni ovog suda, konkretni podatak o vlasništvu vozila iz prometne dozvole, koja ima značaj isprave u smislu odredbe čl. 230. st. 1 Zakona o parničnom postupku (NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH - dalje ZPP), predstavlja oborivu presumpciju, odnosno moguće je dokazivati da su ovlasti iz prometne dozvole prenesene na novog vlasnika, što je u konkretnom slučaju učinio prvostupanjski sud, utvrdivši da je predmetno vozilo prodano i da je vlasništvo tog vozila preneseno na kupca, koji je saslušan u ovom postupku, te je potvrdio svoje vlasništvo predmetnog vozila, činjenicu da je upravo on parkirao vozilo na parkirnom mjestu i u vrijeme za koje tužitelj traži naplatu, a iznio je i razloge zbog kojih je na taj način postupio, tj. zbog čega se protivi osnovanosti naplate parkiranja.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-12/16-2 od 3. ožujka 2016. godine

DEKLARATORNA TUŽBA

Utvrđenje činjenica

(Čl. 187. st. 1. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14)

Deklaratornom tužbom nije dopušteno tražiti utvrđenje činjenica.

„Tužitelj se u žalbi poziva na postojanje pravnog interesa za podnošenje tužbe za utvrđenje, zbog čega valja reći da je osnovni razlog za odbacivanje predmetne tužbe zaključak suda prvog stupnja da se postavljenim tužbenim zahtjevom traži utvrđenje činjenica. Zakon o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP) u čl. 187. st. 1. određuje da tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili

pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave. Namirenje novčane tražbine pljenidbom novčanih sredstava sa žiro računa tužitelja otvorenog kod R., u razdoblju od 29. prosinca 2008.g. do 13. svibnja 2009.g., te njihovim prijenosom na žiro račun pravnog prednika tuženika, predstavlja činjenicu zbog koje će, ako ona stvarno postoji, ovrha koja je pokrenuta protiv ovdje tužitelja biti nedopuštena.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2579/15-2 od 5. travnja 2016. godine

TUŽBENI ZAHTJEV

Preinaka tužbenog zahtjeva

(Čl. 451. st. 3. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH)

Ukoliko tužitelj tijekom postupka preinači tužbeni zahtjev na način da više ne potražuje novčanu tražbinu koju je tuženiku bilo naloženo namiriti platnim nalogom sadržanim u rješenju o ovrsi sud je dužan u cijelosti ukinuti platni nalog i odlučiti o preinačenom tužbenom zahtjevu.

„U ponovljenom postupku prvostupanjski sud ponovno će provesti sve već provedene dokaze kao i druge dokaze koje stranke u nastavku postupka predlože te će na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka utvrditi činjenice odlučne za predmet spora vodeći računa o navodima tuženika kojima pobija osnovanost utužene tražbine kao i njegove dokaze priložene uz prigovor na rješenje o ovrsi kojima dokazuje u kojim iznosima je podmirio tražbinu tužitelja za isporučenu vodu za utuženo razdoblje te će stečeno uvjerenje biti dužan opravdati uvjerljivim, jasnim i neproturječnim razlozima koji će imati činjenično i materijalno uporište u cjelokupnoj procesnoj građi. Pri tome je dužan voditi računa da je tužitelj preinačio tužbeni zahtjev na način da više ne potražuje identičnu novčanu tražbinu koju je tuženiku platnim nalogom sadržanim u rješenju o ovrsi naloženo namiriti tužitelju slijedom čega više nema mogućnosti o preinačenom tužbenom zahtjevu odlučivati kao o platnom nalogu kako to određuje čl.451. st.3. ZPP-a već je u takvom slučaju platni nalog potrebno ukinuti u cijelosti i odlučiti preinačenom tužbenom zahtjevu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1045/15-2 od 14. prosinca 2015. godine

VII/ PARNIČNI TROŠKOVI

TROŠKOVI PARNIČNOG POSTUPKA

Trošak pristupa na ročište za objavu presude

(Tbr. 9. toč. 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika – NN. 69/93, 87/93, 16/94, 11/96, 91/04, 37/05, 59/07, 148/09, 142/12; 103/14 i 118/14)

Trošak pristupa na ročište za objavu presude predstavlja nužan trošak za vođenje parnice.

„Protivno mišljenju prvostupanjskog suda ovaj sud smatra da tužiteljici pripada pravo na naknadu troškova za ročište za objavu presude, sukladno Tbr. 9. toč. 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN.69/93, 87/93, 16/94, 11/96, 91/04, 37/05, 59/07, 148/09, 142/12; 103/14 i 118/14; dalje: Tarifa). Naime, na tom ročištu stranci koja je pristupila sud uručuje ovjereni prijepis presude prema odredbi čl. 335. st. 8. ZPP-a koja je izmijenjena odredbom čl. 73. Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a koji je stupio na snagu 01. travnja 2013. g., a prema odredbi čl. 102. st. 2. toga Zakona odredba čl. 73., među ostalima, primjenjuje se i na postupke pokrenute prije stupanja na snagu toga Zakona, pa, dakle, i u konkretnom sporu. Propust stranke da pristupi na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, rezultira predmnjevom da joj je dostava presude obavljena onoga dana kad je održano ročište na kojem se presuda objavljuje u smislu odredbe čl. 335. st. 9. ZPP-a, a ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti u sudskoj zgradi i u tom slučaju prema st. 10. iste odredbe sud je dužan istaknuti presudu na internetskoj stranici e-oglasna ploča sudova.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3079/15-3 od 3. svibnja 2016. godine

TROŠKOVI PARNIČNOG POSTUPKA

Tuženik u stečaju

(Čl. 96. Stečajnog zakona NN. 44/96., 29/99., 129/00., 123/03., 82/06., 116/10., 25/12. i 133/12)

Naknadu troškova u parničnom postupku protiv tuženika u stečaju tužitelj ostvaruje kao stečajni vjerovnik do prekida tog parničnog postupka, a kao vjerovnik stečajne mase nakon prekida istog postupka.

„Točni su žalbeni navodi tuženika da sukladno čl. 96. SZ-a stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku što međutim nije zapreka donošenju pobijanog rješenja o troškovima ove parnice koja je započela prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom i koju je nakon utvrđenog prekida preuzela stečajna upraviteljica tuženika, jer o naknadi troškova parničnog postupka koji se vodi protiv stečajnog dužnika sud odlučuje po odredbama o naknadi troškova propisanih ZPP-om, dok sam način

naplate istih ovisi o dispoziciji tužitelja kao stečajnog vjerovnika. Naime, tražbine nastale do otvaranja stečajnog postupka vjerovnik ostvaruje kao stečajni vjerovnik, a one koje nastaju nakon toga kao vjerovnik stečajne mase pa bi tužitelj koji uspije u parnici protiv stečajnog dužnika trebao sukladno čl. 95. st 2. SZ-a parnične troškove nastale do dana prekida postupka ostvarivati kao stečajni vjerovnik, a one nastale nakon prekida kao vjerovnik stečajne mase, kako je to obrazloženo i u rješenju ovog suda broj Gž-1117/14-2 od 18. travnja 2016.g.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1117/14-3 od 18. travnja 2016. godine

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA SUDSKIH PRISTOJBI

Republika Hrvatska kao predlagatelj osiguranja

(Čl. 19. Zakona o sudskim pristojbama – NN. 26/03-pročišćeni tekst, 125/11, 112/12 i 157/13)

Kada Republika Hrvatska kao predlagatelj osiguranja uspije u postupku tada je protivnik osiguranja u obvezi podmiriti sudske pristojbe jer je Republika Hrvatska oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi temeljem Zakona o sudskim pristojbama.

„Obrazlažući zauzeto stajalište prvostupanjski sud navodi da je osnov plaćanja i visina sudske pristojbe određena odredbom čl. 19. Zakona o sudskim pristojbama (dalje:ZSP – NN 26/03-pročišćeni tekst, 125/11, 112/12 i 157/13) prema kojoj, kada strana oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi uspije u postupku, pristojbe koje bi trebala platiti da nije oslobođena platit će stranka koja nije oslobođena plaćanja pa obzirom da je predlagatelj osiguranja oslobođen od pristojbene obveze u smislu odredbe čl.16.stav.1.toč.1. ZSP-a to je prigovor protivnika osiguranja ocijenjen neosnovan i odbijen.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-330/16-2 od 21. travnja 2016. godine

OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA PRISTOJBE OSOBA I TIJELA U OBAVLJANJU JAVNIH OVLAŠTI

Kada opća bolnica nije oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi

(Čl. 16. st. 1. toč. 2. Zakona o sudskim pristojbama – NN. 74/95; 57/96; 137/02; 26/03; 125/11, 112/12; 157/13 i 110/15)

Opća bolnica u radnom sporu nije oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi jer se ne radi o postupku koji je vezan uz obavljanje javnih ovlasti.

„Žalbeno tumačenje odredbe čl. 16. st. 1. toč. 2. Zakona o sudskim pristojbama ne može se prihvatiti pravilnim. Naime, tom odredbom je propisano da su od plaćanja pristojbe oslobođene osobe i tijela u obavljanju javnih ovlasti. Prema tome, sadržaj citirane odredbe upućuje na zaključak da su osobe i tijela koja obavljaju javne ovlasti oslobođeni od plaćanja pristojbi samo u postupcima koji su vezani uz obavljanje javnih ovlasti, a u konkretnom slučaju radi se o radnom sporu koji se vodi protiv tuženice kao poslodavca, a ne tijela koje obavlja

javne ovlasti, pa je prvostupanjski sud osnovano odbio prigovor tuženice izjavljen protiv rješenja o pristojbi jer je tuženica u obvezi platiti sudsku pristojbu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž R-15/16-2 od 8. travnja 2016. godine

TROŠAK PARNIČNOG POSTUPKA

Trošak vještačenja

(Čl. 153. st. 1. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Ukoliko je privremeni zastupnik tužitelja predložio provođenje knjigovodstveno-financijskog vještačenja tada je isti dužan predujmiti iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati povodom predloženog vještačenja.

„Iz stanja spisa proizlazi da je tužitelj zastupan po privremenom zastupniku u predmetnoj parnici koja se vodi radi proglašenja nedopuštenom ovrhe koja se kod istog suda vodi pod poslovnim brojem Ovr-___/09 predložio provođenje dokaza knjigovodstveno-financijskim vještačenjem koji prijedlog je sud usvojio te tužitelju sukladno čl. 153. st. 1. ZPP-a naložio da u roku 15 dana na žiro račun suda položi iznos potreban za podmirivanje troškova koji će nastati u povodu predloženog vještačenja. Tužitelj u žalbi navodi da bi s obzirom da troškovi privremenog zastupnika u zastupanju prava i interesa stranke padaju na teret državnog proračuna i troškovi određenog vještačenja koji dokaz je nužan za ishod konkretne parnice trebali pasti na teret državnog proračuna, jer obvezivanje tužitelja kao osobe nepoznatog boravišta na predujmljivanje troškova znači da trošak neće biti predujmljen pa predloženi dokaz koji je nužan za ishod parnice neće biti izveden, a on kao privremeni zastupnik nije u obvezi polaganja predujma za troškove vještačenja. Prema sadržaju žalbe sporno je da li se konkretni troškovi predloženog knjigovodstveno-financijskog vještačenja mogu isplatiti iz sredstava suda ili ih je dužna predujmiti stranka koja je predložila izvođenje tog dokaza. S tim u vezi valja ukazati na odredbu čl. 153. st. 1. ZPP-a koja propisuje da je stranka koja predloži izvođenje određenog dokaza dužna po nalogu suda unaprijed položiti iznos potreban za podmirenje troškova koji će nastati u povodu izvođenja dokaza pa je u konkretnom slučaju s obzirom da je tužitelj predložio izvođenje tog dokaza prvostupanjski sud pravilno postupio kada je tužitelju naložio plaćanje predujma.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3357/15-2 od 11. veljače 2016. godine

RJEŠENJE O PRETHODNOM PODMIRENJU PARNIČNIH TROŠKOVA

Dopuštenost žalbe

(Čl. 262. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH)

Dopuštena je žalba protiv rješenja o prethodnom podmirivanju troškova potrebnih za izvođenje određenog dokaza.

„Čl. 378. st. 1. ZPP-a propisano je da je protiv rješenja prvostupanjskog suda dopuštena žalba ako u ovom zakonu nije određeno da žalba nije dopuštena, dok je stavkom drugim istog članka propisano da se ako zakon izričito određuje da posebna žalba nije dopuštena, rješenje prvostupanjskog suda može pobijati samo u žalbi protiv konačne odluke. Čl. 262. ZPP-a na koji se poziva prvostupanjski sud propisano je da protiv rješenja suda iz čl. 251, 252. i 261. tog zakona nije dopuštena žalba, no obzirom da tužitelj niti ne pobija navedeno rješenje prvostupanjskog suda u djelu kojim je određeno financijsko vještačenje po vještaku B. L. već pobija točku IV. izreke rješenja kojim ga se poziva na plaćanje predujma radi se o dopuštenoj žalbi obzirom da niti jednom odredbom ZPP-a pravo na podnošenje žalbe protiv rješenja o prethodnom podmirivanju troškova potrebnih za izvođenje određenog dokaza nije isključeno.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5586/14-2 od 27. studenog 2015. godine

TROŠKOVI PARNIČNOG POSTUPKA

Pravo odvjetnika na trošak parničnog postupka u slučaju delegacije predmeta

(Čl. 11. st. 4. Zakona o sudovima –NN. 28/13)

Odvjetnik nema pravo na trošak prijevoza osobnim automobilom u slučaju delegacije predmeta po predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

„Osim toga, stav je suda da punomoćnik tužitelja nema pravo na naknadu troškova benzina, već da ima pravo na naknadu troškova javnog prijevoza autobusom u iznosu od 80,00 kn u jednom smjeru (prema izvatku iz cjenika Č.), zbog čega mu je dosudio naknadu troškova javnog prijevoza u iznosu od 160,00 kn. Zaključak da punomoćnik tužitelja može ostvariti samo pravo na troškove javnog prijevoza, a ne na troškove prijevoza automobilom, temelji na pravilnoj primjeni materijalnog prava iz čl. 11. st. 4. ZS-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-962/14-4 od 22. travnja 2016. godine

VIII/ OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA

OVRŠNA ISPRAVA

Prijava poreza na dodanu vrijednost

(Čl. 128. st. 2. Općeg poreznog zakona – NN. 147/08., 18/11., 78/12.,136/12. i 73713)

Prijava poreza na dodanu vrijednost je ovršna isprava.

„Žalbeni navodi protivnika osiguranja koji prijavama poreza na dodanu vrijednost negira značaj ovršnih isprava u smislu OZ-a nisu osnovane. Naime odredba čl. 23. t.7. OZ-a ovršnim ispravama određuje i druge isprave koje su zakonom određene kao ovršne isprave, a čl. 128. st. 2. Općeg poreznog zakona (NN 147/08., 18/11., 78/12.,136/12. i 73713) ovršnom ispravom određuje obračunsku prijavu koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4333/14-2 od 6. travnja 2016. godine

OVRŠNA ISPRAVA

Pravomoćno rješenje o dosudi nekretnine i rješenje o predaji nekretnine

(Čl. 21. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Pravomoćno rješenje o dosudi nekretnine i rješenje o predaji te nekretnine nisu ovršne isprave na temelju kojih bi se mogla odrediti ovrha.

„U smislu odredbe čl.21. OZ-a cjelovito i jasno su propisane isprave kojima ovršni zakon prizna snagu ovršnih isprava, stoga pravilno obrazlaže prvostupanjski sud, da bi mogao odrediti ovrhu na temelju ovršne isprave ista mora steći svojstvo ovršnosti, a koje svojstvo ovršnosti ovisi o vrsti činidbe koja je objekt tražbine. U tom je smislu prvostupanjski sud pravilno odbacio (kao nedopušten) prijedlog ovrhovoditelja jer pravomoćno rješenje o dosudi nisu sudske odluke koje u smislu odredbe čl.23. st.1. i 2. OZ-a mogu steći svojstvo ovršnosti, tako da iste nisu ovršne isprave na temelju kojih bi se mogla odrediti predložena ovrha, a sve sukladno prijedlogu ovrhovoditelja zaprimljenog u prvostupanjskome sudu dana 05. listopada 2012.g.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2897/13-2 od 02. veljače 2015. godine

OVRŠNA ISPRAVA

Kada ovršnom ispravom nije naveden rok u kojem je ovršenik dužan podmiriti tražbinu s osnove oduzete imovinske koristi

(Čl. 181. Zakona o kaznenom postupku – NN. 152/08 i dr.)

Ukoliko kaznenom presudom nije naveden rok u kojem je okrivljenik dužan podmiriti tražbinu s osnove oduzete imovinske koristi, ovršni sud će primijeniti odredbu čl. 181. Zakona o kaznenom postupku.

„Naime, rok za dobrovoljno ispunjenje obveze s osnove oduzete imovinske koristi određen je Zakonom o kaznenom postupku i taj rok se ne može mijenjati od strane ovršnog suda. Prema odredbi čl. 181. Zakona o kaznenom postupku (NN br. 152/08 i dr.; dalje: ZKP), okrivljenik je dužan platiti troškove kaznenog postupka i oduzetu imovinsku korist u roku od 15 dana od pravomoćnosti presude kojom je određeno da plati troškove postupka odnosno da se oduzima imovinska korist, a protekom tog roka, prema odredbi citiranog zakonskog propisa, presuda u tom dijelu postaje ovršna. Prema tome, ovršenik je dužan platiti zakonske zatezne kamate nakon ovršnosti tražbine, jer je tada pao u zakašnjenje, pa bez obzira na to što ovršnom ispravom nije naveden rok u kojem je ovršenik dužan platiti tražbinu s osnove oduzete imovinske koristi, rok je propisan zakonom, konkretno odredbom čl. 181. ZKP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-203/15-2 od 10. svibnja 2016. godine

OVRŠNA ISPRAVA

Dospijeće tražbine iz ovršne isprave

(Čl. 68. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13)

Ovršna isprava proizvodi pravni učinak prema dužniku nad kojim je otvoren postupak predstečajne nagodbe u dijelu u kojem je tražbina iz te ovršne isprave dospjela nakon nastanka pravnih posljedica otvaranja postupka predstečajne nagodbe.

„Zbog pogrešnog stajališta da su sve ovršne isprave na temelju kojih je predlagateljica predložila određivanje osiguranja, u odnosu na protivnika osiguranja u potpunosti izgubile pravnu snagu, prvostupanjski sud nije ocijenio svu dokumentaciju dostavljenu uz prijedlog za osiguranje te je propustio obrazložiti zbog čega smatra da predmetne ovršne isprave ne proizvode pravne učinke u dijelu u kojem se iste odnose na razdoblje nakon nastanka pravnih posljedica otvaranja postupka predstečajne nagodbe odnosno glede tražbina koje nisu obuhvaćene predstečajnom nagodbom, pa se radi toga pobijano rješenje ne može ispitati što ima za posljedicu ostvarenje bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP) u vezi sa čl. 21. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14 – nastavno: OZ). Naime, iako je

točno da mjerodavan Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13 – nastavno: ZFPPN) u čl. 81. st. 4. propisuje da ovršne isprave koje se odnose na tražbine iz predstečajne nagodbe gube u odnosu na dužnika pravnu snagu, valja ipak imati na umu da, prema čl. 68. st. 1. navedenog Zakona, pravne posljedice otvaranja postupka predstečajne nagodbe nastaju od trenutku kad je rješenje o otvaranju postupka objavljeno na web-stranici FINA-e (u ovom slučaju 25. rujna 2013.g.) odnosno da za tražbine koje proizlaze iz tih ovršnih isprava, a koje nisu nastale do trenutka otvaranja postupka, ovršne isprave ostaju na snazi (arg. iz čl. 71. st. 1. ZFPPN).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-588/15-2 od 13. listopada 2015. godine

PRETPOSTAVKE ZA DONOŠENJE RJEŠENJA O OVRSI

OIB ovrhovoditelja i ovršenika

(Čl. 39. Ovršnog zakona – NN. 112/12; 25/13; 93/14)

Naznaka osobnog identifikacijskog broja ovrhovoditelja i ovršenika u prijedlogu za ovrhu je procesna pretpostavka za donošenje rješenja o ovrsi.

„Dakle, pribava OIB-a ovršenika, procesna je pretpostavka za mogućnost donošenja rješenja o ovrsi, a ovrhovoditeljeva je obveza dostaviti tijelu nadležnom za izdavanje rješenja o ovrsi, između ostalih podataka i taj podatak, ili barem dovoljne osobne podatke ovršenika da se OIB ovršenika pribavi po službenoj dužnosti od strane tijela nadležnog za donošenje rješenja o ovrsi. Prema stanju prvostupanjskog predmeta, podaci o ovršeniku su nepotpuni, pa je to razlog što nadležni javni bilježnik nije uspio pribaviti OIB ovršenika, radi čega je i prvostupanjski sud osnovano odbacio ovršni prijedlog, što sadržajem žalbenih navoda ovrhovoditelj ne dovodi u sumnju, obzirom da ovrhovoditelj i u žalbi odriče svoju obvezu dopuniti osobne podatke ovršenika, kako bi se pribavio OIB ovršenika, ili obvezu dostaviti OIB ovršenika, obzirom da, po ocjeni ovog suda, sadašnje zakonsko uređenje konkretne procesne situacije, ne omogućava više donošenje rješenja o ovrsi bez da je ovrhovoditelj pružio dovoljne identifikacijske podatke za ovršenika, kako bi se mogao pribaviti njegov OIB, kao nužni sastojak rješenja o ovrsi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-969/15-2 od 4. veljače 2016. godine

ISPRAVAK RJEŠENJA O OVRSI

Nedopustivost ispravljanja rješenja o ovrsi

(Čl. 342. Zakona o parničnom postupku - NN.53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07-odluka US RH; 84/08; 96/08-odluka US RH; 123/08-ispravak; 57/11; 148/11-pročišćeni tekst; 25/13; 89/14 - odluka US RH)

Nisu ostvarene pretpostavke za ispravak rješenja o ovrsi ukoliko ovrhovoditelj izmijeni prezime ovršenika nakon što je doneseno rješenje o ovrsi.

„Imajući u vidu da je ovrhovoditelj izmijenio prezime ovršenika nakon što je rješenje o ovrsi doneseno, nisu ostvarene pretpostavke iz čl.342. ZPP-a za ispravak rješenja o ovrsi budući da javni bilježnik nije napravio nikakvu pogrešku u pisanju koju bi trebao ispravljati prvostupanjski sud, već je eventualno ovrhovoditelj, ukoliko se radi o istim fizičkim osobama, u svojim poslovnim knjigama istog pogrešno evidentirao i stoga ga pogrešno naznačio u prijedlogu za ovrhu, a takvu pogrešku ovrhovoditelja prvostupanjski sud nije ovlašten ispravljati nikakvim ispravkom rješenja o ovrsi kako to pogrešno smatra ovrhovoditelj.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-923/15-3 od 13. siječnja 2016. godine

PREDSTEČAJNA NAGODBA

Pravo razlučnog vjerovnika na namirenje u ovršnom postupku

(Čl. 56. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi – NN. 108/12; 144/12; 81/13 i 112/13)

Razlučni vjerovnik koji se nije odrekao prava na odvojeno namirenje u postupku predstečajne nagodbe protiv dužnika, ima pravo pokrenuti sudski ili javnobilježnički ovršni postupak protiv tog dužnika radi prodaje stvari ili unovčenja prava i nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe.

„Prema odredbi čl. 56. st. 1. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, razlučni vjerovnici su vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj dužnikovoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi (zemljišnoj knjizi, upisniku brodova, zrakoplova, intelektualnog vlasništva i sl.). Razlučni vjerovnici koji se nisu odrekli prava na odvojeno namirenje imaju pravo pokrenuti i voditi sudski ili javnobilježnički ovršni postupak radi prodaje stvari ili unovčenja prava i nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe. Dakle, pravna pozicija razlučnog vjerovnika, koji se nije odrekao prava na odvojeno namirenje, za vrijeme trajanja postupka predstečajne nagodbe koji se vodi protiv njegovog dužnika, drugačija je od pozicije ostalih vjerovnika, s obzirom da razlučni vjerovnik ima pravo pokrenuti i voditi sudski ili javnobilježnički ovršni postupak radi prodaje stvari ili unovčenja prava i nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-318/15-2 od 23. lipnja 2015. godine

PREDSTEČAJNA NAGODBA

Prijedlog za ovrhu protiv ovršenika nad kojim je otvoren postupak predstečajne nagodbe

(Čl. 68. Stečajnog zakona – NN. 71/15)

Ovrhovoditelj je ovlašten podnijeti prijedlog za ovrhu protiv ovršenika nad kojim je otvoren postupak predstečajne nagodbe radi naplate tražbine s osnove naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

„Pritom okolnost otvaranja postupka predstečajne nagodbe nema utjecaja na mogućnost vođenja ovog ovršnog postupka iz razloga što se u konkretnom slučaju zahtijeva prisilna naplata tražbine naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu, na koju predstečajni postupak ne utječe. Naime, čl. 68. mjerodavnog Stečajnog zakona (Narodne novine, broj: 71/15 – nastavno: SZ) propisano je da od dana otvaranja predstečajnog postupka do njegova završetka nije dopušteno pokretanje parničnih, ovršnih, upravnih i postupaka osiguranja protiv dužnika (st. 1.), dok se postupci iz st. 1. koji su u tijeku prekidaju danom otvaranja predstečajnog postupka (st. 2.), no navedene odredbe st. 1. i 2. ne primjenjuju se na postupke na koje predstečajni postupak ne utječe, kao ni na postupke radi ostvarenja tražbina koje su nastale nakon otvaranja predstečajnoga postupka (st. 4.). Kako je čl. 66. al. 2. SZ-a zakonodavac odredio da predstečajni postupak ne utječe, između ostalog, na tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, nema uvjeta za prekid ovog postupka te je postupak predstečajne nagodbe bez pravnog značaja za ovrhovoditeljevu tražbinu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-763/15-4 od 4. veljače 2016. godine

RAZLUČNI VJEROVNIK

(Čl. 98. st. 5. Stečajnog zakona – NN. 44/96, 161/08, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13)

Ukoliko je razlučni vjerovnik pokrenuo ovršni postupak prije otvaranja stečajnog postupka nad ovršenikom tada će sud provesti ovršni postupak bez obzira na činjenicu otvaranja stečajnog postupka nad ovršenikom.

„Dana 23. studenog 2011.g. ovrhovoditelj XX d.d. pokrenuo je ovršni postupak protiv I i II ovršenika radi naplate svoje novčane tražbine. Svoj prijedlog za ovrhu I ovrhovoditelj temelji na solemniziranim okvirnim ugovorima od 28.travnja 2009.g. i 20.srpnja 2010.g. Ovrha je određena između ostalog na nekretninama I ovršenika upisanim u z.k. ul.broj __ k.o. S. V. čest.broj __ i z.k. ul.broj __ k.o. VI b. k., čest.broj __/1/1, glede kojih je u korist I ovrhovoditelja upisano založno pravo (listovi 15 i 26 spisa). S obzirom na to I ovrhovoditelj je u odnosu na I ovršenika razlučni vjerovnik. Nakon pokretanja ovog ovršnog postupka nad I ovršenikom otvoren je stečajni postupak i to rješenjem Trgovačkog suda u V. broj St-_/13-12 od 31.svibnja 2013.g. Ova činjenica ne utječe na vođenje ovog ovršnog postupka. Naime, pokrenuti postupci ovrhe koje su razlučni vjerovnici pokrenuli prije otvaranja stečajnog postupka, nastaviti će i provesti ovršni sud po pravilima ovršnog postupka sukladno čl. 98 st. 5 Stečajnog zakona.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1614/14-2 od 19. studenog 2015. godine

PRIGOVOR PROTIV RJEŠENJA O OVRSI

Sadržaj prigovora protiv rješenja o ovrsi

(Čl. 53. Ovršnog zakona - NN. 112/12; 25/13 i 93/14)

Ukoliko je ovršenica u okviru zakonskog roka javnom bilježniku dostavila prigovor protiv rješenja o ovrsi, tada se isti, bez obzira na sadržaj, ne može tretirati samo kao prijedlog za odgodu ovrhe.

„Prije svega, treba navesti da je netočna ovrhovoditeljeva procesnopravna kvalifikacija karaktera (vrste) uloženog pravnog lijeka ovršenice, jer njen podnesak treba tretirati kao prigovor, a ne kao prijedlog za odgodu ovrhe. Naime, ovršenica je jasno označila da podnosi prigovor protiv rješenja o ovrsi, te je isti i podnijela u okviru zakonskog roka za podnošenje prigovora. Neovisno o razlozima iznijetima u pravnom lijeku ovršenice, u takvoj procesnoj situaciji nadležan sud je dužan ocijeniti ispunjenost razloga koji bi eventualno opravdavali podnošenje prigovora, na koje sud pazi po službenoj dužnosti. Naime, u konkretnoj situaciji, neprihvatljivost takvog tretmana proizlazi već iz činjenice da je ovršenica jasno označila da podnosi prigovor protiv rješenja o ovrsi, te je isti podnijela u zakonskom roku za podnošenje prigovora. Pri tome treba navesti da prigovor predstavlja redovni pravni lijek kojim ovršenica može, uz određene pretpostavke, najdjelotvornije zaštititi svoja prava i interese, pri čemu je zadatak nadležnog suda da uz iznijete razloge u prigovoru kojim ovršenica nastoji zaštititi svoja prava vodi računa i o razlozima na koje nadležni sud, prema zakonskom određenju pazi po službenoj dužnosti. Navedeni razlozi pobijaju pravilnost procesnopravne sugestije ovrhovoditelja – da se radi o prijedlogu za odgodu ovrhe (iako ovršenica svoj zahtjev reducira samo na tu mogućnost, uz zahtjev da je se oslobodi namirenja sporednih potraživanja ovrhovoditelja: zakonske zatezne kamate na glavnici i troškova postupka).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-650/15-2 od 10. rujna 2015. godine

UPUĆIVANJE NA PARNICU RADI PROGLAŠENJA OVRHE NEDOPUŠTENOM

Rok za upućivanje na parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom

(Čl. 48. st. 3. Ovršnog zakona- NN. 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Rok za upućivanje u parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom nije prekluzivni rok.

„Naime, odredbom čl.48. st.3. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 57/96, 29/99, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08 - dalje: OZ) određeno je da će ako ovrhovoditelj ospori postojanje žalbenih razloga iz čl.46. st.1. toč.7. i toč.9. – 11. tog Zakona ili se ne očituje u roku od 8 dana, sud prvog stupnja donijeti rješenje kojim će ovršenika uputiti da u roku od 15 dana od pravomoćnosti tog rješenja pokrene parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom zbog razloga iz st.1. tog članka zbog kojeg je izjavio žalbu. Imajući u vidu izneseni sadržaj citirane zakonske odredbe kao i sadržaj ostalih stavaka čl.48. OZ-a, te smisao

drugih odredbi OZ-a kojima je uređeno postupanja suda povodom žalbe ovršenika na rješenje o ovrsi donesenim na temelju ovršne isprave, prvostupanjski sud pogrešno je zaključio da je propisani rok za upućivanje u parnicu radi utvrđenja nedopuštenosti ovrhe prekluzivni rok. Kako slijedom iznesenog nema materijalnopraavnog uporišta za odbacivanje tužbe temeljem čl.282. st.1. ZPP-a stoga što je ista podnesena jedan dan po isteku roka od 15 dana od pravomoćnosti rješenja kojim je tužitelj upućen na parnicu, valjalo je žalbu tužitelja prihvatiti osnovanom, ukinuti pobijano rješenje i temeljem čl.380. toč.3. ZPP-a vratiti predmet prvostupanjskom sudu radi daljnjeg raspravljanja i donošenja meritorne odluke o tužbenom zahtjevu tužitelja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5906/14-2 od 06. ožujka 2015. godine

UPUĆIVANJE NA PARNICU RADI PROGLAŠENJA OVRHE NEDOPUŠTENOM

Podnošenje tužbe radi proglašenja ovrhe nedopuštenom

(Čl. 187. Zakona o parničnom postupku - NN. 53/91; 91/92; 112/99; 88/01; 117/03, 88/05; 2/07; 84/08; 96/08; 123/08; 57/11; 148/11 i 25/13)

Činjenica što je tužitelj podnio tužbu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom prije pravomoćnosti rješenja o upućivanju na parnicu ne može biti razlog odbacivanja tužbe kao preuranjene.

„Osnovano tužitelj u žalbi ukazuje na pogrešnu primjenu čl. 282. i čl. 187. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 84/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst i 25/13, u nastavku ZPP). Čl. 282. st. 1. ZPP-a normirano je da sud nakon prethodnog ispitivanja tužbe donosi rješenje kojim se tužba odbacuje ako utvrdi da rješavanje o tužbenom zahtjevu ne ide u sudsku nadležnost (čl. 16.) ili da je tužba podnesena nepravovremeno, ako je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe, a čl. 187. st. 2. ZPP-a. Tužba tužitelja je tužba na utvrđenje iz čl. 187. ZPP-a, nedopuštenosti ovrhe na koju je upućen rješenjem ovršnog suda utemeljenom na čl. 48. st. 3. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 57/96, 29/99, 173/03, 151/04, 88/05 i 67/07, dalje OZ), što tužitelju daje legitimaciju za podnošenje tužbe pa okolnost da je tužitelj tužbu podnio prije pravomoćnosti rješenja o upućivanju na parnicu ne može biti razlogom odbacivanja tužbe kao preuranjene u smislu čl. 282. st. 1. ZPP-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Stalna služba u Čakovcu, Gž-2818/14-2 od 17. travnja 2015. godine

PREDMETI IZUZETI OD OVRHE

Ograničenja prava treće osobe

(Čl. 128. Ovršnog zakona – NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04 i 88/05)

Treća osoba nije ovlaštena pobijati rješenje o ovrsi iz razloga nedopuštenosti ovrhe na predmetima za koje smatra da su izuzeti od ovrhe.

„Daljnjim žalbenim navodima treća osoba ukazuje na odredbu čl. 128. OZ-a kojom je propisano da ne mogu biti predmet ovrhe predmeti osobne uporabe, namještaj, štednjak, hladnjak, stroj za pranje rublja i druge stvari koje služe za zadovoljenje potreba domaćinstva ako su nužni ovršeniku i članovima njegova domaćinstva s obzirom na uobičajene uvjete života svoje društvene okoline. Takav prigovor po ocjeni ovog suda može isticati jedino ovršenik u žalbi protiv rješenja o ovrsi iz žalbenog razloga iz čl. 46. st. 1. toč. 6. OZ-a (ako je ovrha određena na predmetu koji je izuzet od ovrhe, odnosno na kojem je mogućnost ovrhe ograničena), a ne treća osoba. Treća osoba naime nije ovlaštena na podnošenje žalbe protiv rješenja o ovrsi već samo na podnošenje prigovora protiv ovrhe ukoliko smatra da ima neko pravo koje sprječava provedbu ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-189/16-2 od 7. ožujka 2016. godine

PREDMETI IZUZETI OD OVRHE

Zabilježba zabrane otuđenja pokretnina

(Čl. 161. st. 5. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Pokretnine na kojima je izvršena zabilježba zabrane otuđenja nisu izuzete od ovrhe.

„Protivno iznijetim žalbenim navodima, činjenica da je na predmetnim teretnim vozilima ovršenika već izvršena zabilježba zabrane otuđenja rješenjem Porezne uprave, ne predstavlja prepreku da se na istim predmetima odredi ovrha radi namirenja tražbine ovrhovoditelja. Naime, prema odredbi čl. 158. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ broj:147/08, 18/11, 78/12, 136/12 i 73/13) zabrana otuđenja jedna je od mjera osiguranja naplate nedospjelog poreza. Učinak zabilježbe zabrane otuđenja, u konkretnom slučaju, u smislu odredbe čl. 161. st. 6. OZ-a znači da nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva na motornom vozilu niti upis tereta na tom vozilu na temelju raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta time da raspoložbe učinjene protivno citiranoj zabrani nemaju pravnog učinka. Dakle, zabilježba zabrane otuđenja ima učinak samo u odnosu na postupanje ovršenika s takvom pokretninom, a ne predstavlja zapreku zabilježbe ovrhe na istoj pokretnini od strane drugog ovrhovoditelja temeljem rješenja nadležnog tijela. Kako dakle ni prema odredbama Općeg poreznog zakona, ni prema odredbama OZ-a od ovrhe nisu izuzeti predmeti na kojima je izvršena zabilježba zabrane otuđenja, to taj žalbeni razlog ovršenika koji u suštini predstavlja žalbeni razlog iz čl.50. st.1.toč.6. OZ-a, nije ocijenjen osnovanim.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5644/13-2 od 27. studenog 2014. godine

PREDMET OVRHE

Izuzimanje predmeta od ovrhe

(Čl. 135. st. 1. toč. 4. Ovršnog zakona - NN. 112/12 i 25/13)

Ako obrtnik kao ovršenik traži izuzimanje određenog predmeta od ovrhe tada je sud dužan utvrditi djelatnost obrtnika upisanu u obrtni registar te činjenicu koja se odnosi na nužnost tog predmeta za obavljanje upisane djelatnosti obrtnika.

„U ovoj ovršnoj stvari u kojoj se vodi ovrha na pokretninama ovršenika, prvostupanjski sud je odlučio o prijedlogu ovršenika radi izuzimanja od ovrhe naprijed opisanog stroja (stolarske kombinirke). U obrazloženju je navedeno da je nesporno da je ovršenik obrtnik i da je predmetni stroj potreban ovršeniku radi obavljanja njegove djelatnosti pa je prijedlog usvojen pozivom na odredbu čl. 135. st. 1. toč. 4. OZ-a. Prema odredbi čl. 135. st. 1. toč. 4. OZ-a ne mogu biti predmet ovrhe alat, strojevi i drugi predmeti koji su ovršeniku obrtniku ili trgovcu pojedincu nužni za obavljanje njegove upisane djelatnosti, te sirovine i pogonsko gorivo za tri mjeseca rada. Stoga nije dovoljno samo utvrditi da je ovršenik obrtnik, već je u smislu citirane odredbe bilo potrebno na pouzdan način utvrditi je li konkretni stroj nužan (a ne samo potreban) ovršeniku kao obrtniku za obavljanje njegove upisane djelatnosti (koje se radne operacije mogu obaviti na predmetnom stroju, a koje su nužne za obavljanje upisane djelatnosti ovršenika). U tom kontekstu bilo je potrebno utvrditi koja je djelatnost (odnosno djelatnosti) ovršenika kao obrtnika upisana u odgovarajući registar. Naime, prema odredbi čl. 15. st. 1. Zakona o obrtu (NN br. 143/13) obrt se upisuje u Obrtni registar, a prema odredbama Pravilnika o obliku i načinu vođenja Obrtnog registra (NN br. 58/09) u registar se upisuje i djelatnost kojom se obrt bavi.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-525/15-2 od 29. listopada 2015. godine

PREDMET OVRHE

Lovačko oružje

(Čl. 135. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Lovačko oružje nije izuzeto od ovrhe.

„Što se tiče tvrdnji ovršenika da je predmetno oružje izuzeto iz ovrhe, niti taj žalbeni razlog, a radi se o žalbenom razlogu iz čl. 50 st. 1 toč. 6 OZ-a nije osnovan. Ovršenik naime tvrdi da mu je zaplijenjeno lovačko oružje potrebno za lov kojeg je ujedno koristio i u obrani te je uz njega emocionalno vezan. Lovačko oružje u smislu odredbe čl. 135 OZ-a nije izuzeto od ovrhe, što znači da se na njemu može provoditi ovrha uz poštivanje Zakona o oružju (NN 63/07, 146/08 i 59/12). Nadalje, što se tiče tvrdnje ovršenika da je predmetno oružje koristio u obrani te je uz njega emocionalno vezan, točno je da oružje i oprema namijenjena obrani sukladno čl. 4 st. 6 OZ-a ne mogu biti predmet ovrhe. Međutim, kako se i prema navodima ovršenika njegovo oružje sada evidentno ne koristi za potrebe obrane, već isključivo za potrebe lova, a može li neka stvar ili neko pravo biti predmet obrane, sukladno čl. 4 st. 7 OZ-a ocjenjuje

se s obzirom na okolnosti koje su postojale u vrijeme podnošenja ovršnog prijedloga, radi čega se i taj žalbeni navod ukazuje neosnovanim.“

Županijski sud u Varaždinu, broj GŽ-4698/14 od 09. listopada 2014. godine

PROTUOVRHA

Prijedlog za protuovrhu nakon provedene izvansudske ovrhe
(Čl. 62. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Okolnost što je provedena izvansudska ovrha ne predstavlja procesnu zapreku da ovršenik nadležnom sudu podnese prijedlog za protuovrhu.

„Točno da je ovrhovoditelj namiren u iznosu za koji je i donijeto rješenje o ovrsi u izvansudskoj ovrsi, a ne u tijekom sudske ovrhe, ali je prema stanju prvostupanjskog spisa razvidno da je ovršenica i prije provođenja izvansudske ovrhe nakon donijetog rješenja o ovrsi javnog bilježnika namirila ovrhovoditelju iznos od 425,00 kn. Odredbom čl.284. st.5 OZ-a određeno je da tijekom izvansudske ovrhe ovršenik može pred nadležnim sudom poduzimati radnje na koje bi inače bio ovlašten tijekom sudske ovrhe. Da je ovršenica dostavila svoj prijedlog za protuovrhu javnom bilježniku na njegov spis javni bilježnik bio bi dužan takav prijedlog zajedno sa cjelokupnim spisom dostaviti nadležnom sudu pa bi taj sud upravo stoga što je ovrha već provedena odlučivao o prijedlogu ovršenice za protuovrhu jer ovršenik može jedino od suda, ali ne i od javnog bilježnika zatražiti da se ovrhovoditelju naloži vratiti ono što je ovrhom dobio. Kako dakle, ovršenik i u izvansudskoj ovrsi može poduzimati sve radnje koje bi bio ovlašten poduzimati i tijekom sudske ovrhe to je stav ovog suda da okolnost što je provedena izvansudska, a ne sudska ovrha nije procesna zapreka za podnošenje sudu prijedloga ovršenika za protuovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, GŽ-415/15-2 od 22. travnja 2015. godine

PROMJENA PREDMETA I SREDSTVA OVRHE

Nadležnost suda kojem se podnosi prijedlog za promjenu predmeta ili sredstva ovrhe

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Prijedlog za promjenu predmeta ili sredstva ovrhe podnosi se sudu koji je donio rješenje o ovrsi.

„Prema odredbi čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona (NN 112/12, 25/13 i 93/14, dalje: OZ) ovrhovoditelj može radi namirenja iste tražbine predložiti novo sredstvo ili predmet ovrhe ako se pravomoćno rješenje o ovrsi određenim sredstvom ili na određenom predmetu ne može provesti, te će u tom slučaju sud donijeti novo rješenje o ovrsi i nastaviti ovrhu na temelju toga

rješenja. Iz odredbe čl. 5. st. 3. OZ-a proizlazi da se prijedlog za promjenu sredstva ili predmeta ovrhe podnosi tijekom ovršnog postupka i to sudu koji je donio ranije rješenje o ovrsi, a to je u konkretnom slučaju Trgovački sud u Z. Iz sadržaja prijedloga za ovrhu podnijetog prvostupanjskom sudu koji ovrhovoditelj podnosi temeljem čl. 5. OZ-a pozivajući se na spis Trgovačkog suda u Z. broj Ovr-___/2011. proizlazi da je ovrha na motornim vozilima i plaći ovršenika još uvijek u tijeku to tim više što ovrhovoditelj niti ne tvrdi da bi ovršni postupak pred Trgovačkim sudom u Z. bio dovršen. Stoga u situaciji kada postupak ovrhe pred Trgovačkim sudom u Z. nije dovršen niti je ovrhovoditelj obrazložio nemogućnost namirenja tražbine na pokretninama i plaći ovršenika treba zaključiti da prijedlog ovrhovoditelja za promjenu predmeta ovrhe upućen prvostupanjskom sudu nije dopušten.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5850/14-2 od 25. travnja 2016. godine

PROMJENA PREDMETA I SREDSTVA OVRHE

Ovršni postupak pravomoćno obustavljen

(Čl. 5. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ovrhovoditelj nije ovlašten podnijeti prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe nakon što je ovršni postupak pravomoćno obustavljen.

„Naime, pravilno tumači sud prvog stupnja da je prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe ovrhovoditelj mogao podnijeti samo do trenutka obustave postupka, a ne i nakon toga, budući da je postojanje postupka temeljni preduvjet da bi se u sklopu istog moglo osnovano zatražiti i odrediti nastavak ovršnog postupka. Budući da nije sporno da je u konkretnom slučaju ovršni postupak pravomoćno obustavljen i time dovršen, u smislu čl. 68. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 – nastavno: OZ), to slijedom naprijed navedenog valja zaključiti da je podneseni prijedlog za promjenu predmeta i sredstva ovrhe nedopušten pa ga je prvostupanjski sud osnovano odbacio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1184/14-2 od 21. prosinca 2015. godin

PREKID OVRŠNOG POSTUPKA

Ovršenik brisan iz sudskog registra nakon podnošenja prijedloga za ovrhu

(Čl. 212. toč. 4. Zakona o parničnom postupku – NN. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14)

Sud će utvrditi prekid ovršnog postupka ako je ovršenik brisan iz sudskog registra nakon što je ovrhovoditelj podnio prijedlog za ovrhu.

„Naime, budući da doista nije sporno da je ovršenik, kao pravna osoba, postojao u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu te je tek nakon toga, zbog pripajanja drugoj pravnoj osobi prestao postojati (što je vidljivo u sudskom registru), sud prvog stupnja nije imao zakonskog uporišta za zaključak da je ovrha u konkretnom slučaju nemoguća. S obzirom da je

ovršnik prestao postojati nakon podnošenja prijedloga za ovrhu, sud je bio dužan postupiti sukladno čl. 212. toč. 4. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 – nastavno: ZPP) u vezi sa čl. 19. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 57/96; 29/99; 42/00-odluka USRH; 173/03; 194/03-ispravak, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 – nastavno: OZ) i utvrditi prekid ovršnog postupka jer je u ovom slučaju prekid nastupio po sili zakona.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-126/15-3 od 20. svibnja 2015. godine

ODGODA OVRHE

Odgoda zapljene novčanih sredstava

(Čl. 210. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12 i 25/13)

Ovršenik nije ovlašten tražiti odgodu zapljene novčanih sredstava sa svojih računa nego samo odgodu prijenosa tih sredstava.

„U ovom slučaju ovrhovoditelj je od Financijske agencije zatražio izravnu naplatu novčane tražbine na temelju ovršne isprave koju predstavlja presuda Općinskog suda u V. broj Povrv-___/11 od 1.prosinca 2011.g. Odredbom čl. 210 st. 1 Ovršnog zakona (Narodne novine Republike Hrvatske broj 112/12 i 25/13) propisano je da ovršenik može predložiti odgodu izdavanja naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava. Dakle, ovršenik ne može tražiti odgodu zapljene novčanih sredstava na njegovom računu, nego samo odgodu prijenosa tih sredstava. Odredbom čl. 210 st. 2 Ovršnog zakona propisano je da se na prijedlog za odgodu prijenosa zaplijenjenih sredstava na odgovarajući način primjenjuju odredbe Ovršnog zakona o odgodi ovrhe. Odgoda ovrhe na prijedlog ovršenika propisana je čl. 65 Ovršnog zakona. Kao što je već navedeno, odgodom ovrhe ovršenik može privremeno spriječiti samo provedbu ovrhe, odnosno prijenos zaplijenjenih sredstava i to ako učini vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu ili ako učini vjerojatnim da je to potrebno da bi se spriječilo nasilje. Ovršenica se u prijedlogu za odgodu ovrhe ne poziva na sprečavanje nasilja.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-5798/14-2 od 8. siječnja 2016. godine

OBUSTAVA OVRHE

Promjena adrese stanovanja ovršenice

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Promjena adrese stanovanja ovršenice nije razlog za obustavu ovrhe na pokretninama ovršenice.

„Odredbom čl.67. st.2. OZ-a propisano je da će se ovrha obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti, no ocjena je ovoga suda da činjenica što ovršenica nije dostavila sudu novu adresu na kojoj prebiva (ili boravi) uz nespornu činjenicu da je u momentu donošenja pobijanog rješenja o obustavi ovrhe sud raspolagao novom adresom

ovršenice ni u kojem slučaju ne može biti opravdan razlog nemogućnosti provođenja ovrhe i donošenja rješenja o obustavi ovrhe po službenoj dužnosti. Naime polazeći od činjenice da se ovrha može odrediti u smislu odredbe čl.127. OZ-a i kada ovrhovoditelj u momentu podnošenja prijedloga za ovrhu (još) ne zna gdje se uopće nalaze pokretnine ovršenika, nema nikakve sumnje da u konkretnoj situaciji kada je poznata adresa na kojoj „živi“ ovršenica i da u odnosu na tu adresu Općinski sud u Č. nije nadležan trebao je radi provedbe rješenja o ovrsi isto dostaviti mjesno nadležnom Općinskom građanskom sudu u Z., a ne protuzakonito postupanje ovršenice, jer nije prijavila promjenu adrese u smislu odredbe čl.145. Zakona o parničnom postupku (NN br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 43/13-Odluka USRH - dalje: ZPP) tumačiti na štetu ovrhovoditeljice.“

Županijski sud u Varaždinu, 3174/14-2 od 02. siječnja 2015. godine

OBUSTAVA OVRHE

Dostava zapisnika o provođenju ponovnog pljenidbenog zapisnika popisa imovine i procjene

(Čl. 136. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sud nije obvezan ovrhovoditelju dostaviti zapisnik o provođenju ponovnog pljenidbenog popisa i procjene.

„Naime, odredbom čl.136. st.2 i 3 OZ-a propisano je da ukoliko ovrhovoditelj u roku od 30 dana od dana dostave obavijesti ovrhovoditelju koji nije bio nazočan pljenidbi ne predloži ponovnu provedbu pljenidbe (što je ovrhovoditelj učinio), ili ako se niti pri ponovnoj pljenidbi ne nađu stvari koje mogu biti predmet ovrhe, sud će obustaviti ovrhu. Iz prethodno navedenog razvidno je da sud nije propustio obavijestiti ovrhovoditelja o rezultatima pljenidbe, jer kako je iznijeto ovrhovoditelj je bio uredno obaviješten da prilikom pljenidbe nisu nađene pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe s obzirom da nije bio nazočan prilikom provođenja pokušaja prve pljenidbe. Prema tome kako se u konkretnom slučaju dana 06. prosinca 2013.g. provodila ponovna pljenidba pokretnina ovršenika, (o vremenu koje pljenidbi je ovrhovoditelj također bio uredno obaviješten) to suprotno žalbenim navodima ovrhovoditelja sud nije više imao zakonske obveze obavještavati ga o tome da se pri tom drugom pokušaju pljenidbe nisu našle pokretnine koje mogu biti predmet ovrhe, a sve obzirom na već citiranu odredbu čl.136. st.3 OZ-a kojom je propisano da sud obustavlja ovrhu ukoliko se pri ponovnoj pljenidbi ne nađu stvari koje mogu biti predmet ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-1127/14-3 od 14. srpnja 2014. godine

OBUSTAVA OVRŠNOG POSTUPKA

Stranka u postupku

(Čl. 30. st. 5. Zakona o državnom odvjetništvu – NN. 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130/11, 72/13, 148/13, 33/15 i 82/15)

Ministarstvo financija nije ovlašteno predložiti sudu obustavu ovršnog postupka jer nema pravnu osobnost niti može biti stranka u postupku.

„Odredbom čl. 30. st. 5. Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine broj 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130/11, 72/13, 148/13, 33/15 i 82/15), propisano je da nadležno državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku u svim postupcima koji se vode radi zaštite njezinih imovinskih prava i interesa pred sudovima, upravnim i drugim tijelima, ako zakonom ili na njemu utemeljenom odlukom nadležnog državnog tijela nije drukčije određeno. Imajući u vidu da je prijedlog za osiguranje podnijela Republika Hrvatska, koju po samom zakonu u svim sudskim postupcima zastupa nadležno državno odvjetništvo, te da ni Porezna uprava, a niti Ministarstvo financija nemaju pravnu osobnost, niti mogu biti stranka u postupku, već je stranka u postupku Republika Hrvatska, to nije bilo osnove prihvatiti prijedlog Porezne uprave za obustavu postupka i brisanja upisa založnog prava na nekretninama protivnice osiguranja, pa time nisu ispunjene niti pretpostavke za obustavu ovrhe iz čl. 40. st. 1. i 2. Ovršnog zakona (Narodne novine 112/12, 25/13 i 93/14, dalje: OZ)...“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-217/16-2 od 16. ožujka 2016. godine

DOVRŠETAK OVRHE

Ovrha na novčanim sredstvima ovršenika

(Čl. 186. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13. i 93/14)

Sud će utvrditi dovršetak ovrhe nakon što Financijskoj agenciji dostavi rješenje o ovrsi na novčanim sredstvima ovršenika.

„Obzirom na naprijed citirane zakonske odredbe jasnim proizlazi da su i pljenidba i prijenos novčanih sredstava provedeni dostavom ovršenikovom dužniku rješenja o ovrsi nakon čega prvostupanjski sud koji je odredio ovrhu na novčanim sredstvima po računima ovršenika ne provodi nikakve daljnje ovršne radnje zbog čega je prvostupanjski sud, uvažavajući činjenicu da ovrhovoditelj nije imao nikakvih prijedloga u svezi provedbe ovrhe po primitku dopisa Financijske agencija od 18. studenog 2015.g., utemeljeno primjenom čl.73. st.2. OZ-a utvrdio dovršetak ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-332/16-2 od 12. svibnja 2016. godine

PRIVREMENA PLJENIDBA

Ukidanje rješenja o privremenoj pljenidbi

(Čl. 67. st. 2. i 5. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Sud će ukinuti rješenje o privremenoj pljenidbi određenoj na štednim ulozima kod banaka i vrijednosnicama na računima kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva ukoliko je na istima nemoguća nastavna provedba ovrhe.

„Naime, pravilno ovrhovoditelj u žalbi ističe kako, s obzirom da ovršenik nema štednih uloga kod banaka od kojih su zatraženi podaci o istima, a nema niti vrijednosnica na računima kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., nije mogao predložiti ovrhu na tim predmetima ovrhe, pa stoga nije bilo osnove za stavljanje izvan snage rješenja o privremenoj pljenidbi na temelju odredaba čl. 154. st. 5. i čl. 198.d st. 4. OZ-a jer iste reguliraju stavljanje izvan snage nakon što bude određena ovrha uslijed dobivenih podataka o postojanju štednih uloga odnosno vrijednosnica. Međutim, zbog nepostojanja štednih uloga odnosno vrijednosnica proizlazi nemogućnost nastavne provedbe ovrhe na tim predmetima ovrhe, u svrhu koje je i zatražena odnosno određena privremena pljenidba.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-2464/14-2 od 03. studenog 2014. godine

OVRHA NA NEKRETNINI

Dostava izvataka iz zemljišne knjige

(Čl. 82. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Smatra se da je ovrhovoditelj udovoljio obvezi iz čl. 82. st. 1. Ovršnog zakona ako je uz prijedlog za ovrhu na nekretnini priložio neslužbenu ali verificiranu presliku zemljišno-knjižnog izvataka pribavljenog putem aplikacije E-zemljišna knjiga bez ovjere zemljišno-knjižnog odjela.

„U odnosu na prilaganje e-izvataka iz zemljišne knjige valja navesti da je ovrhovoditelj, sukladno odredbi čl. 82.stav.1. OZ-a koja određuje da je uz prijedlog za ovrhu na nekretnini dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika, dostavio neovjereni no verificirani E-zk. izvadak. Obzirom da ovršenik tek prigovara da priloženi verificirani zk. izvadak nije ovjeren po nadležnom zk. odjelu, dok sadržaj istog u smislu svog knjižnog vlasništva ne osporava, valja navesti da je zahtjevu iz prethodno citirane odredbe OZ-a u potpunosti udovoljeno i to neovisno od činjenice što je ovrhovoditelj priložio ispis tzv. neslužbene kopije zk. izvataka pribavljenog putem aplikacije E-zemljišna knjiga, bez ovjere zemljišnoknjižnog odjela. Naime, od odlučnog je značaja što je priloženi zk. izvadak verificiran što znači da je proveden postupak kontrole upisa odnosno zk. uloška u digitalnom obliku s aktivnim stanjem iz ručno vođene zemljišne knjige. Odredba čl.82. OZ-a niti ne zahtijeva ovjereni zk. izvadak.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-517/15-2 od 19. svibnja 2015. godine

OVRHA NA NEKRETNINI

Rješenje o prodaji nekretnina stečajnog dužnika

(Čl. 164. st. 2. Stečajnog zakona – NN. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10)

Nakon što je na prijedlog stečajnog upravitelja doneseno rješenje o prodaji nekretnina stečajnog dužnika, razlučni vjerovnik više nije ovlašten predlagati prodaju istih nekretnina u ovršnom postupku.

„Budući da odredba čl. 164. st. 2. SZ-a određuje da, ako je razlučni vjerovnik pokrenuo postupak ovrhe na nekretnini radi prisilnoga namirenja svoje tražbine prije nego što je stečajni upravitelj predložio njenu prodaju prema odredbi st. 1. toga članka, nekretnina će se prodati u ovršnom postupku koji je pokrenuo razlučni vjerovnik, ovaj sud je stava da tumačenjem sadržaja citiranih odredbi nije dvojbeno da u situaciji u kojoj je (kako proizlazi iz dokumentacije koja se odnosi na stečajni postupak koji se vodi protiv žalitelja, a koja je dostavljena uz žalbu) nad žaliteljem otvoren stečajni postupak rješenjem Trgovačkog suda od 27. travnja 2012.g. (isto je zabilježeno u zemljišnoj knjizi za predmetnu nekretninu) te je nakon toga, rješenjem istog suda od 05. listopada 2012.g., kojim je prihvaćen prijedlog stečajnog upravitelja, određena prodaja predmetne nekretnine u stečajnom postupku primjenom pravila o ovrsi na nekretninama (time da je u obrazloženju tog rješenja navedeno da je prodaja određena jer razlučni vjerovnici nisu pokrenuli postupak ovrhe na nekretnini u smislu čl. 164. st. 1. SZ-a), što je također zabilježeno u zemljišnoj knjizi, dok je predmetni ovršni postupak pokrenut podnošenjem prijedloga za ovrhu tek 10. srpnja 2013.g., to nakon donošenja rješenja o prodaji predmetne nekretnine stečajnom postupku više nije dopušteno pokretati ovršni postupak radi prodaje te nekretnine pred ovršnim sudom (jer iz sadržaja citiranih odredbi proizlazi da bi isto bilo dopušteno samo u slučaju da je razlučni vjerovnik pokrenuo postupak ovrhe na nekretnini radi prisilnoga namirenja svoje tražbine prije nego što je stečajni upravitelj predložio njenu prodaju).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4570/14-2 od 4. studenog 2015. godine

OVRHA NA NEKRETNINI

Oslobođenje od davanja jamčevine

(Čl. 94. st. 3. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ovrhovoditelji na čiji je prijedlog određena ovrha i nositelji prava upisanih u zemljišnoj knjizi koja prestaju prodajom nekretnine u ovršnom postupku oslobođeni su davanja jamčevine samo ako su njihove tražbine iste ili niže od iznosa jamčevine i ako se njihova tražbina može namiriti iz kupovnine.

„Međutim ovršenik osnovano navodi da je prvostupanjski sud oslobodivši drugoovrhovoditelja kao kupca plaćanja jamčevine postupio protivno odredbi čl. 94. OZ-a

kojom je u st. 1. propisano da u javnoj dražbi kao kupci mogu sudjelovati samo osobe koje su prethodno dale jamčevinu. Jamčevinu sukladno odredbi st. 3. istog članka, pored osoba koje po ovom zakonu nisu dužne dati jamčevinu (Republika Hrvatska, općine, gradovi i županije, te upravna tijela kad u postupku sudjeluju kao stranke) nisu nužni dati ovrhovoditelj na čiji je prijedlog određena ovrha i nositelji prava upisanih u zemljišnoj knjizi koja prestaju prodajom nekretnine, ako njihove tražbine dostižu iznos jamčevine i ako bi se, s obzirom na njihov prednosni red i utvrđenu vrijednost nekretnine, taj iznos mogao namiriti iz kupovnine. Iz citirane odredbe čl. 94. st. 3. OZ-a proizlazi da su ovrhovoditelji na čiji je prijedlog određena ovrha i nositelji prava upisanih u zemljišnoj knjizi koja prestaju prodajom nekretnine, oslobođeni davanja jamčevine samo ako su njihove tražbine iste ili niže od iznosa jamčevine. Kako iznos tražbine drugoovrhovoditelja prelazi iznos jamčevine te obzirom na njegov prednosni red namirenja, po ocjeni ovog suda drugoovrhovoditelj ne udovoljava uvjetima za oslobođenje od plaćanja jamčevine što znači da je kao kupac na dražbi mogao sudjelovati samo uz prethodnu uplatu jamčevine te je prvostupanjski sud omogućivši drugoovrhovoditelju sudjelovanje u postupku prodaje pogrešno primijenio materijalno pravo sadržano u odredbi čl. 94. st. 1. i 3. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-3793/13 od 18. lipnja 2015. godine

OVHRHA NA NEKRETNINI

Red namirenja

(Čl. 106. i 107. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Troškovi zastupanja ovrhovoditelja nemaju prvenstveni red namirenja u ovršnom postupku.

„Iako se sud poziva na odredbe čl.106. i 107. OZ-a koje normiraju red namirenja, iste nije uopće poštivao prilikom donošenja pobijanog rješenja o namirenju. Naime, prvenstveni red namirenja imaju samo troškovi ovršnog postupka koji se tiču sudskih pristojbi i plaćenih predujmova za provedbu ovršnih radnji, a nikako ne troškovi odnoseći i na zastupanje ovrhovoditelja koje je sud prvenstveno namirio u cijelosti prema specifikaciji ovrhovoditelja od 30. srpnja 2007.g. Tek nakon namirenja tražbina koje se prvenstveno namiruju sud je mogao prići namirenju ostalih tražbina ovrhovoditelja koji se u ovom postupku jedini i namiruje, a to su tražbine osigurane založnom pravom, tražbine ovrhovoditelja na čiji je prijedlog određena ovrha, troškovi i kamate za posljednje tri godine do donošenja rješenja o dosudi nekretnine kupcu određeni ovršnom ispravom, te troškovi ovršnog postupka osim onih koji se prvenstveno namiruju, te kamate za vrijeme koje nisu namirene prema odredbi čl.107.t.4, s time da se troškovi i kamate iz čl. 107. t. 4 i 6 namiruju po istom redoslijedu kao glavna tražbina, i to sve tražbine koje imaju isti red namirenja, namiruju se – razmjerno njihovoj visini (čl.109. OZ-a).“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-516/15-2 od 2. rujna 2015. godine

RAZVRGNUĆE SUVLASNIČKE ZAJEDNICE

Troškovi provedbe ovrhe diobom nekretnine

(Čl. 100.a st. 4. Ovršnog zakona – NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04 i 88/05)

Troškove provedbe ovrhe diobom stvari snose svi sudionici razmjerno vrijednosti svojih udjela u zajedničkoj stvari, time da sud može osloboditi od plaćanja dijela kupovnine suvlasnika kao kupca za iznos za koji se može pretpostaviti da će biti pokriven iznosom koji će mu pripasti prema rješenju o namirenju.

„Naime, prvostupanjski sud o prijedlogu ovrhovoditelja odlučivao je isključivo primjenom odredbe čl.100.a st.1. i 2. OZ-a zanemarivši pri tom st.4. istog članka kojim je određeno da sud može odlučiti da kupac koji je osoba koja ima pravo na namirenje iz kupovnine, a što je u predmetnom postupku ovrhovoditelj, ne položi dio kupovnine za koji se osnovano može pretpostaviti da će biti pokriven iznosom koji će mu pripasti prema rješenju o namirenju. Odredbom čl.100.a st.5. OZ-a određeno je da o oslobođenju kupca polaganjem kupovnine prema odredbama st.1. – 4. tog članka sud odlučuje na temelju zahtjeva kupca postavljenog najkasnije na ročištu za dražbu, u rješenju o dosudi. Dakle, naprijed citirana odredba čl.100.a st.4. OZ-a daje mogućnost da se ovrhovoditelj kao kupac oslobodi od plaćanja dijela kupovnine i to za iznos za koji se osnovano može pretpostaviti da će biti pokriven iznosom koji će mu pripasti prema rješenju o namirenju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4381/14-2 od 28. listopada 2014. godine

OVHRHA NA PRAVU GRAĐENJA

Predmet ovrhe

(Čl. 76. st.3. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05 i 121/05)

Dopuštena je ovrha na pravu građenja.

„Dakle, u ovome predmetu je u smislu odredbe čl.76. st.3. OZ-a određena ovrha na pravu građenja, a koje pravo građenja je nesporno uknjiženo u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Č. u zk. ul. br. ___ k.o. Č. na čest. br. ___ na neodređeno vrijeme u korist ovršenika u 1/1 dijela. Kako nesumnjivo ovrhovoditelj raspolaže ovršnom ispravom u smislu odredbe čl.21. OZ-a isti je ovlašten na temelju te ovršne isprave tražiti donošenje pobijanog rješenja o ovrsi obzirom da ovršenik preuzetu obvezu nije u roku ispunio, što on ne poriče, a u smislu odredbe čl.76. st.3. OZ-a pravo građenja je predmet ovrhe na kojem se po zakonu može provesti ovrha radi ostvarenja tražbine (čl.4. st.2. OZ-a), slijedom čega su žalbeni navodi koji se odnose na pravilnost ovršne isprave neosnovani.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-223/14-2 od 29. prosinca 2014. godine

OVRHA NA POKRETNINAMA

Pljenidba pokretnina

(Čl. 143. st. 2. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Iste pokretnine mogu biti popisane u korist više ovrhovoditelja.

„Nadalje, iz sadržaja pobijanog rješenja proizlazi da sud prilikom pokušaja pljenidbe nije pronašao nikakve pokretnine koje bi mogle biti predmet ovrhe u domaćinstvu ovršenice. Istovjetna rečenica postoji i u zapisniku sa lica mjesta od 23. travnja 2015.g. sačinjena po sudskom ovršitelju, ali u istome stoji da je razlog tome što su već sve pokretnine koje su zatečene i to traktorski plug, sijačica marke „Olt“ sjetvopospremač „Turkaysan“, prikolica za gnoj marke „Sip“ i roto kosa iste marke zaplijenjene u ovršnim predmetima toga suda naznačenim u zapisniku, a da druga pokretna imovina koja može biti predmetom ovrhe nije pronađena. Takav sadržaj zapisnika ukazuje da su kod ovršenice zatečene pokretnine koje mogu biti predmetom ovrhe, ali koje su već popisane u korist drugih ovrhovoditelja u drugim ovršnim predmetima toga suda. To, po ocjeni ovoga suda, ne znači da prvostupanjski sud kod ovršenice nije našao pokretnine koje mogu biti predmetom ovrhe. Naime, iste pokretnine mogu biti popisane u korist više ovrhovoditelja, a što ima utjecaja jedino na prednosni red založnog prava stečenog popisom ili zabilješkom u zapisniku o pljenidbenom popisu, koji se određuje prema danu kad je popis obavljen odnosno prema danu kad je stavljena zabilješka, kako to propisuje odredba čl.143. st.2 OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-683/15-2 od 17. rujna 2015. godine

OVRHA NA POKRETNINAMA

Ovršenica nije odjavila svoje prebivalište

(Čl. 49. Zakona o policijskim poslovima - NN 76/09 i 92/14)

Ovršni sud nije ovlašten raspisati potragu za ovršenicom iz razloga što ista nije odjavila svoje prebivalište.

„Daljnji prijedlog ovrhovoditelja da ovršni sud zatraži od PU Z. raspisivanje potrage za ovršenicom također je valjano po prvostupanjskom sudu odbijen jer je čl.49. Zakona o policijskim poslovima (NN 76/09, 92/14) propisano da se potraga raspisuje za osobom za koju postoje osnove sumnje da je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj, za osobom koja može dati obavijesti o navedenom kaznenom djelu prekršaju ili počinitelju, za nestalom osobom, za osobom za kojom je izdana tjeratica u skladu sa posebnim zakonom. Prema tome okolnost da ovršenica nije odjavila mjesto prebivališta nije ta činjenica zbog koje se može po nalogu ovršnog suda raspisati potraga. Napominje se da ovrhovoditelj nije predložio provođenje druge mjere traganja iz čl. 48. Zakona o policijskim poslovima-raspisivanje objave, koja se raspisuje radi utvrđivanja prebivališta ili boravišta osoba u slučaju propisanom zakonom već navedeno predlaže tek u žalbi. Ovrhovoditelj je sukladno čl.7. i 11.

Zakona o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08, 130/11 i 106/12), uz prilaganje dokumentacije na temelju koje se može utvrditi postojanje pravnog interesa za pribavljanje podataka o prebivalištu druge osobe (primjerice: akt suda iz kojeg je vidljivo da je podatak potrebno pribaviti radi vođenja sudskog postupka) imao mogućnosti zatražiti pribavljanje podatka o prebivalištu ovršenice od nadležnog tijela.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-984/15-2 od 25. siječnja 2016. godine

OVRHA NA POKRETNINAMA

Odbacivanje prijedloga za ovrhu na pokretninama ovršenika
(Čl. 136. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Sud će odbaciti prijedlog za ovrhu na pokretninama ovršenika ukoliko ovrhovoditelj nije predložio sve ovršne radnje propisane Ovršnim zakonom.

„Naime, ovrhovoditelj je radi prisilne naplate svoje tražbine predložio određivanje ovrhe na novčanoj tražbini i na pokretninama ovršenice. No pritom, zahtijevajući ovrhu na pokretninama, nije na odgovarajući način predložio sve ovršne radnje propisane mjerodavnim Ovršnim zakonom (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14 – nastavno: OZ). Navedeni propis, tako, u čl. 136. st. 1. određuje da se ovrha na pokretninama provodi njihovom zapljenom, procjenom, oduzimanjem, otpremanjem, povjeravanjem na čuvanje sudu, ovrhovoditelju ili trećoj osobi, njihovom prodajom te namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom, dok u stavku 2. tog članka propisuje da je ovrhovoditelj dužan u prijedlogu za ovrhu naznačiti traži li da se oduzete pokretne povjere njemu na čuvanje ili određenoj trećoj osobi, osim ako nije riječ o pokretninama koje se predaju u sudski odnosno javnobilježnički polog (čl. 140. st. 4. i 5.). Budući da je predmetnim prijedlogom za ovrhu ovrhovoditelj propustio predložiti i oduzimanje pokretnina, kao jednu od propisanih ovršnih radnji, a nije određeno naznačio ni traži li da se oduzete pokretne povjere na čuvanje njemu ili određenoj trećoj osobi (već je isto naveo alternativno, osim toga niti ne konkretizirajući treću osobu), valja zaključiti da su ispunjeni uvjeti za odbacivanje prijedloga za ovrhu na pokretninama u smislu čl. 136. st. 4. OZ-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-596/15-2 od 20. kolovoza 2015. godine

OVRHA NA POKRETNINAMA

Dopuštenost ovrhe na pokretninama
(Čl. 39. Ovršnog zakona NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Nije dopušteno predložiti ovrhu na pokretninama ovršenika pod uvjetom da se ovrhovoditelj ne namiri u cijelosti iz novčanih sredstava na računima ovršenika.

„Točno je da je ovrhovoditelj ovlašten predložiti više predmeta ili sredstva ovrhe. Međutim, protivno navodima žalbe, ovrhovoditelj nije ovlašten u samom prijedlogu predlagati drugo sredstvo ovrhe, konkretno na pokretninama, ukoliko se u cijelosti ne bi mogla namiriti njegova tražbina na novčanim sredstvima ovršenika, kako to čini ovrhovoditelj u svom prijedlogu. S tim u vezi pogrešno je i pozivanje ovrhovoditelja na analognu primjenu Zakona o parničnom postupku obzirom da navedeni Zakon u čl.188. st.2. određuje mogućnost isticanja dva i više tužbenih zahtjeva u jednoj tužbi tako da sud slijedeći od tih zahtjeva prihvati ako nađe da onaj koji je ispred njega istaknut nije osnovan. Ovrhovoditelj nije na taj način predložio ovrhu na pokretninama ovršenika, već način da sud odredi ovrhu na pokretninama ukoliko se ovršna tražbina ne bi namirila iz novčanih sredstava na računima ovršenika, a za koji slučaj odredba čl.5. st.3. OZ-a ovlašćuje ovrhovoditelja da predloži novo sredstvo ili predmet ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-737/15-2 od 28. listopada 2015. godine

OVRHA NA POKRETNINAMA

Provedba ovrhe na motornom vozilu

(Čl. 143. k Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05, 67/08)

Odredbe Ovršnog zakona koje reguliraju provedbu ovrhe na pokretninama primjenjuju se i prilikom provedbe ovrhe na motornom vozilu, osim odredaba o načinu prodaje motornog vozila.

„Pogrešno ovrhovoditelj smatra da se odredbe OZ-a koje reguliraju ovrhu na pokretninama ne primjenjuju kod provedbe ovrhe na motornom vozilu. Naime, i motorno vozilo je pokretnina pa odredbe OZ-a koje se odnose na provedbu ovrhe na pokretninama se primjenjuju i kod provedbe ovrhe na motornom vozilu osim onih odredaba koje su specifične za ovrhu na motornom vozilu a to su odredbe o načinu prodaje motornih vozila. Već je prethodno rečeno da je ovrhovoditelj postupio sukladno čl.143.k st.1 OZ-a na koju odredbu se u žalbi poziva, te svojim prijedlogom još od 13. lipnja 2011.g. predložio oduzimanje motornog vozila, po kojem prijedlogu je sud postupio, o provedbi ove ovršne radnje uredno obavijestio ovrhovoditelja koji zbog navodno prekratkog roka (kako sad navodi u žalbi) nije predložio odgodu, niti je osigurao potrebno prijevozno sredstvo i radnu snagu za poduzimanje ove ovršne radnje niti je pristupio provođenju ove ovršne radnje, niti je nakon primitka zaključka suda o provedbi ovršnih radnji dana 26. rujna 2013.g. u daljnjem roku od mjesec dana predložio ponovno provođenje ovršne radnje oduzimanja motornog vozila, zbog čega je prvostupanjski sud osnovano postupio sukladno odredbi čl.133.a st.5 i 6 OZ-a i obustavio ovrhu na motornom vozilu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-540/14-2 od 02. veljače 2015. godine

OVHRHA NA POKRETNINAMA - MOTORNOM VOZILU

Nemogućnost ovrhe

(Čl. 143.j st. 1. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ovrha je nemoguća na motornom vozilu koje je zbog tehničke neispravnosti objavljeno rješenjem policijske uprave.

„Naime, imajući u vidu da je temeljna procesno-pravna pretpostavka određivanja ovrhe na motornom vozilu kao specifičnoj vrsti ovrhe na pokretnini, sukladno odredbi čl.143.j.stav.1. OZ-a -izvadak iz evidencije policijske uprave o vlasništvu ovršenika na motornom vozilu i da je Policijska uprava Međimurska svojim dopisom broj 511-21-04/4-5057/2-12 od 19.11.2012.g. izvijestila sud da je vozilo zbog tehničke neispravnosti objavljeno rješenjem od 04.travnja 2012.g. čime je izgubilo temeljno svojstvo na osnovu kojeg je prvostupanjski sud odredio ovrhu, to se evidentno u smislu odredbe čl.67.stav.2. OZ-a ni ovrha na takvom vozilu više ne može provesti zbog čega je pravilno prvostupanjski sud ovrhu određenu na motornom vozilu ovršenika obustavio.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-11/14-2 od 26. kolovoza 2014. godine

OVHRHA NA POKRETNINAMA – MOTORNOM VOZILU

Zabilježba ovrhe na motornom vozilu u evidenciji MUP-a

(Čl. 143j. st. 6. Ovršnog zakona NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ukoliko je ugovor o kupoprodaji motornog vozila sklopljen nakon što je izvršena zabilježba ovrhe na motornom vozilu u evidenciji Ministarstva unutarnjih poslova, tada takav ugovor nema nikakvog utjecaja na provedbu ovrhe na tom motornom vozilu, bez obzira što je isto predano kupcu u posjed.

„Prvostupanjski sud je jasno naveo da je na predmetnom motornom vozilu za koje tužitelj tvrdi da ga je stekao kupoprodajnim Ugovorom od 30. listopada 2010. god. kada mu je i predan u posjed, u tom trenutku zabilježba ovrhe već bila provedena u Upisniku vozila kod nadležne Policijske uprave a i u Upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja kod Upisničkog mjesta V.- Financijske Agencije bio je već proveden upis mjere zabrane otuđenja i opterećenja temeljem raspoložbi ovršenika. Kraj jasne odredbe čl.143.j st. 4 OZ koja određuje da zabilježbom ovrhe ovrhovoditelj stječe založno pravo na motornom vozilu, te st. 6. istog zakonskog propisa prema kojem nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva na motornom vozilu niti upis tereta na tom vozilu utemeljen na raspoložbi ovršenika bez obzira kada je ta raspoložba poduzeta, s time da raspoložbe učinjene protivno toj zabrani nemaju pravnog učinka, to je jasno da tužitelj temeljem Ugovora o kupoprodaji predmetnog

motornog vozila od 30. listopada 2010.god. na temelju kojeg mu je motorno vozilo i predano u posjed po II-tuženiku, što su sve pravni poslovi utemeljeni na radnjama ovršenika, nije stekao pravo vlasništva na istom jer niti navedeni pravni posao kao ni predaja u posjed motornog vozila tužitelju nemaju nikakvog pravnog učinka (ništeti su) u pogledu vlasništva II-tuženika na spornom motornom vozilu. Pri prethodno rečenom niti činjenica da niti on niti II-tuženi u trenutku predaje u posjed motornog vozila nisu znali da je u tijeku ovršni postupak ovrhom na spornom motornom vozilu a da je u trenutku saznanja za isto 30. studenog 2010.god. tužitelj već stekao pravo vlasništva jer se vlasništvo obzirom se radi o pokretnoj stvari stječe samom predajom u posjed, nije relevantna jer prema prethodno citiranoj zakonskoj odredbi niti predaja u posjed tužitelju motornog vozila što je raspoložba II-tuženika bez obzira što je učinjena prije saznanja tužitelja i II-tuženika o vođenju ovršnog postupka, nema pravnog učinka, takvom predajom posjeda koja je učinjena nakon zabilježbe ovrhe tužitelj nije mogao steći pravo vlasništva. “

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4097/14-2 od 1. travnja 2015. godine

PROVEDBA UPISA MJERE ZABRANE OTUĐENJA I OPTEREĆENJA MOTORNOG VOZILA

Izvanparnični postupak

(Čl. 161. Ovršnog zakona – NN. 112/12 i 25/13)

Upis mjere zabrane otuđenja i opterećenja motornog vozila provodi se u izvanparničnom postupku u kojem se isključivo odlučuje o upisu te mjere radi javnog objavljivanja postojanja mjere zabrane otuđenja ili opterećenja tog vozila i bez utjecaja je na ovršni postupak koji se vodi pred sudom.

„Prilikom ocjene osnovanosti pobijanog rješenja u povodu žalbe protustranke, valja najprije napomenuti kako predmetni postupak predstavlja izvanparnični postupak radi provedbe upisa mjere zabrane otuđenja i opterećenja motornog vozila. Na temelju rješenja o ovrši Financijska agencija naložila je predloženi glavni upis mjere zabrane otuđenja i opterećenja motornog vozila protustranke, a na temelju čl. 161. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13 – nastavno: OZ) u vezi čl. 6. st. 1. toč. 5., čl. 25. st. 1. i čl. 26. Zakona o upisniku sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima (Narodne novine, broj: 121/05 – nastavno: Zakon o Upisniku...). Prema tome, predmetni izvanparnični postupak ne predstavlja ovršni postupak, već se ovrha na motornom vozilu protustranke provodi u drugom postupku pred Općinskim sudom u Varaždinu pod brojem: Ovr-___/14 (u kojem je doneseno rješenje o ovrši), a u ovom se predmetu odlučuje isključivo o upisu mjere zabrane otuđenja i opterećenja, i to na osnovi gore navedenih zakonskih odredbi. Stoga navodi žalbe nisu odlučni za ocjenu osnovanosti pobijanog rješenja, time da je potrebno istaknuti kako, sukladno čl. 21. st. 4. Zakona o upisniku..., upis predmetne mjere zabrane otuđenja i opterećenja u odnosu na treće ima učinak da se od dana upisa isti ne mogu pozivati na to da nisu znali za postojanje upisa, što je u vezi sa činjenicom da, prema čl. 161. st. 2. i 4. OZ-a zabilježbom ovrhe u evidenciji o registriranim i označenim vozilima kod policijske uprave ovrhovoditelj stječe založno pravo na vozilu, time da, prema čl. 161. st. 6. OZ-a, nakon zabilježbe ovrhe nije dopušten upis promjene prava vlasništva na motornom vozilu niti upis

tereta na tom vozilu na temelju raspoložbi ovršenika, bez obzira na to kad je ta raspoložba poduzeta, a raspoložbe učinjene protivno ovoj zabrani nemaju pravnog učinka.“

Županijski sud u Varaždinu broj Gž-43/15-2 od 13. siječnja 2015. godine

OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Pretpostavka za sudsku ovrhu

(Čl. 211. Ovršnog zakona – NN. 112/12., 25/13. i 93/14)

Ovrhovoditeljica je ovlaštena podnijeti prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima ovršenice sudu ako raspolaže ovršnom ispravom iz čl. 209. st. 1. Ovršnog zakona samo ako uz prijedlog priloži potvrdu Agencije da nije bila moguća izravna naplata temeljem te isprave preko Agencije.

„Imajući u vidu da je odredbom čl.211. st.1. OZ-a određeno da će sud odbaciti kao nedopušten prijedlog za ovrhu na novčanim sredstvima na računu na temelju pravomoćnog i ovršnog rješenja ovrši na temelju vjerodostojne isprave, zadužnice te na temelju isprave iz čl.209. st.1. tog Zakona (a što je i ovršna odluka suda) na temelju kojih se može od Agencije zatražiti izravna naplata, osim ako se na temelju tih isprava nije mogla provesti naplata preko Agencije, o čemu će Agencija izdati potvrdu, ovrhovoditeljica je bila dužna u činjeničnim navodima prijedloga za ovrhu iznijeti razloge zbog kojih traži da sud odredi ovrhu na novčanim sredstvima ovršenice radi namirenja tražbine utvrđene ovršnom ispravom – pravomoćnom i ovršnom presudom Općinskog građanskog suda u Z. u broj:P-___/12 od 17. srpnja 2013.g., konkretno navodeći da se naplata po toj ovršnoj ispravi nije mogla provesti izravnom naplatom zatraženom od Agencije i u dokaz tome priložiti potvrdu Agencije. Ovrhovoditeljica, međutim, u prijedlogu za ovrhu nije iznijela nikakve razloge u tom smislu, niti je o tome da se zatražena izravna naplata nije mogla provesti priložila potvrdu Agencije. Stoga navodima žalbe da Agencija nije mogla postupiti po njenom zahtjevu za izravnu naplatu, ovrhovoditeljica iznosi nove činjenice koje na temelju čl.352. st.1. ZPP-a u vezi čl.21. st.1. OZ-a nije ovlaštena iznositi u žalbi, kao što nije ni ovlaštena u žalbi predlagati nove dokaze, time da računom Financijske agencije od 14. svibnja 2015.g za povrat osnove za plaćanje niti ne dokazuje činjenicu nemogućnosti izravne naplate putem te Agencije.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-268/16-2 od 6. travnja 2016. godine

OVRHA NA PLAĆI

Dopuštenost ovrhe na plaći

(Čl. 197. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Od 01. rujna 2014. godine prijedlog za ovrhu na plaći ovršenika dopušten je samo ako poslodavac ovršeniku ne isplaćuje plaću na račun kod banke.

„Naime, odredbom čl. 197. st. 1. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13 i 93/14 – nastavno: OZ), koja je upravo glede sporne okolnosti novelirana odredbom čl. 61. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 93/14), propisano je da se rješenjem o ovrši na plaći određuje pljenidba određenoga dijela plaće i nalaže poslodavcu koji ovršeniku ne isplaćuje plaću na račun kod banke da novčani iznos za koji je određena ovrha isplati odnosno isplaćuje ovrhovoditelju nakon pravomoćnosti toga rješenja. Na taj način je voljom zakonodavca izrijekom onemogućeno određivanje ovrhe na plaći koja se isplaćuje na račun kod banke, kako je to naveo i prvostupanjski sud, time da je ratio takve odredbe vidljiv u obrazloženju čl. 61. Nacrta konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 93/14), a koje obrazloženje predlagatelja zakona u cijelosti glasi: „Predloženom izmjenom odredbe članka 197. ograničava se određivanje ovrhe na plaći kod poslodavca samo ako poslodavac ne isplaćuje plaću na račun kod banke. Na takav način otklonit će se problemi uočeni u istovremenoj primjeni odredbi o ovrši na plaći i ovrši na novčanoj tražbini te će se poslodavci rasteretiti od provedbe ovrhe.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-140/15-2 od 21. svibnja 2015. godine

OVRHA NA PLAĆI

Kad je ovršeniku prestao radni odnos zbog odlaska u mirovinu

(Čl. 67. st. 2. Ovršnog zakona - NN. 57/96; 29/99; 42/00-odluka US RH; 173/03; 194/03 – ispr., 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08)

Ukoliko se provodi ovrha na plaći ovršenika kojemu je prestao radni odnos zbog odlaska u mirovinu, tada je ovrhovoditelj dužan zatražiti promjenu sredstva ovrhe na način da zatraži ovrhu na mirovini ovršenika.

„Međutim, u konkretnim činjeničnim okolnostima, kada je na pouzdan način moguće utvrditi da je ovršenik korisnik mirovine (na listu 53 prvostupanjskog spisa nalazi se potvrda HZMO o takvom statusu ovršenika), dakle, da se ovršenik (više) ne nalazi u radnom odnosu i prima plaću, pogrešno je pozivanje prvostupanjskog suda na odredbu čl. 176. st. 4. OZ-a. Naime, odluku je valjalo donijeti u kontekstu odlučne činjenice da je ovrha na plaći ovršenika postala nemoguća, koja situacija je normirana odredbom čl. 67. st. 2. OZ-a. Usprkos pogrešnom pravnom pristupu prvostupanjskog suda i uz pravilnu primjenu materijalnog prava u ovoj ovršnoj stvari trebalo je odlučiti na jednak način, s obzirom da je odredbom čl. 67. st. 2. OZ-a, propisano da će se ovrha obustaviti ako je postala nemoguća ili se iz drugih razloga ne može provesti. U vezi navedenog upućuje se i na pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela ovog suda održane 6. listopada 2011., koje pravno shvaćanje je temeljem mjerodavnih odredbi Zakona o sudovima (čl. 35. st. 3. ranije važećeg Zakona, odnosno čl. 40. st. 2. sada važećeg Zakona) obvezno za sva drugostupanjska vijeća ili suce pojedince tog odjela, odnosno suda. Prema tom pravnom shvaćanju: „Ukoliko ovršeniku kojem je određena, te se i provodi ovrha na plaći, prestane radni odnos zbog odlaska u mirovinu, ovrhovoditelj je dužan zatražiti promjenu sredstva ovrhe na način da prijedlogom za ovrhu zatraži ovrhu na mirovini ovršenika“. Ovrhovoditelj dostavom obavijesti da je ovršenik korisnik mirovine nije zatražio

promjenu sredstva ovrhe, pa prijedlog za promjenu sredstva ovrhe u ovom predmetu niti ne egzistira.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-589/15-2 od 26. kolovoza 2015. godine

POSTUPAK IZRAVNE NAPLATE

Nadležnost vijeća prvostupanjskog suda

(Čl. 210. st. 1. Ovršnog zakona - NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

O prijedlogu ovršenika za donošenje rješenja u postupku izravne naplate kojim će se Financijskoj agenciji naložiti da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava, odnosno rješenja kojim će se pljenidba i prijenos proglašiti nedopuštenim od 1. rujna 2014. godine odlučuje vijeće prvostupanjskog suda.

„Naime, prema mišljenju ovog suda, u postupku izravne naplate, a povodom pravnog sredstva ovršenika izjavljenog u smislu odredbe čl. 210. st. 1. OZ-a (prijedloga za donošenje rješenja kojim će se FINI naložiti da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava, odnosno rješenja kojim će se pljenidba i prijenos proglašiti nedopuštenim) nadležan je prvostupanjski sud. Nadalje, o žalbi protiv rješenja donesenog o prijedlogu ovršenika prema odredbi čl. 210. st. 5. OZ-a (čl. 68. ZID OZ-a - NN br. 93/14), koja je stupila na snagu 1. rujna 2014., odlučuje vijeće prvostupanjskog suda.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-183/15-2 od 8. lipnja 2015. godine

OVHRHA NA MIROVINI

Potvrda da je ovršenik primatelj mirovine

(Čl. 171.- 218. Ovršnog zakona – NN. 112/12)

Ovrhovoditelj koji predlaže ovrhu na mirovini nije dužan uz prijedlog za dostaviti potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje da je ovršenik primatelj mirovine.

„Ovrhovoditelj osnovano navodi da se u konkretnom slučaju ne radi o novom ovršnom prijedlogu, već o prijedlogu za promjenu sredstva ovrhe, te da Ovršnim zakonom nije propisana obveza ovrhovoditelja na dostavu potvrde HZMO (da je ovršenica primateljica mirovine). Prema odredbi čl. 39. st. 1. OZ-a, prijedlog za ovrhu mora sadržavati zahtjev za ovrhu u kojem će biti naznačena ovršna ili vjerodostojna isprava na temelju koje se traži ovrha, ovrhovoditelj i ovršenik, osobni identifikacijski brojevi ovrhovoditelja i ovršenika, tražbina čije se ostvarenje traži, te sredstvo kojim ovrhu treba provesti, i, po potrebi, predmet u odnosu na koji ga treba provesti. Prijedlog mora sadržavati i druge propisane podatke potrebne za provedbu ovrhe. Ovršni zakon u odnosu na određena sredstva, odnosno predmete ovrhe propisuje da prijedlog za ovrhu, uz podatke iz čl. 39. st. 1. OZ-a, mora sadržavati i druge podatke koji su potrebni za provedbu ovrhe. Primjerice, kod ovrhe na nekretnini, odredbom čl. 82. st. 1. OZ-a, propisano je da je uz prijedlog za ovrhu na nekretnini, ovrhovoditelj dužan podnijeti izvadak iz zemljišne knjige kao dokaz o tome da je nekretnina upisana kao vlasništvo ovršenika. Međutim, u

konkretnom slučaju predložena je ovrha na mirovini ovršenice, a odredbama kojima je normirana ovrha na novčanoj tražbini, pa tako i na mirovini (čl. 171. do 218. OZ-a), nije propisano da ovrhovoditelj, uz prijedlog za ovrhu, mora dostaviti potvrdu HZMO da je ovršenik primatelj mirovine.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4517/14-2 od 22. rujna 2014. godine

OVRHA RADI NAPLATE BUDUĆIH OBROKA UZDRŽAVANJA

Naplata nedospjelih budućih obroka uzdržavanja

(Čl. 350. u vezi s čl. 236. Obiteljskog zakona – NN. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11 i 61/11)

Ovrha radi naplate budućih nedospjelih obroka uzdržavanja maloljetnog djeteta ne može se odrediti na nekretnini ovršenika.

„Žalba ovršenika nije osnovana, a istaknuti navodi žalbe nisu odlučni, te nemaju nikakvog utjecaja na pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja o ovrsi, no povodom uložene žalbe ovaj sud ispitujući pobijano rješenje po službenoj dužnosti sukladno odredbi čl.365.st.2 Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05 i 2/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, dalje: ZPP) u svezi s čl.19. st.1 OZ-a utvrđuje da je prvostupanjski sud u dijelu kojim je odredio ovrhu na nekretninama ovršenika i za buduće nedospjele obroke uzdržavanja pogrešno primijenio materijalno pravo jer iako se temeljem ovršne isprave- presude kojom je utvrđena obveza uzdržavanja mlljt. djeteta može tražiti i odrediti ovrha kojom će sud odrediti ovrhu i za buduće obroke uzdržavanja mlljt. djeteta no samo na plaći ili na drugom stalnom primanju ovršenika, ali ne i na nekretninama ovršenika.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž-4122/14-2 od 03. rujna 2014. godine

OVRHA RADI NAPLATE NEDOSPJELIH IZNOSA UZDRŽAVANJA

Kada obveznik uzdržavanja ne postupa po pravomoćnoj presudi

(Čl. 236. Obiteljskog zakona - NN. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11 i 25/13)

Korisnik uzdržavanja ovlašten je na temelju pravomoćne presude tražiti donošenje rješenja o ovrsi kojim će se odrediti ovrha na novčanoj tražbini obveznika uzdržavanja i za one obroke uzdržavanja koji još nisu dospjeli ukoliko obveznik uzdržavanja ne postupa po pravomoćnoj presudi kojom je utvrđena visina njegove obveze.

„Prvostupanjski je sud također pravilno odredio ovrhu i za buduće obroke uzdržavanja, čije će dospijeće uslijediti nakon donošenja rješenja o ovrsi. Naime, odredba čl. 350. Obiteljskog zakona (NN 116/03, 17/04, 106/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11 i 25/13, dalje: OBz) predviđa mogućnost naplate pojedinih iznosa uzdržavanja koji će tek dospijevati svaki mjesec, što znači da će se ovršeniku budući dospijevajući iznosi uzdržavanja, temeljem pravomoćne sudske odluke, naplaćivati ovrhom na njegovim računima sukladno utvrđenim rokovima dospijeća iz ovršne isprave, tj. svakog 25-og dana u mjesecu za tekući mjesec.

Ukoliko obveznik uzdržavanja ne postupa po pravomoćnoj ovršnoj presudi kojom je utvrđena visina njegove obveza, a nije sporno da ovršenik unatrag nekoliko mjeseci prije podnošenja prijedloga za ovrhu ne postupa po pravomoćnoj sudskoj odluci, korisnik uzdržavanja ovlašten je temeljem takve presude tražiti donošenje rešenja o ovrsi kojim će sud odrediti ovrhu na novčanoj tražbini ovršenika i za one obroke uzdržavanja koji još nisu dospjeli, a na što upućuje i odredba čl. 236. OBz-a.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-691/15-2 od 5. listopada 2015. godine

OVRHA RADI PREDAJE DJETETA RODITELJU

Saslušanje maloljetnog djeteta

(Čl. 12. Konvencije o pravima djeteta – NN. MU 12/93 i 20/97)

Ukoliko su u postupku ovrhe predajom djeteta tvrdnje roditelja kontradiktorne tada će se u odnosu na odlučne činjenice da li jedan od roditelja postupa ili ne postupa po nalogu suda iz pravomoćnog rješenja o ovrsi saslušati i maloljetno dijete stranaka jer predaja djeteta ne ovisi uvijek o isključivoj volji roditelja koji je dijete dužan predati drugom roditelju.

„Ovrhovoditeljica s jedne strane tvrdi da joj ovršenik, unatoč zapriječenoj mu kazni, još uvijek nije predao mlljt. djecu, dok s druge strane ovršenik tvrdi kako ovrhovoditeljica vješto izbjegava njihovu primopredaju radi čega da je tražio i intervenciju CSS I. prilikom primopredaje djece. U žalbi kao i tijekom prvostupanjskog postupka tvrdi da djeca ne žele živjeti s majkom te da mu se i u slučaju kada ostanu kod majke ponovno vraćaju, što je bilo i razlogom da je u međuvremenu pokrenuo postupak radi izmjene odluke s kojim će roditeljem mlljt. djeca živjeti. Djeca stranaka rođena su i to mlljt. K., 13. svibnja 2004.g., mlljt. L., 09. svibnja 2006.g. i mlljt. S., 08. svibnja 2008.g., pa se radi o djeci koja i u ovršnom postupku sukladno čl. 89. st. 5. ObZ-a imaju pravo na prikladan način saznati važne okolnosti slučaja, dobiti savjet i izraziti svoje mišljenje te biti obaviještena o mogućim posljedicama njihovog mišljenja, koje se uzima u obzir u skladu s dobi i zrelosti djeteta, a navedeno pravo izražavanja vlastitog mišljenja proizlazi i iz čl. 12. Konvencije o pravima djeteta (NN MU 12/93 i 20/97), u koju svrhu se djetetu mora dati mogućnost saslušanja u sudskom ili upravnom postupku koji se odnosi na njega, bilo izravno, bilo uz pomoć posrednika ili odgovarajućeg tijela na način usklađen s pravilima postupka nacionalnog prava. Navedeno, obzirom na suprotstavljene tvrdnje ovrhovoditeljice (koja tvrdi da ovršenik ne postupa po nalogu suda) i ovršenika (koji tvrdi da ovrhovoditeljica izbjegava primitak djece te da i sama djeca odbijaju odlazak k majci), po ocjeni ovog suda radi utvrđivanja odlučne činjenice postupa li ili ne ovršenik po nalogu suda iz pravomoćnog rješenja o ovrsi bilo je potrebno saslušati djecu stranaka bilo izravno na sudu uz pomoć psihologa ili preko nadležnog centra za socijalnu skrb. Sve to iz razloga jer predaja djeteta ne može u svakom pojedinom slučaju ovisiti o isključivoj volji roditelja koji ga je dužan predati drugom roditelju.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ob-103/15-2 od 19. listopada 2015. godine

IZVANSUDSKA OVRHA

Troškovi izvansudske ovrhe

(Čl. 284. Ovršnog zakona – NN. 112/12, 25/13 i 93/14)

Nakon što je u cijelosti namirio svoju tražbinu u postupku izvansudske ovrhe, ovrhovoditelj je ovlašten zahtijevati kod nadležnog suda naknadu troškova te izvansudske ovrhe.

„Prilikom ocjene zakonitosti i pravilnosti pobijanog rješenja, valja prije svega reći da sud prvog stupnja bez osnove inzistira na razlici između postupka izvansudske ovrhe iz čl. 284. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/12, 25/13, 93/14 – nastavno: OZ) i postupka izravne naplate kod FINA-e iz čl. 209. OZ-a. Naime, izravna naplata novčane tražbine na temelju ovršne sudske odluke (kao što je ovdje slučaj) jest specifičan postupak prisilnog ostvarenja novčane tražbine izvan suda, pred posebnim tijelom kojemu je provođenje takvih postupaka zakonski dano u nadležnost. Stoga je, u kontekstu troškova postupka, neopravdano raditi distinkciju u odnosu na postupak izvansudske ovrhe radi ostvarenja tražbine iz pravomoćnog i ovršnog rješenja o ovrsi kojim je ovrha određena na novčanoj tražbini po računu kod banke ili općenito na imovini ovršenika. S obzirom da je prisilna naplata tražbine iz ovršne isprave uspješno izvršena, nema dvojbe da su ovrhovoditelji legitimirani pred sudom tražiti, u roku iz čl. 14. st. 6. OZ-a, naknadu troškova koji su im bili potrebni za ovrhu.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-959/15-3 od 16. prosinca 2015. godine

PRIVREMENA MJERA

Obustava postupka osiguranja

(Čl. 353. st. 1. Ovršnog zakona – NN. 112/12 i 25/13)

Nisu ispunjeni uvjeti za obustavu postupka osiguranja ako je predlagatelj osiguranja podnio tužbu radi opravdanja privremene mjere izvan roka određenog rješenjem o osiguranju ali prije nego što je protivnik osiguranja podnio prijedlog za obustavu postupka osiguranja.

„Odredbom čl. 353. st. 1. OZ-a određeno je da će sud na prijedlog protivnika osiguranja obustaviti postupak i ukinuti provedene radnje ako predlagatelj osiguranja u određenom roku nije podnio tužbu, odnosno nije pokrenuo drugi postupak radi opravdanja privremene mjere ili je vrijeme za koje je određena privremena mjera proteklo. Slijedom navedenog, predlagatelj osiguranja ispravno ističe da se privremena mjera može ukinuti na prijedlog protivnika osiguranja, a u konkretnom slučaju protivnik osiguranja je podnio takav prijedlog za obustavu 29. veljače 2016.g. Nadalje, odredbom čl. 351. st. 1. OZ-a propisano je da će se u rješenju kojim je određena privremena mjera odrediti i trajanje te mjere, a ako je mjera određena prije podnošenja tužbe ili pokretanja kojeg drugog postupka, i rok u kojem predlagatelj osiguranja mora podnijeti tužbu odnosno prijedlog za pokretanje drugoga postupka radi opravdanja mjere.

Sukladno citiranoj odredbi, rješenjem o osiguranju predlagatelju osiguranja je naloženo da u roku od 15 dana od pravomoćnosti tog rješenja pokrene odgovarajući sudski postupak radi opravdanja privremene mjere. Stoga je točan zaključak prvostupanjskog suda da predlagatelj osiguranja podnoseći tužbu tek 20. siječnja 2016.g. nije postupio po nalogu suda iz rješenja o osiguranju i u određenom roku podnio tužbu. Međutim, budući da je predlagatelj osiguranja pokrenuo parnični postupak radi opravdanja privremene mjere prije nego što je protivnik osiguranja podnio prijedlog za obustavu privremene mjere, prema stajalištu ovog suda nisu ispunjeni uvjeti za obustavu postupka.“

Županijski sud u Varaždinu, Gž Ovr-296/16-2 od 18. travnja 2016. godine